รายงานการวิจัย
เรื่อง
รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ
สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

เพื่อ

กำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

สายงานบริหารสถานศึกษา

โดย

นางพวงทอง ศรีวิลัย

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ชื่อผู้ศึกษา นางพวงทอง ศรีวิลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยใช้การวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) ระหว่างเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีระยะเวลาของการดำเนินการ 12 เดือน แบ่งเป็น 3 ระยะ โดยระยะที่ 1 มีกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากจำนวน 245 ราย โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ 0.5 และระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ได้จำนวน 150 ราย และคัดเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ระยะที่ 2 ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการ ใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 12 ราย และระยะที่ 3 มีกลุ่มตัวอย่างคือ ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/เครือข่ายชุมชน โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวน 150 ราย และคัดเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันรูปแบบการบริหารจัดการการพัฒนาการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ขณะที่ความต้องการผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมากที่สุด โดยรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่คือ “ 2SIEBN ” ประกอบด้วย System (ระบบ) Skill

(ทักษะ) Impairment (สภาพความพิการของผู้เรียน) Empowerment (การพัฒนาศักยภาพหรือเพิ่มขีดความสามารถ) Barrier Free (การจัดเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียน) และ Network (องค์กรภาคีเครือข่าย) ผลการศึกษาการใช้รูปแบบโดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษา 2562 และในปี 2563 พบว่า มีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.10 ผลการประเมินสมรรถนะเชิงบูรณาการ คิดเป็นร้อยละ 90.03 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.10 และผลประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบระหว่างปีการศึกษา 2562 กับ ปีการศึกษา 2563 นั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$)

คำสำคัญ : รูปแบบ, สมรรถนะเชิงบูรณาการ, ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

Research Title Management Model for Integrated Competency-Building for Students with special needs, Srisangwan Chiang Mai School

Author Mrs. Phuangthong Sriwilai

Abstract

This research aims to 1) study current state and future trends, the need to develop an integrated strengthening capacity model for students with special needs in Srisangwan School, Chiang Mai 2) to create an integrated strengthening capacity model for students with special needs in Srisangwan School, Chiang Mai and 3) study the results of using the integrated strengthening capacity model for students with special needs, Srisangwan School, Chiang Mai. By using the mixed methods research methodology. Using quantitative and qualitative research methods. There is a period of execution of 24 months. The research procedures comprised 3 phases. In the first phase, there were 245 sample groups, namely administrators, teachers, personnel, students, parents, and basic education committees , using Craigsie and Morgan's sample table. The tolerance level was 0.5 and the confidence level was 95%. 150 cases were obtained and selected using a simple random sampling method. The instrument used was a 5 - level estimation scale questionnaire. Collecting data from focus group discussions by the group of informants who are experts who are involved in management. Using a specific sample of 12and phase 3, the sample groups were teachers, personnel, students, parents, and basic education committees. and stakeholders/community networks By using the table to determine the sample of Craigsie and Morgan, 150 cases were selected and selected using a simple random, a tool used as a 5 -level estimation scale questionnaire .

Research on current conditions and the need for integrated competency enhancement for special-needs learners discovered that the overall current condition was moderate. At the same time, The capacity to apply life skills and use technology had the greatest mean. Develop a management model for Integrated Competency-Building for Students with special needs, has there components are: 2SIEBN Model S1: System, S2: Skills, I: mean Impairment, E: mean for Empowerment, B: mean for Barrier-Free, and N means Network. The Results of a study on using an integrated competency-building management model for learners with special needs at Srisangwan School, Chiang Mai in 2019 -2020 found that; the result of the development progress increased by 2.10 percent. The results of the Integrated Competency

Assessment, The overall picture was at an excellent level of 90.03 percent, with a 3.10 percent increase in development progress. And the use of an integrated competency-building model for learners with special needs satisfaction showed statistically significant differences at the .05 level ($p < .05$).

Keywords: Model, Integrated competency-building, Students with special needs

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จ และเสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาเมตตาและกรุณาอย่างยิ่งจากศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์ ประธานมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ นางสุดา สุขอ่ำ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ ที่ให้โอกาสได้ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารในการพัฒนาสถานศึกษา ได้กรุณาให้คำปรึกษา และกำลังใจกับผู้วิจัย ทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้งให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำองค์ความรู้มาบูรณาการให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาและสร้างประสบการณ์เรียนรู้ การวิจัยที่ดีตลอดจนระยะเวลาของการศึกษาแก่ผู้วิจัย และกำลังใจให้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณะครูบุคลากรของโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ที่ให้ความร่วมมือจัดทำข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ตลอดจนนักเรียน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีส่วนร่วมให้ข้อมูลเชิงประจักษ์ทำให้การศึกษาครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ผู้ให้ความรักความห่วงใยและกำลังใจตลอดระยะเวลาของการศึกษาจนประสบความสำเร็จสมบูรณ์ตามจุดมุ่งหมาย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากรทางการศึกษาและผู้สนใจ คุณประโยชน์ของการศึกษาครั้งนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชา แด่พ่อแม่ ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง

พวงทอง ศรีวิลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.3 ขอบเขตการวิจัย	6
1.3.1 ขอบเขตเนื้อหา	7
1.3.2 ขอบเขตประชากร	7
1.3.3 ขอบเขตระยะเวลา	7
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	7
1.5 สมมติฐานการวิจัย	8
1.5.นิยามศัพท์	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1.1 การพัฒนารูปแบบ	11
2.1.2 การบริหารเชิงบูรณาการ	20
2.1.3 แนวคิดการเสริมสร้างสมรรถนะ	25
2.1.4 บริบทโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่	34
2.1.5 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	36
2.1.6 แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม	42
2.1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	71
2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย	81

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 83

3.1 วิธีวิจัย 83

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 83

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 85

2.การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 85

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล 87

4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ 87

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 89

1. ผู้ให้ข้อมูล 90

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 90

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล 91

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ 91

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 93

1. วิธีวิจัย 93

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 93

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล 94

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ 94

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 97

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับวัตถุประสงค์ 97

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 140

5.1 สรุปผลการวิจัย 140

5.2 อภิปรายผล 151

5.3 ข้อเสนอแนะ 162

5.3.1 ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์ 163

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 163

เอกสารอ้างอิง 164

ภาคผนวก 179

ภาคผนวก ก หนังสือราชการ 180

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 186

ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ 208

ประวัติผู้วิจัย (การศึกษาและการทำงาน) 212

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

2.1 แสดงข้อมูลลักษณะความพิการของนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2561 36

4.1 แสดงข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 104

4.2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 150 คน 106

4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม 107

4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการสื่อสาร 108

4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการคิด 109

4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการแก้ปัญหา 110

4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 112

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	113
4.9	แสดงสรุปข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	118
4.10	แสดงผลการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	124
4.11	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินด้านความถูกต้อง ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน	124
4.12	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตรวจสอบรูปแบบด้านความเหมาะสม ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน	125
4.13	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินด้านความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน	126
4.14	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินด้านความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน	127
4.15	แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และจากผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ (เปรียบเทียบปีการศึกษา 2561 และ 2562	128

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ หน้า

4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 130

4.17 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของ ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบ 2SIEBN ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับ ปีการศึกษา 2563 138

4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของ ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับ ปีการศึกษา 2563 138

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2.1	การสร้างรูปแบบโดยอาศัยดรรชนีบ่งชี้	17
2.2	แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์ เชียงใหม่	82
4.1	รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่	123

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากกระแสพระราชดำรัสของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2508 เมื่อคราที่พระองค์ท่านเสด็จเปิดโรงเรียนศรีสังวาลย์จังหวัดนนทบุรี "...การจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการต้องมีการฟื้นฟูสมรรถภาพ การฝึกให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และการฝึกอาชีพ เพื่อให้ผู้พิการสามารถมีอาชีพเลี้ยงดูตนเองได้..."

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระปรมินทรามหาภูมิพลอดุลยเดช มีกระแสพระราชดำรัสพระราชทานแก่มูลนิธิอนุเคราะห์ผู้พิการในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ในวันศุกร์ที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2517 "...งานช่วยผู้พิการนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าผู้พิการมิได้อยากเป็นผู้พิการและอยากช่วยตนเองได้ ถ้าเราไม่ช่วยเขาให้สามารถที่จะปฏิบัติงานอะไรเพื่อชีวิต และมีเศรษฐกิจของครอบครัวจะทำให้เกิดสิ่งที่หนักในครอบครัว หนักแก่ส่วนรวม ฉะนั้นนโยบายที่จะทำคือช่วยเขาให้ช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อจะให้เขาสามารถเป็นประโยชน์ต่อสังคม..."

ตามที่ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จเยี่ยมนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เป็นการส่วนพระองค์ เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ.2550 ทรงมีกระแสพระราชดำรัสไว้ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 5 เรื่องหลัก คือ

1. ด้านวิชาการ ควรจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สนับสนุนส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้เรียนในสิ่งที่ต้องการเรียนทั้งในสายสามัญ และสายอาชีพ การส่งเด็กเรียนร่วมเป็นวิธีที่ดีที่สุด เนื่องจากเด็กจะได้มีทักษะชีวิต ทักษะสังคม ทักษะอาชีพอย่างแท้จริง

2. ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ และการพยาบาล นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ควรจัดบริการสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเป็นรายบุคคล ทั้งเครื่องช่วยความพิการ กายอุปกรณ์ กิจกรรมบำบัด กายภาพบำบัด อาชาบำบัด รวมถึงการคัดกรองเพื่อผ่าตัดแก้ไขความพิการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม สามารถใช้ชีวิตอยู่ใน

สังคมได้อย่างปกติสุข มีสัมมาชีพ มีเกียรติภูมิแห่งตน มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้

3. ด้านสังคม อารมณ์ จิตใจ เมื่อเด็ก ๆ มีสภาพความพิการ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่เห็นคุณค่าของตัวเอง หากมีครู บุคลากร ผู้บริหาร รวมถึงเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง สังคม ชุมชน เข้าใจให้โอกาสจะทำให้ผู้พิการสามารถมีพลังใจในการที่จะพัฒนาตนเองได้

4. ด้านอาชีพ สูงสุดของการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการนั่นคือ การมีทักษะอาชีพ สามารถเลี้ยงตนเองได้ โดยไม่เป็นภาระต่อครอบครัว ชุมชน สังคม มีชีวิตอย่างอิสระ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. ด้านบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้พิการสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ ประสบการณ์ ตั้งแต่ระดับต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำได้อย่างไม่มีอุปสรรค และครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องพึงพอใจและมีความสุข

จากกระแสพระราชดำรัสของทั้ง 3 พระองค์ ทรงมุ่งเน้นการฟื้นฟูสมรรภาพควบคู่การศึกษา พัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม และการให้ความช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้พิการสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ส่งผลให้ผู้พิการสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มความสามารถมีทักษะชีวิต ทักษะสังคม และทักษะอาชีพ สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้พิการได้รับการศึกษาสูงสุดตามศักยภาพ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ดูแลตนเองและครอบครัวได้และไม่เป็นภาระของครอบครัวหรือสังคม

โรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดตั้งขึ้นในวโรกาสครบรอบ 100 ปี สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อพุทธศักราช 2542 เป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการประเภทบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ โดยจัดการเรียนการสอนแบบสหศึกษา รับทั้งนักเรียนประจำ และไปกลับ ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งคำนึงถึงการพัฒนานักเรียนพิการให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างอิสระ พึ่งพาตนเองได้ตามศักยภาพที่เหลืออยู่ในแต่ละบุคคล ด้วยการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการโรงเรียนมุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตแต่ด้วยสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่ควบคู่กับการฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการอย่างต่อเนื่อง ด้วยสภาพของผู้เรียนส่วนใหญ่มีข้อจำกัดด้านร่างกาย ด้านการเคลื่อนไหว ด้านสุขภาพ ซึ่งต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยผู้พิการอย่างหลากหลายประเภท เช่น วีลแชร์ (Wheelchair) วอล์คเกอร์ (Walker) ในรูปแบบ ต่าง ๆ และลักษณะความพิการต่าง ๆ แต่ละระดับตามความพิการของนักเรียนแต่ละบุคคล ด้วยสภาพความพิการ โรค ปัญหาและข้อจำกัดทางร่างกายดังที่กล่าวมาข้างต้น รวมถึงคุณภาพชีวิตของผู้เรียนที่มี

ความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยสภาพของวิถีชีวิต การดูแลที่บ้าน ที่มีความเป็นชนเผ่าอยู่ที่ราบสูงเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับความเชื่อต่าง ๆ จึงเป็นข้อตระหนักที่ทำให้โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ต้องมีการบริหารจัดโรงเรียนที่แตกต่างจากเด็กปกติทั่วไป เพื่อให้มีความพร้อมทั้งร่างกาย และจิตใจตามศักยภาพในการที่จะเข้าสู่กระบวนการทางวิชาการ เรียนรู้ในหลักสูตรต่าง ๆ ให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การฟื้นฟูสภาพร่างกายให้มีสมรรถภาพที่ดีขึ้นและการส่งเสริมงานอาชีพพื้นฐานโดยเฉพาะ ที่สำคัญคือ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นพร้อมสู่สังคมมีชีวิตอิสระ ประกอบอาชีพ ช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรี มีคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ เป็นพลังร่วมพัฒนาประเทศโดยไม่เป็นภาระให้สังคม ตลอดระยะเวลา 12 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี 2548 – 2560 ถึงปัจจุบันฝ่ายบริหาร คณะครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ได้ร่วมกันระดมทรัพยากรทุกด้านในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ สอดคล้องกับอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ ของโรงเรียนควบคู่กันไป

แต่จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2560 คะแนนเฉลี่ยร้อยละของโรงเรียน ในด้านภาษาและด้านเหตุผล มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ โดยถ้าจำแนกตามระดับคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ทั้งหมด ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ และอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ส่วนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (รายงานประจำปีของสถานศึกษา 2560, หน้า 11-15 อีกทั้งได้รับข้อเสนอจากการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านผลการจัดการศึกษา ว่าสถานศึกษาควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผนพัฒนาเด็กตามอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และจัดให้มีระบบการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ การดำเนินงานการพัฒนาเด็กร่วมกันระหว่าง ฝ่ายบริหาร และชมรมผู้ปกครอง เครือข่าย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2553, หน้า 2-3) และผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 ยังได้ข้อแนะนำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ คือ (1) พัฒนาทักษะความสามารถของผู้เรียน ในการคิดแบบต่าง ๆ อย่างเป็นระบบให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีที่หลากหลายให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี (2) พัฒนาด้านการอ่านออกเขียนได้ เพิ่มการดูแลด้านสุขภาวะร่างกาย

และลักษณะทางจิตสังคม และปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา มารยาททางสังคม (3) เพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ด้วยบริบทที่มีข้อจำกัดหลายด้านของโรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลสารสนเทศประกอบกับการสึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนวารสาร บทความต่างๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย จึงศึกษาแนวทางที่จะรับการพัฒนา เสริมสร้างสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพให้เต็มตามศักยภาพ ความสามารถที่มีอยู่ สอดคล้อง เหมาะสมตรงกับศักยภาพของแต่ละคนเพื่อนำไปสู่การดำรงชีวิตประจำวันในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงก้าวทันโลกปัจจุบันให้มากที่สุด

การส่งเสริม ปลูกฝังความสามารถของผู้เรียนในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเป็นระบบ การรับและส่งสาร การใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก ทัศนคติของตนเอง เพื่อการสร้างองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ การแก้ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ การตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ยอมรับการตัดสินใจของตนเองตลอดจนการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพิ่มพูนทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสามารถนำความรู้ กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน สมรรถนะเหล่านี้มีความจำเป็นต้องสร้างให้นักเรียนเป็นองค์รวม ต้องใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี บริการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ความช่วยเหลืออื่นใดเพื่อให้นักเรียนเกิดสมรรถนะสำคัญทุกด้าน เนื่องจากสุขภาวะของนักเรียนทั้งกายและจิตใจที่มีความบกพร่องทางร่างกาย อวัยวะการเคลื่อนไหว ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่นเดียวกับคนทั่วไป ส่งผลยังสภาวะจิตใจที่หดหู่ ท้อแท้ มีความเชื่อมั่นยอมรับตนเองด้วยความสามารถไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารที่บกพร่อง มีการพูดตะกุกตะกัก เนื่องจากการเกร็งของกล้ามเนื้อในการพูด การถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจยาก ประกอบกับการที่นักเรียนส่วนใหญ่เป็นชนเผ่า และ/หรือ ภูมิลำเนาอยู่ไกลจากโรงเรียน ครอบครัวยากจน ขาดการเอาใจใส่เลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด บางครอบครัวไม่ยอมรับบุตร ละทิ้งให้บุตรอยู่ในอยู่ในความดูแลของผู้อื่น บางครอบครัวหย่าร้าง ไม่สามารถจะดูแลบุตร มีการเกี่ยง การทะเลาะวิวาท ต้องอาศัยมูลนิธิเข้ามาช่วยเหลือ ประสบการณ์/ภูมิหลังของนักเรียนแต่ละคนหล่อหลอมให้นักเรียนมีจิตใจที่อ่อนล้า สับสน ไม่อยากคิด ไม่อยากสร้างตนเอง พึ่งตนเอง ปล่อยความคิดอิสระซึ่งทำให้กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา ส่งผลกระทบถึงการเรียนรู้ ประสบการณ์ใหม่ๆที่โรงเรียนได้จัดการศึกษาเป็นองค์รวมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญให้เป็นไปตามเป้าหมาย จุดประสงค์ของหลักสูตรให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ

การบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จึงจำเป็นต้องใช้การบริหารจัดการเชิงบูรณาการโดยคำนึงถึงสภาพความพิการ เงื่อนไข ข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ จากความพิการของนักเรียนและละบุคคล เพื่อวางแผนการพัฒนาศักยภาพ ความสามารถของนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระเต็มศักยภาพของตนเองภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้โดยใช้เครือข่ายอย่างหลากหลาย ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคน ซึ่งการบริหารจัดการเชิงบูรณาการมีกระบวนการที่ร่วมคิดร่วมทำร่วมพัฒนาเป็นลักษณะของการบริหารงานสมัยใหม่ที่มีองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้การบริหารประสบผลสำเร็จ นำเอาความสามารถหลัก จุดเด่นข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน โดยมีผู้บริหาร ฝ่ายบริหารมีภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กรแล้วบูรณาการการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA) จัดวางตัวบุคลากรให้มีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้เป็นผู้นำ ผู้ตาม มียุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจชัดเจน ส่งเสริมสนับสนุน ควบคุมกำกับเอื้ออำนวยความสะดวกให้งาน ภารกิจเป็นไปอย่างรวดเร็วเป็นขั้นตอน แก้ปัญหาเร่งด่วนที่เกิดขึ้น มีประสิทธิภาพ ประหยัด เกิดผลลัพธ์ที่ดี ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญและเห็นว่าโรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งที่ควรจะบริหารจัดการแบบบูรณาการด้วยองค์ประกอบที่มีการวิจัยและพัฒนาบริหารงานการเงิน ระบบข้อมูลข่าวสาร เทคนิคการบริหาร กระบวนการบริหารกลยุทธ์ที่เป็นสากล กลยุทธ์ระดมทุน และกลยุทธ์การเป็นพันธมิตร หลอมรวมกันด้วยระบบเดียวกัน ไม่แยกองค์ประกอบออกจากกัน บริหารเข้าด้วยกันเป็นอันเดียวกัน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และพันธกิจ ผลของระบบการบริหารแบบบูรณาการ คือการที่องค์กรใช้ระบบบริหารเดียวในการบริหารความหลากหลายของการปฏิบัติในองค์กร ตรงกับที่เทื้อน ทองแก้ว (เทื้อน ทองแก้ว 2558 : 385) กล่าวไว้ สอดคล้องกับวิโรจน์ สารรัตนะ กล่าวถึงสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐานสูง เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบในการจัดการศึกษา จะต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ผู้บริหารควรสร้างความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมทั้งเป็นผู้ที่มีทักษะทางการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานสุงสุด (วิโรจน์ สารรัตน, 2557 : 13) เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่เป็นผลลัพธ์ ผลผลิตให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้โดยไม่เป็นภาระกับผู้อื่น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

1.2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

1.2.3 เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.3.1.1 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ และศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

1.3.1.2 การศึกษารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะ ประกอบด้วย

1) การยึดความแตกต่างของสภาพความพิการ (Impairment)

ในงานวิจัยนี้จะศึกษาเกี่ยวกับข้อจำกัดด้านการเคลื่อนไหว โรคประจำตัว ความรุนแรงของสภาพความพิการที่แตกต่างกันเฉพาะบุคคลของผู้เรียนที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทุกๆด้าน โดยเฉพาะด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านทักษะวิชาการ ทักษะด้านงานอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพอย่างมีความสุขและพึ่งพาตนเองไม่เป็นภาระกับผู้อื่น

2) การเพิ่มขีดความสามารถของผู้เรียน (Empowerment)

ในงานวิจัยนี้จะศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มขีดความสามารถเฉพาะด้านให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านศิลปะ และด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่โรงเรียนมีการส่งเสริมการเรียนรู้นักเรียนทุกกลุ่ม ทุกระดับตามความสามารถและศักยภาพของนักเรียนรายบุคคลให้ได้รับการพัฒนาถึงขีดสุด

3) การลดอุปสรรคให้เข้าถึงการเรียนรู้ (Barrier-free)

แนวทางการลดอุปสรรคในการเข้าถึงการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยนำนวัตกรรมการเรียนการสอนเข้ามาพัฒนารูปแบบการสอนในโรงเรียน แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนอย่างรอบด้าน

เช่น ห้องปฏิบัติการต่างๆ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน แหล่งเรียนรู้ศูนย์เกษตรพอเพียง ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องเรียน DLTV ห้องสื่อการเรียนรู้และนวัตกรรม ห้องเรียน Fab lab factory ห้อง Control room Smart Farm เป็นต้น

4) การมีส่วนร่วมของเครือข่าย (Network)

หน่วยงานหรือผู้ที่มีบทบาทในการสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนานักเรียนในทุกๆด้านมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการจัดการศึกษา ด้านการแพทย์ และด้านการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ที่ส่งผลของความสำเร็จและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของนักเรียน

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล

โดยการกำหนดขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ จำนวน 245 คน ประกอบด้วย ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608 - 610) จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 150 คน

ระยะที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิ และการประเมินรูปแบบและคู่มือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน

ระยะที่ 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ จำนวน 245 คน ประกอบด้วย ครู บุคลากร นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง เครือข่ายชุมชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608 - 610) จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 150 คน

1.3.3. ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาในปีการศึกษา 2562-2563

1.4 ประโยชน์ของการวิจัย

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ มีรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ไว้เป็นต้นแบบให้กับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีลักษณะเดียวกันไว้ใช้ศึกษาประกอบการบริหารจัดการศึกษาต่อไป และเพื่อเป็นแนวทางในการ

เสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สำหรับอาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานการศึกษาและชุมชน

1.5 สมมติฐานการวิจัย

การใช้รูปแบบการบริหารจัดการด้วยรูปแบบเฉพาะที่เหมาะสมจะมีผลต่อการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

1.6.1 รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการบริหารที่แสดงให้เห็นองค์ประกอบและกระบวนการที่ผสมผสานเทคนิควิธีเชิงสหวิทยาการในการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนพิการในโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ด้วยรูปแบบ 2SIEBN ที่มีองค์ประกอบของส่วนที่สำคัญ คือ

S (System) หมายถึง ระบบการบริหารงานโรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่แบบมีส่วนร่วม

S (Student) หมายถึง นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

I (Impairment) หมายถึง สภาพความพิการ เงื่อนไข ข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ จากความพิการ

E (Empowerment) หมายถึงการพัฒนาศักยภาพหรือความสามารถของนักเรียนที่ดำรงชีวิตอย่างอิสระ

B (Barrier Free) หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้

N (Network) หมายถึง การใช้เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.6.2 สมรรถนะเชิงบูรณาการ หมายถึง การผสมผสานทักษะการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยีให้ผู้เรียนสามารปรับใช้ได้ในตำราชีวิตประจำวันได้เหมาะสมซึ่งได้แก่

1.6.2.1 ความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ รวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

1.6.2.2 ความสามารถในการคิด หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.6.2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม การแสวงหาความรู้ การประยุกต์ใช้ความรู้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

1.6.2.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในการใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่อง ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล จัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม รู้จักปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสภาพแวดล้อม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

1.6.2.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการรู้จักเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

1.6.3 ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1.6.3.1 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ นักเรียนที่มีอวัยวะไม่สมส่วนหรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก

1.6.3.2 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ นักเรียนที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

1.6.4 รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่แสดงให้เห็นองค์ประกอบและกระบวนการที่ผสมผสานเทคนิควิธีเชิงสหวิทยาการในการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนพิการในโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ด้วยรูปแบบ 2SIEBN

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยดังนี้

2.1 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การพัฒนารูปแบบ

2.1.2 การบริหารจัดการเชิงบูรณาการ

2.1.3 แนวคิดสมรรถนะเชิงบูรณาการ

2.1.4 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

2.1.5 บริบทโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

2.1.6 แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การพัฒนารูปแบบ

2.1.1.1 ความหมายของรูปแบบ

ชิรวัฒน์ นิจเนตร (2560, หน้า 75) กล่าวว่า รูปแบบมีความหมายหลายประการ ตั้งแต่แบบย่อส่วนของจริงหรือแบบจำลองที่ใช้เป็นตัวแทนของความจริงหรือหมายถึง สภาพที่พึงปรารถนาซึ่งมีลักษณะเป็นอุดมคติหรือเกิดได้ยากในโลกของความจริง แต่ในทางสังคมศาสตร์และวงการศึกษา หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของปัจจัยหรือตัวแปรของสิ่งที่ศึกษา เพื่ออธิบายลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นให้เข้าใจง่าย มองเห็นเป็นรูปธรรมใช้ข้อมูล เหตุผล และฐานคติมาประกอบ สามารถพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้ ส่งผลต่อการปรับปรุงหรือการยกระดับไปสู่การพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีความแม่นย่ำ เที่ยงตรง และเชื่อถือได้ทางสถิติ สามารถทำซ้ำใหม่ได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 :150) ให้ความหมายรูปแบบว่า เป็นแบบแผนขั้นตอน วิธีการและสิ่งที่แสดงถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือ

องค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษาหรืออธิบายคุณลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ด้วยวิธีการของเหตุผลที่มีจุดมุ่งหมาย โดยผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบ มีความน่าเชื่อถือ

วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558, หน้า 21) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง ภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สิ่งที่เป็นตัวแทนของโครงสร้างทางความคิด หรือองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญของเรื่องที่ศึกษาเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น หรือในบางกรณีอาจจะใช้ประโยชน์ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นตลอดจนอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

รัตนา สิกูล (2554) กล่าวว่า รูปแบบเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้นักทฤษฎีมองเห็นเหตุการณ์และแสดงความสัมพันธ์ตลอดจนการควบคุม อ้างอิง หรือแปลความหมายการสร้างรูปแบบจึงเป็นที่นิยมของนักทฤษฎีโดยทั่วไป รูปแบบเป็นการแสดงองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเท่านั้นไม่ใช่ปรากฏการณ์หรือสถานการณ์จริง ตัวอย่าง เช่น เราเขียนแผนผังบริเวณโรงเรียน แผนผังนั้นจึงเป็นเพียงข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์ของอาคารต่าง ๆ ไม่ใช่บริเวณโรงเรียนจริง ๆ สรุปได้ว่า รูปแบบ แผนภูมิ หรือแผนผัง ช่วยให้มองเห็นทฤษฎีได้ง่ายขึ้นแต่ไม่ใช่ตัวทฤษฎีโดยตรง

คัมภีร์ สุดแท้ (2553, หน้า 134) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญๆ ของเรื่องให้เข้าใจง่ายขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

ปัญญา ทองนิล (2553, หน้า 24) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่เกิดจากทฤษฎี ประสบการณ์ การคาดการณ์ นำเสนอในรูปของข้อความหรือแผนผัง

ณัฐศักดิ์ จันทร์ผล (2552, หน้า 125) รูปแบบ หมายถึงโครงสร้างโปรแกรมแบบจำลอง หรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลาและเทศะพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้ทดแทนแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้น ๆ

Tosi and Carroll (1982, p. 74) กล่าวไว้ว่า รูปแบบเป็นนามธรรมของจริงหรือภาพจำลองของสภาพการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีตั้งแต่รูปแบบอย่างง่ายๆ ไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อนมากๆ และมีทั้งรูปแบบทั้งกายภาพ (Physicalmodel) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุ เช่น แบบจำลองหอสมุดแห่งชาติ แบบจำลองเครื่องบินขับไล่ เอฟ 16 เป็นต้น และรูปแบบเชิงลักษณะ (Qualitative Model) ที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์ เช่น รูปแบบเชิงระบบและตามสถานการณ์ (A Sastem/Contingency Model) ของบราวน์และโมเบริกส์ Brown and Moberg (1980, หน้า 56) และรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ ของบุญชม ศรีสะอาด (2548) เป็นต้น

และรูปแบบการบริหารซึ่งกำลังศึกษาและพัฒนาในการวิจัยครั้งนี้จะอยู่ในกลุ่มของรูปแบบประเภทหลัง คือ รูปแบบเชิงคุณลักษณะ ซึ่งเป็นรูปแบบในความหมายโดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึงคำนี้ในวงวิชาการ

Bardo and Hartman (1982, p. 245) ได้กล่าวถึงรูปแบบในทางสังคมศาสตร์ไว้ว่า "เป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะและ/ หรือบรรยายคุณสมบัตินั้นๆ" Bardo และ Hartman อธิบายต่อไปว่ารูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมา เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญๆของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบจึงมิใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้รูปแบบมีความซับซ้อนและยุ่งยากเกินไปในการที่จะทำความเข้าใจ ซึ่งจะทำให้คุณค่าของรูปแบบนั้นด้อยลงไป ส่วนการที่จัดระบบรูปแบบหนึ่งๆ จะต้องมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นๆ ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัว ทั้งนี้ก็แล้วปรากฏการณ์แต่ละอย่างและวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้นๆอย่างไร

Stoner and Wankel (1986, p. 44) ให้ทัศนะว่า รูปแบบเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อทำให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น

Raj (1996, p. 45) ได้ให้ความหมายของคำว่า รูปแบบ (Model) ในหนังสือ Encyclopedia of Psychology and Education ไว้ 2 ความหมายดังนี้ 1) รูปแบบ คือ รูปย่อของความจริงของปรากฏการณ์ ซึ่งแสดงด้วย ข้อความ จำนวน ภาพ โดยการลดทอนเวลา และเทศ ทำให้เข้าใจความจริงของปรากฏการณ์ได้ดียิ่งขึ้น 2) รูปแบบ คือ ตัวแทนของการใช้แนวความคิดของโปรแกรมที่กำหนดเฉพาะโดยสรุปแล้ว รูปแบบหมายถึงแบบจำลองอย่างง่ายหรือย่อส่วน (Simplified Form) ของปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบดังกล่าว ได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมาเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจง่ายขึ้น หรือในบางกรณีอาจจะใช้ประโยชน์ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

Good (2005, p. 177) ในพจนานุกรมการศึกษาได้รวบรวมความหมายของรูปแบบเอาไว้ 4 ความหมาย คือ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น 3) เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิด 4) เป็นชุดของปัจจัย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ ซึ่งกันและกันซึ่งรวมตัวกันเป็นตัวประกอบ

และเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจจะเขียนออกมาเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้

Thinkexist (2008, p. 1) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ (Model) ไว้ว่าเป็นแบบจำลองระบบการปฏิบัติงาน หรือแบบแปลนของการก่อสร้างที่วาดไว้ล่วงหน้า หรือสิ่งของที่เป็นตัวแทนแสดงความคิดของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือสิ่งที่เตรียมเอาไว้ล่วงหน้า อาร์ดิกชั่นนารี Ardictionaary (2008, หน้า 1) ได้นิยามความหมายของ (Model) ว่าหมายถึงแบบจำลองที่เป็นสัดส่วนหรือเป็นประเภทเดียวกันกับของจริงหรือสัญลักษณ์ของการเป็นตัวแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต หรือแบบแผนของสิ่งที่เตรียมไว้

สรุปว่า รูปแบบ หมายถึง วิธีการและสิ่งที่แสดงถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษา และเกณฑ์ต่างๆของระบบที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

2.1.1.2 ประเภทของรูปแบบ

Keeves (1988, p. 561-565) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบชนิดต่าง ๆ ไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1) รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) ลักษณะเป็นรูปแบบเชิงกายภาพ ส่วนใหญ่ใช้ในด้านวิทยาศาสตร์ เช่น รูปแบบการพัฒนาการของอะตอม เป็นต้น สร้างขึ้นโดยใช้หลักการเทียบเคียงโครงสร้างของรูปแบบ ให้สอดคล้องกับลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และทำให้รูปแบบสอดคล้องกับข้อมูล หรือความรู้ที่มีอยู่ในขณะนั้นด้วย อีกทั้งรูปแบบที่สร้างขึ้นต้องมีองค์ประกอบชัดเจน เพื่อให้สามารถนำไปทดสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ และสามารถนำไปใช้ในการหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวาง

2) รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบเชิงนามธรรมลักษณะที่สำคัญของรูปแบบนี้ คือ การแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในรูปแบบข้อความ รูปภาพหรือแผนภูมิที่เป็นรูปเชิงข้อความ ใช้หลักเทียบเคียงเชิงแนวคิดปรากฏการณ์ และใช้ข้อความในการอธิบาย จึงทำให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น

3) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) รูปแบบนี้เป็นการแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ หรือตัวแปร โดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ปัจจุบันมีแนวโน้มว่านำไปใช้ในด้านพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะในการวัดผลทางการศึกษารูปแบบลักษณะนี้สามารถนำไปสู่ การสร้างทฤษฎี เพราะสามารถนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานได้รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์นี้ส่วนมากพัฒนามาจากรูปแบบเชิงข้อความ

4) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) รูปแบบนี้เริ่มมาจากการนำเทคนิคการวิเคราะห์ เชิงข้อความ มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้ แนวคิดที่สำคัญของรูปแบบนี้ คือ ต้องสร้างขึ้นจากทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง หรืองานวิจัยที่มีมาแล้ว รูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรงแต่ละสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร จากนั้น มีการรวบรวมข้อมูลในสภาพที่เป็นจริงเพื่อทดสอบรูปแบบ รูปแบบเชิงสาเหตุนี้ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ รูปแบบระบบเส้นเดี่ยว (Recursive Model) และรูปแบบระบบเส้นคู่ (Non-Recursive Model)

Joyce & Weil (1985, p. 52) ได้ศึกษาและจัดแบ่งประเภทของรูปแบบตามความคิดหลักการหรือทฤษฎีซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้นๆและได้แบ่งกลุ่มรูปแบบการสอนเอาไว้ 4 รูปแบบ คือ

1) รูปแบบการประมวลผลข้อมูล (Information- Processing Model) เป็นรูปแบบที่ยึดหลัก ความสามารถในกระบวนการประมวลข้อมูลของผู้เรียน และแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดการกับข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) รูปแบบส่วนบุคคล (Personal Model) เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลและ การพัฒนาบุคคลเฉพาะราย โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจัดระบบและปฏิบัติต่อสรรพสิ่ง

3) รูปแบบปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction Model) เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและบุคคลต่อสังคม

4) รูปแบบพฤติกรรม (Behavior Model) เป็นกลุ่มของรูปแบบที่ใช้องค์ความรู้ด้านพฤติกรรม ศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบ จุดเน้นที่สำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้ของผู้เรียนมากกว่าการพัฒนาโครงสร้างทางจิตวิทยาและพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้ จากลักษณะการแบ่งประเภทของรูปแบบของนักวิชาการต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วจะเห็น ได้ว่า การแบ่งประเภทของรูปแบบตามแนวคิดที่หนึ่งนั้นบอกให้ทราบถึงลักษณะการเขียนรูปแบบว่ามีกี่ ลักษณะ ส่วนการแบ่งประเภทของรูปแบบ ในแบบที่สองและสามนั้นเป็นการแบ่งประเภทของรูปแบบ ตามแนวคิดพื้นฐานในการเสนอรูปแบบในการบรรยาย อธิบายปรากฏการณ์นั้นๆ เป็นหลัก

สรุปได้ว่า ประเภท ของรูปแบบเป็นได้ทั้งรูปธรรมและนามธรรมที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและการนำไปประยุกต์ใช้ และวิจัยนี้ รูปแบบ หมายถึง รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบเชิงข้อความ ที่แสดงความสัมพันธ์ของการบูรณาการองค์ประกอบหลายๆด้านเข้าด้วยกัน

2.1.1.3 ลักษณะของรูปแบบที่ดี

Keeves (1988, p. 560) กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ ควรจะมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ คือ

1) รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกับแบบรวม ๆ (Associative Relationship)

2) รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3) รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกลเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อภิปรายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4) รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

พรสันต์ เลิศวิทยาวิวัฒน์ (2550, หน้า 39) สำหรับรูปแบบในเชิงสังคมศาสตร์ ซึ่งหมายถึง ชุดของข้อความในเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจเพื่อใช้นิยายคุณลักษณะหรือบรรยายคุณสมบัตินั้น ๆให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย ดังนั้น รูปแบบจึงไม่ใช่การอธิบายหรือบรรยายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม เพราะจะทำให้มีความซับซ้อนมากเกินไปและยากต่อการเข้าใจรูปแบบควรมีคุณสมบัติ 2 ประการ คือ มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของปรากฏการณ์ที่ศึกษา และสามารถนำไปใช้หาข้อสรุปเพื่ออธิบายทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้ถูกต้อง

สุจินต์ สว่างศรี (2558, หน้า 12) ได้กล่าวถึงลักษณะของรูปแบบที่ดีไว้ดังนี้

1) รูปแบบควรนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ ทดสอบได้ กล่าวคือสามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้

2) โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์/เรื่องนั้นได้

3) รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ ความคิดรวบยอด และความสัมพันธ์ รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้

4) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง ระหว่างตัวแปร มากกว่าที่จะเน้นความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง

5) แบบจำลองควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) ใหม่และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใหม่ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ในเรื่องที่กำลังศึกษาด้วย

สรุปได้ว่า ลักษณะของรูปแบบ ที่ดีต้องเป็นรูปแบบที่มีโครงสร้าง มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงความคิด และเพิ่มองค์ความรู้ใหม่ได้ และสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ ในงานวิจัยนี้ ลักษณะของรูปแบบ เป็นรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ที่พัฒนาขึ้นเป็นโครงสร้างของการบริหารเชิงบูรณาการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.1.4 การสร้างและพัฒนารูปแบบ

วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558, หน้า 28-29) ได้กล่าวว่าการพัฒนารูปแบบมีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างรูปแบบ 2) การตรวจสอบ/ทดลองใช้ (ความเหมาะสม ความตรงของรูปแบบ และการยอมรับ) 3) ทบทวนปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

Boyle (1966, p. 56) การพัฒนารูปแบบ ในกระบวนการสร้างรูปแบบนั้นมีการจำแนกมโนทัศน์ออกเป็น 2 ประเภทหลัก ๆ คือ มโนทัศน์เชิงทฤษฎี (Theoretical Concept หรือ Concept-T) และมโนทัศน์การสังเกต (Observed Concept หรือ Concept-O) Concept-T ได้มาจากการพิจารณาองค์ประกอบที่ศึกษา โดยหลักการเหตุผลเชิงตรรกะ อันอาจมีฐานมาจากทฤษฎีอื่น หรือผลการศึกษาอื่นที่ผู้พิจารณามิได้มีประสบการณ์ในการสังเกตโดยตรง ส่วน Concept-O ได้จากการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ โดย ผู้พิจารณาเอง

Curtis and Jackson (1992, p. 68) ได้นำเรื่องของมโนทัศน์สองประเภทมาใช้ในการศึกษาเรื่องดรรชนีบ่งชี้ (Indicators) ในการสร้างรูปแบบ (Model) อย่างชัดเจนตามแผนภาพที่ 2.1 ดังนี้

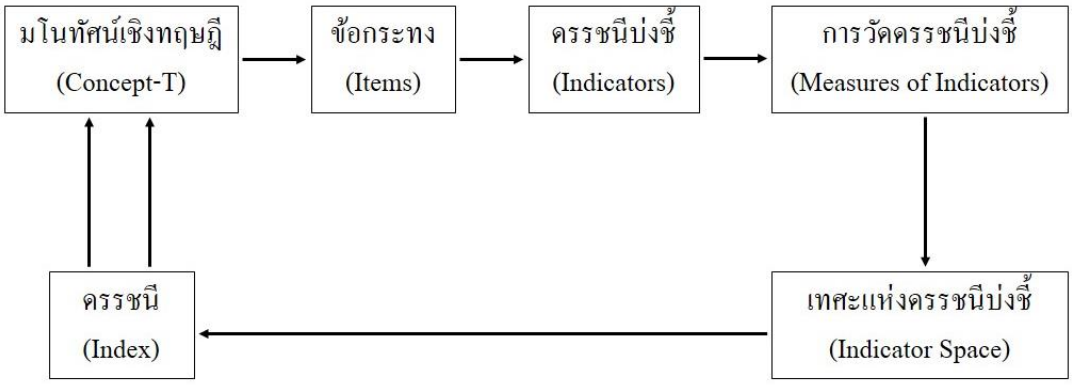

แผนภาพที่ 2.1 การสร้างรูปแบบโดยอาศัยดรรชนีบ่งชี้

สรุปได้ว่า การสร้างรูปแบบในงานวิจัยนี้ เป็นการสร้างรูปแบบที่เกิดจาก ผลการดำเนินงานที่เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะเชิงประจักษ์ของโรงเรียน จากผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และเครือข่าย

2.1.1.5 การตรวจสอบรูปแบบ

วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558, หน้า 30) ได้กล่าวว่า การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธี โดยการประชุมสัมนา โดยผู้วิจัยจัดประชุมสัมนาบุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้น เสร็จแล้วให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมนา วิพากษ์

สุจินต์ สว่างศรี (2558, หน้า 15-16) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมานั้นจะได้รับการยอมรับ และนำไปสู่การสร้างทฤษฎีใหม่ได้ต้องผ่านกระบวนการทดสอบ ซึ่งในการศึกษาทางสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์มักจะใช้วิธีการทางสถิติ โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่ข้อมูลบางเรื่องนั้นต้องการ การวิเคราะห์ที่ละเอียดอ่อนกว่าการได้ตัวเลข แล้วสรุปเขียนผล ได้เสนอแนวคิดในการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1) ผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวโยงกับวัตถุประสงค์ หรือกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน

2) รูปแบบการประเมินที่มีลักษณะเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินรูปแบบนี้พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลปะ ที่มีความละเอียดลึกซึ้ง ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย โดยการวัดเชิงคุณค่าไม่สามารถวัดด้วยเครื่องมือวัดที่เป็นรูปธรรมใด ๆ ได้แนวคิดนี้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้นทั้งนี้เพราะองค์ความรู้เฉพาะสาขานั้น ๆ ผู้ที่ศึกษาอย่างแท้จริงจึงจะสามารถเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3) รูปแบบใช้ตัวบุคคล หรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเที่ยงธรรม และมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ จะสร้างจากประสบการณ์ และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิเอง

4) รูปแบบที่ให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิกำหนดกระบวนการประเมินตามความถนัดของแต่ละบุคคล นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวมข้อมูลการประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล และการนำเสนอผลการประเมิน

การทดสอบหรือการตรวจสอบรูปแบบมีเป้าหมายสำคัญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ โดยแบ่งการทดสอบรูปแบบที่สำคัญเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การทดสอบโดยการพิสูจน์หรือตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมักจะใช้ในการทดสอบรูปแบบทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ และ 2) การทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งอาจทดสอบโดยวิธีทางสถิติหรือการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้

Eisner (1976, p. 192-193) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1) การประเมินโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-Based Model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive Model) หรือกระบวนการการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวโยงกับวัตถุประสงค์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่างๆเข้าด้วยกัน ตาม วิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง(Specialization) ในเรื่องที่ จะประเมิน โดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใดๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้นในสาขาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้รู้ ผู้เล่นในเรื่องนั้นจริง ๆ มาเป็นผู้ประเมินผล ทั้งนี้เพราะองค์ความรู้เฉพาะสาขานั้นผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆจึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3) เป็นรูปแบบที่ใช้บุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่างๆนั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั้นเอง

4) เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประมวลผลการวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

ทั้งนี้การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์และการเป็นที่เชื่อถือได้ (High Credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ นี้เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นโดยนำข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานของโรงเรียน มีผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ พิจารณาถึงความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของการนำไปใช้

2.1.2 การบริหารจัดการเชิงบูรณาการ

มารวย สั่งทานินทร์ (2558:1) สรุปถึงระบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการ (Integrated Management System) ว่าเป็นการจัดการแบบองค์รวม (holistic) องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบเป็นสิ่งที่จำเป็น มีความสำคัญใช้ขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงได้และมีการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการบูรณาการและใช้กระบวนการ วิธีการในการจัดการจะมีผลดำเนินการที่เป็นเลิศ

ครูบ้านนอกดอทคอม (www.kroobannok.com ค้นคว้าเมื่อ, 2564) กล่าวถึงการบริหารเชิงบูรณาการ (CEO) ว่าจากสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการค้าเสรีทำให้เกิดภาวการณ์แข่งขัน โลกเข้าสู่ยุตใหม่ การบริหารจัดการในองค์กรจึงก้าวสู่ยุคใหม่ ที่เรียกว่า รูปแบบการบริหารจัดการยุคศตวรรษที่ 21 คือ การบริหารจัดการที่ปรับตัวเองได้ตลอดเวลา (adaptive) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารต้องมีการกระจายอำนาจ มีระบบการติดตามผลและตรวจสอบได้ ผู้นำจะต้องมีความมุ่งมั่น ตัดสินใจได้ทุกสถานการณ์ มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน ทำงานได้เบ็ดเสร็จ รวดเร็ว อย่างกลมกลืน เรียกว่า การบริหารเชิงบูรณาการแบบมีทิศทางและเบ็ดเสร็จ

ยศกร บ่มไล่ (www.thailandindustry.com ค้นคว้าเมื่อ, 2564) กล่าวถึงรูปแบบการบริหารและการจัดการองค์กรแบบบูรณาการ ว่าเป็นการบริหารสมัยใหม่ ซึ่งองค์กรจะต้องปรับรูปแบบและโครงสร้างให้เกิดมูลค่าการดำเนินงาน เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและมีความยืดหยุ่นพร้อมที่จะแข็งขันและปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ ต้องกำหนดนโยบายที่ชัดเจนสอดคล้องงาน มีเครื่องมือที่สามารถติดตามและวัดผลงานได้ทันท่วงที เพื่อทำการแก้ไขและปรับปรุงก่อนที่จะเกิดผลกระทบต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำงานเชิงรุก กำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารองค์กร นำไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างบูรณาการโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วม

สรันทร เชี่ยวโสธร (2557.บทคัดย่อ) กล่าวถึงงานวิจัยรูปแบบการบริหารยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเพื่อนำองค์กรสู่วิสัยทัศน์ พบว่า รูปแบบการบริหารยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมกับการดำเนินงานในแต่ละองค์กรนั้นแตกต่างกัน โดยใช้การบริหารยุทธศาสตร์ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก เพื่อนำองค์กรสู่วิสัยทัศน์ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ การวางแผนยุทธศาสตร์แบบสามเส้า การนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและประเมินผลอย่างเป็นพลวัตรที่มีพลังความคิดใหม่และต่อเนื่อง กระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่มีลักษณะเฉพาะ 7 กระบวนการซึ่งรูปแบบนี้มีความเหมาะสมและสดคล้องกับบริบทขององค์กรช่วยให้การบริหารยุทธศาสตร์ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเชิงบูรณาการเน้นการบริหารองค์กรแนวใหม่ที่เหมาะสมกับยุคสมัยใหม่ที่มีเทคโนโลยีทันสมัย ด้วยการผสมผสานความเป็นผู้นำในรูปแบบต่าง ๆ คำนึงถึงบริบท สถานการณ์ มุ่งสู่วิสัยทัศน์ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.1.2.1 ความหมายการบริหารเชิงบูรณาการ

กระทรวงมหาดไทย (2556, ย่อหน้า 2) กล่าวว่า การบริหารงานหน่วยงานแบบบูรณาการ หมายถึง การบริหารราชการของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานสามารถแก้ไขปัญหา และพัฒนาพื้นที่ในเขตหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด โดยมีการบูรณาการยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการสรรพกำลังและทรัพยากรในหน่วยงาน และการทำงานประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในสังคมอย่างมีทิศทางและเป้าหมายหลักร่วมกัน รวมทั้งมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงานในการบริหารการพัฒนา การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาในเขตพื้นที่หน่วยงานอย่างชัดเจน

กัลยา สูงสมบัติ (2556, ย่อหน้า 8) กล่าวว่า การบริหารงานแบบบูรณาการ หมายถึง การบริหาร การจัดสรรทรัพยากร ความรู้ ความสามารถ เทคโนโลยี การประสานงานและวิธีการบริหารจัดการ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ โดยรวมกันทำหน้าที่อย่างกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว

สุดสวาท ประไพเพชร (2551, หน้า 7) กล่าวว่า การบริหารเชิงบูรณาการ หมายถึง การทำให้รวมกันได้ทั้งหมดไม่มีส่วนใดขาดหายไป หรือการเชื่อมโยงสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งเข้าเป็นส่วนประกอบของอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อให้สิ่งนั้นเกิดความสมบูรณ์ขึ้น มักเป็นการรวมกันของส่วนประกอบรายย่อย มีความแตกต่างกันตั้งแต่ 2 องค์ประกอบขึ้นไป ให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของแกนหลักหรือส่วนทั้งหมดที่ใหญ่กว่า องค์ประกอบย่อยโดยปกติจะแยกกันอยู่ อาจดูเหมือนไม่สามารถเข้ากันได้หรืออาจ มีลักษณะที่ขัดแย้ง แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เข้าด้วยกันใหม่ภายใต้แกนร่วมเดียวกัน กลับสามารถรวมความแตกต่างเหล่านั้นเข้าด้วยกัน และส่งผลให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

สุวิทย์ เมษินทรีย์ (2549, หน้า 31) กล่าวว่า การบริหารเชิงบูรณาการ หมายถึง การที่หน่วยงานหลายหน่วยงานมาร่วมกันคิด และร่วมกันทำงานด้วยกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (citizen - centered)

สรุปได้ว่า การบริหารเชิงบูรณาการ หมายถึง การร่วมกันคิด ร่วมกันทำงานด้วยกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มุ่งเน้นการเชื่อมโยงความรู้สิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งเข้าด้วยกัน เพื่อให้สิ่งนั้นเกิดความสมบูรณ์ขึ้น โดยหน่วยงานสามารถบริหารงานสนองความต้องการของผู้เรียนโดยมีการบูรณาการแผนงาน โครงการ เทคโนโลยี และทรัพยากรในหน่วยงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจน

2.1.2.2 ความสำคัญของการบริหารเชิงบูรณาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2557, หน้า 4) ได้สรุปสาระสำคัญในการปฏิรูปที่เป็นหัวใจได้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ปฏิรูประบบการศึกษาให้สอดรับซึ่งกันและกันทั้งระบบ ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย

2. ปฏิรูปการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญแก่หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น เนื้อหาสาระวิธีการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน

3. ปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งหน่วยงานรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน โดยเน้นการกระจายอำนาจ

4. ปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยถือว่าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง เน้นมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

5. ปฏิรูปทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา เพื่อระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้เพื่อจัดการศึกษา จัดทรัพยากรให้ถึงผู้เรียนอย่างเสมอภาค และเป็นธรรม มีแบบการบริหารทรัพยากรที่มีความคล่องตัวอย่างมีประสิทธิภาพตรวจสอบได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 45) ได้กล่าวว่า การที่กำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลมีจุดหมายที่สำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระมีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ ดังนั้น สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดระบบการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ มีการรวบรวมและจัดระบบข้อมูลวางแผน และดำเนินการตามแผนการศึกษา กฎหมาย กฎและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ใช้การบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วม มีการจัดระบบบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้อง เนื่องจากสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลมีสถานภาพที่เป็นทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้กฎหมายมากกว่าสถานศึกษาที่ไม่เป็นนิติบุคคล

ภูรินทร์ ช่วยความดี (2547, หน้า 17) กล่าวว่า ความจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารนั้น เหตุผลต่าง ๆ เป็นเรื่องที่เกี่ยวพันกับแนวความคิดของการรวมตัวเป็นกลุ่ม และมีการร่วมกันทำงานในลักษณะที่เป็นองค์กร กล่าวคือ องค์กรต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเป็นเครื่องมือให้สามารถทำการผลิตได้ดีขึ้นนั้น จุดสำคัญก็คือ ประสิทธิภาพและผลงานต่าง ๆ ที่จะทำได้ดีขึ้นนั้นอยู่ที่การสามารถเข้ามาร่วมกันทำงาน โดยที่องค์กรจะต้องมีการแบ่งงานกันทำ และคนที่เข้ามาช่วยกันทำหน้าที่ในส่วนต่าง ๆ ที่ความถนัดหรือความชำนาญเป็นพิเศษตลอดจนช่วยกันแบ่งภาระรับผิดชอบตามความยากง่ายด้วย จึงจะสามารถเกิดสภาพประสิทธิภาพขึ้นในทุกๆ จุดขององค์กร

ปรียาพร วงศ์อนุโรจน์ (2553, หน้า 8) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นการกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

2.1.2.3 รูปแบบของการบริหารเชิงบูรณาการ

ปรีชา พันธ์สีดา (2559, หน้า55) เนื่องจากสถานการณ์ของโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และอิทธิพลทางการค้าเสรี ทำให้เกิดภาวะการแข่งขันอย่างรุนแรงในทุกด้านทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมรวมทั้งวัฒนธรรม โลกจึงเข้าสู่ยุคใหม่ของการแข่งขัน

การบริหารจัดการในองค์การจึงก้าวเข้าสู่ยุคใหม่ที่เรียกว่า รูปแบบการบริหารจัดการยุคศตวรรษที่ 21 (Twenty first century management model) คือการบริหารจัดการที่ปรับตัวเองได้ตลอดเวลา (Adaptive) และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจึงต้องมีการกระจายอำนาจ (Decentralize) และมีระบบการติดตามผลและตรวจสอบได้นั้น ก็หมายถึงการบริหารแบบบูรณาการนั้นเอง และหัวใจสำคัญของการบริหารแบบบูรณาการคือ มุ่งเอาผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก กำหนด บทบาทของผู้นำเป็นแบบเจ้าภาพ คือ รับผิดชอบงานทั้งหมดตั้งแต่เริ่มต้นจนงานสำเร็จ ในการทำงานจึงอาศัยความเป็นผู้นำที่เป็นฝ่ายกระทำ คือทำงานรวดเร็ว แต่ต้องอาศัยการรวบรวมข้อมูลที่ดี มีความคิดเป็นของตนเอง อาศัยการทำงานเป็นทีม มีการใช้ทีมงานในลักษณะทีมนำคิด ทีมกำกับการทำงานและทีมติดตามและประเมินผล โดขอาศัยวิธีการทำงานโดยใช้วิธีบริหารที่เป็นยุทธศาสตร์ดังนั้นการบริหารแบบนี้ให้สำเร็จผลผู้บริหารจะต้องมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ คือหัวใจของการบริหารแบบบูรณาการ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. มีข้อมูลทันสมัยเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ
2. มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์หลักและแผนยุทธศาสตร์ย่อย
3. มีการจัดระบบบริหารจัดการที่ดี โปร่งใส ตรวจสอบได้
4. มีการติดตามและประเมินผลการบริหารอยู่ตลอดเวลา

ตวงทิพย์ โสภาจารีย์ (2557, หน้า 25) กล่าวว่า รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการโดยทั่วไป เรามักจะใช้การบูรณาการใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การบูรณาการ รูปธรรมและการบูรณาการนามธรรม

การบูรณาการรูปธรรม (factual integration) หมายถึง การนำสิ่งที่มีอยู่จริงมารวมกันหรือนำองค์ประกอบที่มีอยู่อย่างแยกส่วนมาทำให้เป็นระบบที่มีลักษณะสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ใช้ในลักษณะของกระบวนการที่องค์ประกอบต่างๆ เช่น ระบบ องค์การบุคคล ฯลฯ ตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป รวมตัวกัน โดยมีการจัดโครงสร้างใหม่ หรือปรับกระบวนการทำงานใหม่ตามหน้าที่มีการประสานอย่างเชื่อมโยงกัน เพื่อทำให้องค์ประกอบดังกล่าวบรรลุถึงสภาพระหว่างกันเพื่อช่วยให้สามารถช้ศักยภาพหรือความถนัดในแต่ละด้านของแต่ละฝ่ายมาผสมผสานกัน ซึ่งเดิมก่อนการบูรณาการในลักษณะนี้อาจเป็นการผสานศักยภาพระหว่างกัน เพื่อช่วยให้สามารถใช้ศักยภาพหรือความถนัดในแต่ละด้านของแต่ละฝ่ายทำในสิ่งที่ตนถนัด และสิ่งใดที่ร่วมกันได้ ให้ทำร่วมกันเป็นการประหยัดทรัพยากร และประหยัดเวลาของแต่ละฝ่าย ช่วยให้เกิดผลผลิตที่เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น การบูรณาการนามธรรม หมายถึง การบูรณาการแนวคิด (conceptual integration) ที่มีอยู่ในรูปแผนงาน สมมุติฐาน กระบวนทัศน์ ทฤษฎี โครงการ แผนการ ฯลฯ ตั้งแต่สองแนวคิดขึ้นไป แนวคิดเหล่านั้น อาจมีข้อมูลบางส่วนหรือแนวคิดภายในที่ดูเหมือนมีความขัดแย้งกัน การบูรณาการเป็นการนำมาปฏิรูปใหม่ โดยนำองค์ประกอบย่อยที่ดูเหมือนแตกต่างกันมารวมกันอย่างผสมกลมกลืน ผลลัพธ์ของกระบวนการนี้คือ มูลค่าที่เพิ่มขึ้น และน่าพึงพอใจมากขึ้นกว่าการที่แต่ละแนวคิดอยู่อย่างส่วน โดยผู้บริหารองค์กรและพนักงานช่วยกันคิดวางแผนเพื่อให้แผนดำเนินการมีความสมบูรณ์และมีความเชื่อมโยงกัน

ปัจจุบัน การนำแนวคิดเชิงบูรณาการมาใช้ในการศึกษาศาสตร์ต่างๆ เรียกว่า การศึกษาในลักษณะสหวิทยาการ (multidisciplinary) โดยการพยายามนำศาสตร์แตกต่างสาขาหนึ่งหรือหลายสาขาผนวกเข้ากับศาสตร์ที่เป็นแกนหลักสาขาหนึ่ง เพื่อให้ศาสตร์นั้นมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นอันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่า เช่น การนำกระบวนการ สื่อสารบูรณาการ เข้ากับศาสตร์ด้านจิตวิทยา ส่งผลให้เกิดแนวทางการสื่อสารที่มีประสิทธิผลซึ่งการคิดเชิงบูรณาการเป็นความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร มุมมองหรือแนวคิดเรื่องที่เป็นแกนหลักนั้นสมบูรณ์และมีเอกภาพเช่นเดียวกับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีทางการบริหารที่หลากหลาย โดยนำแนวปฏิบัติและหลักการมาผนวกเข้าด้วยกัน โดยนำเฉพาะแกนหลักของแต่ละแนวคิด ทฤษฎีที่มีความใกล้เคียงกันมาบูรณาการเข้าด้วยกัน นำไปสู่ตัวบ่งชี้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการนำไปปฏิบัติในสถานศึกษา ดังนั้น การบูรณาการจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในโลกยุคใหม่ที่ปัจจัยต่างๆ มีความเชื่อมโยงและซับซ้อน ความสามารถในคิดเชิง

บูรณาการจะช่วยให้เราพิจารณาสิ่งต่างๆ ได้อย่างครบถ้วนและสามารถนำสิ่งดีที่มีอยู่มาช่วยสร้างความสมบูรณ์และความสำเร็จในสิ่งที่ต้องการได้

สมชาย เทพแสง, อรจิรา เทพแสง, และอัจฉริยา เทพแสง (2552, หน้า 243 - 244) ประกอบด้วย

1. ด้านข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติ ซึ่งอาจจะเป็นข้อมูลเท็จจริงเป็นตัวเลข หรืออาจเป็นข้อมูลเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข หรือเหตุการณ์ที่เที่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ

2. ด้านวางแผนยุทธศาสตร์ หมายถึง การกำหนดทางเลือกโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3. ด้านระบบบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ หรือเป็นกระบวนการออกแบบและรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านติดตามและประเมินผล หมายถึง กระบวนการวัดผลการปฏิบัติงานของแผนงานหรือโครงการต่างๆ เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างสม่ำเสมอเพื่อประเมินว่า สามารถปฏิบัติงานหรือโครงการ เป็นไปตามพันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยมีการรายงานผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการเป็นไปในรูปธรรมที่มีอยู่จริงมารวมกันทั้งระบบ และองค์การบุคคลเชื่อมโยงกันใช้ความถนัดในแต่ละด้านของแต่ละฝ่ายมาผสมผสานกันเพื่อประหยัดทรัพยากรช่วยให้เกิดผลผลิตที่เพิ่มพูนยิ่งขึ้น และนามธรรมบูรณาการแนวคิดในรูปแผนงาน สมมุติฐาน ทฤษฎีนำมาก่อรูปใหม่วางแผนดำเนินการมีความสมบูรณ์และมีความเชื่อมโยงกัน ใช้ยุทธศาสตร์และเทคโนโลยีโดยมุ่งใช้คนเท่าเดิมทำงานได้มากขึ้น งานเท่าเดิมแต่ใช้คนน้อยลง คุณภาพงานต้องดีเท่าเดิม หรือดีกว่าเดิม ตามกระบวนการวางแผน การจัดการองค์กร การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุมอย่างมีเป้าหมาย มีข้อมูล ข้อเท็จจริง

2.1.3 แนวคิดสมรรถนะบุคลากรในองค์กร

การเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรในองค์กรเน้นการพัฒนาสมรรถนะของทุกคนในองค์กรรวมถึงนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ของโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ซึ่งเป็นหนึ่งในภาระกิจสำคัญที่ฝ่ายบริหารต้องคำนึงถึงเพราะเป็นผลผลิต ผลลัพธ์คุณภาพผู้เรียน บ่งถึงความมีประสิทธิภาพของการบริหารการจัดการศึกษาด้วย ดังนั้นจึงต้องพัฒนาเสริมสร้างสมรรถนะของผู้เรียนให้มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้นตามความต้องการ

จำเป็น เหมาะสม สอดคล้องถึงความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพของนักเรียนด้วย

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรในองค์กรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

HR NoTE.asia (www.th.hrnote.asia/ong development/190624-competency/:2019.06.24 ค้นคว้าเมื่อ 2022.08.12) กล่าวถึง เสริมสร้างสมรรถนะให้บุคลากร ส่งเสริมการบริหารทรัพยากรในองค์กร มนุษย์ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพว่า การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรเป็นกลยุทธที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งที่จะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันกับองค์กรอื่น ๆ ตลอดจนเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จได้ตามแนวความคิดของ Devid. C. Me Clelland. ที่ว่าสมรรถนะนั้น หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคล สามารถผลักดันให้บุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีด้วยสมรรถนะของความรู้ ทักษะ คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมซึ่งจำเป็นและมีผลทำให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบมากขึ้น ขึ้นอยู่กับพรสวรรค์ตั้งแต่เกิด ประสบการณ์ที่สะสมมา องค์ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) แนวความคิดส่วนบุคคล (Self concept) คุณสมบัติประจำตัว (Traits) ทัศนคติ (Attitude) และแรงจูงใจ (Motivation)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.กระทรวงศึกษาธิการ (2562: 4-6) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าสมรรถนะเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะและความสามารถอื่นๆ ช่วยให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน การด้วยคุณภาพของผู้เรียนมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อทั้งครู ผู้เรียน ผู้บริหารและนโยบายการบริหารจัดการทั้งด้านกายภาพ งบประมาณ บุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวกและสวัสดิการ อีกทั้งผู้ปกครอง ชุมชน นโยบายและการบริหารการศึกษาระดับท้องถิ่น

มานะ สินธุวงษานนท์ (2562: 118-128) ได้ศึกษาวิจัยกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 สรุปว่ากลยุทธ์ด้านการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนประกอบด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาตนเองของผู้เรียน การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนต้องควบคู่กับกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะ ครูผู้สอน ด้วยการปรับกระบวนทัศน์ ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน กลยุทธ์การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้วยหลักสูตร การจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ทักษะในการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การอ่านออก เขียนได้ การคิดเลขเป็น ทักษะทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม

และภาวะผู้นำ ด้านการสื่อสารสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การพัฒนาเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามหลักสูตรและสถานการณ์ของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงในสตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีกลยุทธ์ด้านต่างๆทั้งครูการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีการสอนและผู้เรียนพัฒนาพร้อมกันไปด้วยวิธีการบริหารงานที่หลากหลาย มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยความร่วมมือของทุกฝ่ายในองค์กร รวมถึงผู้ปกครอง มชนและสังคม

2.1.3.1 ความหมายของสมรรถนะ

สมรรถนะและการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นภารกิจสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารองค์กร เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้บรรลุตรงตามความต้องการขององค์กร ปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้นำเอาสมรรถนะมาใช้ในการบริหารงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างกว้างขวาง ทั้งด้านการสรรหา การพัฒนา การประเมิน และการรักษาบุคลากรในองค์กรซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร ปัจจุบันสมรรถนะกำลังได้รับความสนใจจากองค์กรต่างๆ และในประเทศไทยก็เช่นกัน มีองค์กรที่ต้องการนำสมรรถนะมาใช้ประโยชน์มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จึงมีผู้ให้นิยามหรือคำจำกัดความของสมรรถนะไว้ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของ “สมรรถนะ” ดังนี้ คือ สมรรถ, สมรรถ (สะมัด, สะมัดถะ-, สะหมัดถะ-) ว. สามารถ (ส.สมรถ ว่าผู้สามารถ ; ป. สมดถ) สมรรถภาพ (มรรถ ภาพ (สะมัดถะ-, สะหมัดถะ) น. ความสามารถ เช่น เขาเป็นคนมีสมรรถภาพในการทำงานสูง สมควรได้เลื่อนตำแหน่ง สมรรถนะ ใช้แก่เครื่องยนต์ เช่น เครื่องยนต์แบบนี้มีสมรรถนะดีเยี่ยม เหมาะสำหรับการเดินทางไกล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ให้คำจำกัดความ สมรรถนะคือ เป็นกลุ่ม พฤติกรรมที่องค์กรต้องการจากข้าราชการ เพราะเชื่อว่าหากข้าราชการมีพฤติกรรมการทำงานในแบบที่องค์กรกำหนดแล้ว จะส่งผลให้ข้าราชการผู้นั้นมีผลการปฏิบัติงานดี และส่งผลให้องค์กรบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ต้องการไว้

David C. McClelland (1970 อ้างถึงใน ธาดา ราชกิจ, 2562) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ (Competency)หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคล ซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ

Lloyd and Cook (1993, p. 14) กล่าวถึง สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถที่จะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความคาดหวัง

Davies and Ellison (1997, p. 39-40) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะที่ทำให้คนปฏิบัติงานได้ดีขึ้น หรือเกิดผลผลิตที่ดีขึ้น สมรรถนะในมุมมองนี้เป็นปัจจัยชี้นำที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จในการทำงาน เป็นปัจจัยนำเข้าที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จของงาน

อาภรณ์ ภู่วิทยพันธุ์ (2553, หน้า 56-59) ได้อธิบายว่า Competency หรือความสามารถเป็น พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่คาดหวังจากพนักงานนั้นสามารถนำมาใช้ประเมินช่องว่างความสามารถ (Competency Gap Assessment) เพื่อหาจุดแข็งจุดอ่อนของพนักงานในองค์กร

ธำรงศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2549, หน้า 31-32) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ แรงจูงใจหรือคุณลักษณะที่เหมาะสมของบุคคลที่จะสามารถปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, หน้า 6) กล่าวว่า สมรรถนะเป็นความสามารถของบุคคลในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีในการทำงานหรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง สมรรถนะแสดงออกทางพฤติกรรมการปฏิบัติที่สามารถวัดและประเมินผลได้ สมรรถนะจึงเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะ และความสามารถอื่น ๆ ที่ช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน

นภารัตน์ หอเจริญ (2559, หน้า 17) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถที่หลากหลายซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของผู้บริหาร ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีเหตุมีผลรวม 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แรงจูงใจ 2) คุณลักษณะ 3) มโนทัศน์ในตน 4) ความรู้ และ 5) ทักษะผสมผสานกันจนทำให้บุคคลนั้นๆแสดงออกมาเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมที่ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ อย่างมีประสิทธิผล

เบญญาภา คงมาลัย (2556,หน้า 45) สมรรถนะ คือ กลุ่มความรู้ ทักษะความสามารถและคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกันซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรม เป็นผลให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพของบุคคลในด้านการทำงานซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานอาชีพ สามารถวัดผลเทียบกับมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ เป็นสิ่งที่สร้างเสริมขึ้นได้โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา ดังนั้นการกำหนดสมรรถนะในการปฏิบัติงานจึงมีความจำเป็นเพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตรงกับเป้าหมายขององค์กร และเพื่อส่งเสริมสมรรถนะในการแข่งขันขององค์กรในโลกทางธุรกิจในปัจจุบันได้

สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติเกิดทักษะ ความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สมรรถนะในงานวิจัยนี้ หมายถึง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.1.3.2 ความสำคัญของสมรรถนะ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (อ้างถึงใน ศตวรรษ กล่ำดิษฐ์ 2560, หน้า 18) ระบุว่า สมรรถนะหรือ Competency มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กร สมรรถนะมีประโยชน์ต่อตัวผู้ปฏิบัติงานต่อตัวองค์กรหรือหน่วยงาน และต่อการบริหารงานบุคคลโดยรวมดังนี้

1) ช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ ทักษะและความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง

2) ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตัวเองว่าอยู่ในระดับใดและจะต้องพัฒนาในเรื่องใด ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

3) ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมแก่พนักงานในองค์กร

4) ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (KPL key performance indicators) บรรลุเป้าหมายเพราะ Competency จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดแล้วจะต้องใช้ Competency ตัวไหนบ้าง

5) ป้องกันไม่ให้ผลงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว เช่น ยอดขายของพนักงานชายเพิ่มสูงกว่าเป้าที่กำหนดทั้ง ๆ ที่พนักงานขายคนนั้นไม่ค่อยตั้งใจทำงานมากนัก แต่เนื่องจากความต้องการของตลาดสูง จึงทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นเองโดยไม่ต้องลงแรงอะไรมาก แต่ถ้ามีการวัดสมรรถนะจะทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานคนนั้นประสบความสำเร็จเพราะโชคช่วยหรือด้วยความสามารถของเขาเอง

6) ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้นเพราะถ้าทุกคนปรับสมรรถนะของตัวเองให้เข้ากับผลงานที่องค์กรต้องการอยู่ตลอดเวลาแล้ว ในระยะยาวก็จะส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์กรนั้นๆ เช่น เป็นองค์กรแห่งการคิดสร้างสรรค์เพราะทุกคนในองค์กรมีสมรรถนะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

ในส่วนของการพัฒนาบุคลากรนั้น แนวคิดพื้นฐานมาจากการมุ่งเสริมสร้างความสามารถให้ทรัพยากรบุคคล โดยมีความเชื่อว่าเมื่อพัฒนาคนให้มีความสามารถแล้วคนจะใช้ความสามารถที่มีไปผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นการนำเรื่องสมรรถนะมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงควรมุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรเหนือกว่าคู่แข่งและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ดังนั้นประโยชน์ของ Competency ในด้านการพัฒนาบุคคล จึงสรุปได้ดังนี้

1) การเลือกสรรเพื่อให้ได้คนที่มีความสามารถเหมาะสมกับองค์กรและงาน

2) การเลื่อนระดับ ปรับตำแหน่งงาน ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

3) การพัฒนาฝึกอบรม ความสามารถของบุคคลให้สอดคล้องกับตำแหน่งงาน

4) การเพิ่มประสิทธิภาพในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคล

5) การบริหารผลงาน (Performance Management)

6) การบริหารคนเก่ง (Talent Management)

7) การโยกย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงาน

8) การพัฒนาความก้าวหน้าสายอาชีพ

อเนกลาภ สุทธินันท์ (อ้างถึงใน ศตวรรษ กล่ำดิษฐ์ 2560, หน้า 18)กล่าวถึงความสำคัญของสมรรถนะว่า สมรรถนะมีทั้งส่วนที่เหมือนและมีทั้งส่วนที่แตกต่างจากความสามารถทั่วไป คือในส่วนที่เหมือนประกอบไปด้วยความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติและทักษะความชำนาญในการทำงานแต่ในส่วนที่แตกต่างกัน คือ ศักยภาพส่วนบุคคล อุปกรณ์ เครื่องมือที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน อำนาจการตัดสินใจที่เหมาะสมที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้บรรลุผลงานตามเป้าหมาย ดังนั้นเหตุผลสำคัญที่ต้องมีการกำหนดสมรรถนะในการทำงานก็คือ

1) สมรรถนะ คือ คุณสมบัติที่สำคัญที่ทำให้บุคคลในแต่ละตำแหน่งงานสามารถ ทำงานให้บรรลุผลลัพธ์ที่องค์กรต้องการ

2) เป็นแนวทางการ คัดเลือก พัฒนา โยกย้ายบุคลากร

3) เป็นแนวทางการสร้างวัฒนธรรมการทำงาน

4) ประเมินผลงานพนักงานอย่างเป็นธรรม

5) ป้องกันความสูญเสียที่จะเกิดจากการทำงาน

6) สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

จะเห็นได้ว่าสมรรถนะ นั้นมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคคล การดำเนินงานขององค์กรและมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารงานบุคคลขององค์กร โดยที่สมรรถนะมีผลทำให้การดำเนินภารกิจบรรลุความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.3.3 องค์ประกอบของสมรรถนะ

ตามหลักแนวคิดของ David C. McClelland (1970 อ้างถึงใน ธาดา ราชกิจ, 2562) กล่าวถึง องค์ประกอบของสมรรถนะ 6 ส่วน คือ

1) ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์

2) ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดได้นั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว

3) แนวความคิดส่วนบุคคล (Self Concept) คือกรอบความคิด ค่านิยม การรับรู้และสิ่งที่ยึดถือส่วนตัวที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นการตีความส่วนบุคคล

4) คุณสมบัติประจำตัว (Traits) คือคุณสมบัติส่วนบุคคลที่รวมถึงบุคลิกลักษณะ นิสัยใจคอ ตลอดจนการกระทำต่างๆ ที่ทำจนเกิดเป็นพฤติกรรมเฉพาะบุคคลนั้นขึ้น รวมไปถึงความสามารถต่างๆ ของบุคคลนั้นด้วย

5) ทัศนคติ (Attitude) คือการตีความความคิดเห็นตลอดจนมุมมองของบุคคลนั้นต่อสิ่งๆ หนึ่งตามแนวความคิดและความเชื่อ ตลอดจนบรรทัดฐานของตน ซึ่งส่งผลต่อการกระทำ คำพูด และพฤติกรรมที่แสดงออกมาได้

6) แรงจูงใจ (Motivation) คือสิ่งที่ดึงดูดและกระตุ้นให้เกิดการกระทำที่คนคนนั้นพึงใจจะกระทำ

2.1.3.4 ประเภทของสมรรถนะ

อาภรณ์ ภู่วิทยพันธุ์ (2553, หน้า 59-62) ได้อธิบายการจัดแบ่ง Competency ที่ใช้กันอยู่ใน องค์กร โดยส่วนใหญ่จะแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) Core Competency (CC) หมายถึง ความสามารถหลักหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หลักที่คาดหวัง ต้องการให้พนักงานทุกคนมีเหมือนกัน ซึ่งความสามารถหลักที่กำหนดขึ้นนั้นจะวิเคราะห์มาจากวิสัยทัศน์ ภารกิจ/ พันธกิจ หรือนโยบายขององค์กร ผู้ที่ทำหน้าที่กำหนดความสามารถหลัก เพื่อใช้เป็นกรอบในการแสดงพฤติกรรมของพนักงาน ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กร และผู้บริหารระดับสูงแต่ละสายงานหรือกลุ่มงานต่าง ๆ จะร่วมกันวิเคราะห์ และกำหนดความสามารถหลักที่เหมาะสมของแต่ละองค์กร ทั้งนี้ ความสามารถหลักที่กำหนดขึ้นนั้นจะมีจำนวนไม่มากนัก ไม่เกิน 5 ข้อ ซึ่งความสามารถหลักของแต่ละสายองค์กรที่กำหนดขึ้นนั้นจะไม่เหมือนกัน

2) Managerial Competency (MC) หมายถึง ความสามารถด้านบริหารจัดการองค์กร หรือ Professional Competency (PC) หรือ Structural Competency (SC) อย่างไรก็ตามถึงแม้จะเรียกชื่อไม่เหมือนกัน แต่แนวคิดเหมือนกัน คือ เป็นความสามารถที่คาดหวังจากผู้บริหารหรือหัวหน้างานขึ้นไปที่ต้องดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา ความสามารถด้านบริหารจัดการเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และคาดหวังจากผู้บริหารขององค์กร ทั้งนี้ความสามารถด้านบริหารจัดการที่กำหนดขึ้นในองค์กรจะมีจำนวนไม่มากนักประมาณไม่เกิน 5 ข้อ ผู้ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ความสามารถด้านบริหารจัดการ ที่คาดหวังจากผู้บริหารขององค์กร ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กร และผู้บริหารระดับสูงของแต่ละกลุ่มงานหรือสายงานต่าง ๆ พบว่าโดยส่วนใหญ่ความสามารถด้านบริหารจัดการ ที่กำหนดขึ้นสำหรับผู้บริหารขององค์กร เช่น ความเป็นผู้นำ

การแก้ไขปัญหา และตัดสินใจ การวางแผนงาน วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ การบริหารเปลี่ยนแปลง การสอน และการพัฒนาทีมงาน ความคิดเชิงวิเคราะห์ เป็นต้น

3) Functional Competency (FC) หมายถึง ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับงานเฉพาะด้านตำแหน่งที่มีหน้าที่ต่างกัน FC ของแต่ละตำแหน่งงานจะไม่เหมือนกันพบว่าการกำหนด FC สามารถแบ่งแยกได้ 2 ส่วน ได้แก่

3.1) Common Functional Competency เป็นความสามารถตามสายงาน/สายวิชาชีพ ทั้งนี้องค์กรจะกำหนดสายงาน/สายวิชาชีพ โดยพิจารณาลักษณะงานที่เหมือนกันจัดให้อยู่ในสายงาน/ สายวิชาชีพเดียวกัน เช่น สายงานผลิต สายงานบุคคลและธุรการ สายงานบัญชีและการเงิน สายงานขายและการตลาด เป็นต้น หลังจากนั้น จึงกำหนดความสามารถที่เหมาะสมกับสายวิชาชีพ โดยทุกตำแหน่งงานที่อยู่ในสาขาวิชาชีพนั้นจะมี Common Functional Competency ที่เหมือนกัน ซึ่งจะมีจำนวนข้อไม่มากนักประมาณ 2-3 ข้อ เช่น Common Functional Competency ของสายงานบุคคลและธุรการ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน การติดต่อประสานงาน และการมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น

3.2) Specific Functional Competency เน้นความสามารถเฉพาะงานที่ไม่เหมือนกันแตกต่างกันตามขอบเขตที่รับผิดชอบ (Job Description JD) ของแต่ละตำแหน่งงาน พบว่า SpecificFunctional Competencyจะมีจำนวนข้อไม่มากนักประมาณ 2-3 ข้อ ตามขอบเขตที่แตกต่างกันไปในแต่ละตำแหน่งงาน ผู้ปฏิบัติงานจะเป็นผู้วิเคราะห์หา Specific Functional Competency ก่อน หลังจากนั้นจึงให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ดังตัวอย่าง ตำแหน่งพนักงานฝึกอบรมจะมีความสามารถเฉพาะงานตามตำแหน่ง ได้แก่ ความรู้ด้านการฝึกอบรม ทักษะการบริหารงานฝึกอบรม ความละเอียดรอบคอบ เป็นต้น ซึ่งแตกต่างจากพนักงานสรรหาจะมีความสามารถเฉพาะงาน ได้แก่ ความรู้ด้านการสรรหาคัดเลือก ทักษะการสัมภาษณ์งาน และการควบคุมอารมณ์และบุคลิกภาพ เป็นต้น

ดังนั้น ในการกำหนด Competency ทั้ง 3 ประเภทของแต่ละองค์กรจะแตกต่างกัน พบว่า Competency เป็นปัจจัยที่สำคัญที่องค์กรหลายแห่งได้นำมาใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยกำหนดให้น้ำหนักรวมมีค่าเท่ากับ 100% และมีน้ำหนักรวมมากระจายแบ่งสัดส่วนของ Competency ทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ Core Competency Managerial Competency และ Functional Competency ซึ่งน้ำหนักของ Competency ทั้ง 3แบบนี้ในแต่ละองค์กรจะไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับว่าองค์กรให้ความสำคัญกับประเภทใดมากกว่ากัน

สรุปได้ว่า การเสริมสร้างสมรรถนะ ของงานวิจัยนี้ เป็นด้านบริหารจัดการองค์กรในการแก้ไขปัญหา โดยการวางแผนงาน กำหนดกรอบและรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการที่เน้นการมีส่วนร่วมของเครือข่าย และผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.3.5 สมรรถนะของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้อธิบายว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Competencies of learners) หมายถึง คุณลักษณะที่เด็กทุกคนมีและใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตาม เป้าหมาย ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ได้แก่ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคมลักษณะ นิสัยส่วนตัว ตลอดจนรูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึกและการกระทำ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย

1) ความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด หมายถึง รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต หมายถึง ใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่อง ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล จัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม รู้จักปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสภาพแวดล้อม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง รู้จักเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบสมรรถนะในงานวิจัยนี้ หมายถึง สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2.1.4 บริบทโรงเรียนศรีเงวาลย์เชียงใหม่

2.1.4.1 บริบทโรงเรียน

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เป็นโรงเรียนในกลุ่มสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษโดยจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ประเภทประจำและไปกลับ รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ในปัจจุบันรับนักเรียน จำนวน 22 จังหวัด ทั้งภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือตอนล่างรวมถึงจังหวัดในภาคใต้บางส่วน และในปีการศึกษา 2561 มีนักเรียนทั้งหมด 300 คน เป็นนักเรียนชาย 184 คน นักเรียนหญิง 126 คน

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ตั้งอยู่เลขที่ 50 หมู่ 10 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทรายจังหวัดเชียงใหม่ เปิดสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว เช่น เดินไม่ได้ หรือเดินได้แต่มีความยากลำบาก ใช้มือหยิบจับสิ่งของไม่ได้ พูดไม่ได้ อันเนื่องมาจากความผิดปกติในการทำงานของกล้ามเนื้อ ซึ่งมีสาเหตุมาจากภาวะสมองพิการ (Cerebral Palsy) โรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง (Muscular Dystrophy) อัมพาตของร่างกายหรือเป็นโรคเกี่ยวกับระบบประสาทไขสันหลัง เช่น Spina Bifida Spinal Cord Injury เป็นต้น ซึ่งเป็นโรคที่เกี่ยวกับความผิดปกติในการเจริญเติบโตของกระดูก โรคเท้าปุก เท้าแบน เป็นต้น นอกจากนี้นักเรียนบางคนยังมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ เจ็บป่วยบ่อยต้องหยุดพักรักษาตัวเป็นเวลานาน ๆ สาเหตุดังกล่าวข้างต้นทำให้นักเรียนมีความแตกต่างกันมากในด้านการเรียนรู้ นักเรียนบางกลุ่มมีข้อจำกัดจากความพิการค่อนข้างมาก มีความยากลำบากในการเรียนรู้ หรือเรียนรู้ได้เพียงแค่การฝึกทักษะชีวิตแต่นักเรียนบางกลุ่มมีภาวะความบกพร่องเฉพาะร่างกายแต่สมองปกติเป็นกลุ่มที่สามารถเรียนรู้ได้เช่นเดียวกับนักเรียนปกติทั่วไป ซึ่งกลุ่มนี้คือ นักเรียนสมองพิการ

2.1.4.2 รูปแบบการจัดการศึกษา

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยจัดทั้งระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา กำหนดช่วงชั้น 3 ช่วงชั้น ได้แก่

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

นอกจากนี้โรงเรียนยังส่งนักเรียนที่สามารถเรียนรู้ได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ และไม่มีข้อจำกัดทางการศึกษามากจึงส่งต่อนักเรียนเข้าเรียนร่วมสายสายสามัญ และสายวิชาชีพ ตลอดจนการส่งต่อในระดับอุดมศึกษา โดยโรงเรียนจัดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าเรียนร่วมทุกรายวิชากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง และส่งต่อนักเรียนที่ต้องการศึกษาวิชาชีพเข้าศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง

2.1.4.3 วิสัยทัศน์สถานศึกษา ตามแผนการพัฒนา ปีการศึกษา 2560-2564

องค์กรแห่งนวัตกรรม เสริมสร้างคุณภาพชีวิต ตามรอยศาสตร์ของพระราชา

2.1.4.4 พันธกิจ

พันธกิจที่ 1 ประกันสิทธิโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต

พันธกิจที่ 2. ประกันคุณภาพผู้เรียน

พันธกิจที่ 3. ประกันการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

พันธกิจที่ 4. ประกันประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

2.1.4.5 เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีพัฒนาการทางร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา และงานอาชีพเต็มตามศักยภาพ

2.1.4.6 ข้อมูลด้านการบริหาร

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ และในการบริหารงานได้มีการบริหารตามแบบของโรงเรียนปกติทั่วไป และมีความแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไปคือการจัดการเรียนการสอนนั้นจัดควบคู่กับการฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่นักเรียน รวมทั้งมีการจัดหาอุปกรณ์ สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งมีการประสานเครือข่ายในการพัฒนานักเรียนดังนั้นโครงสร้างการบริหารงานจึงมีความแตกต่างจากโรงเรียนปกติทั่วไปโดยจัดให้มีฝ่ายการดำเนินงานตามกรอบการพัฒนาศักยภาพนักเรียน และมีภาระงานที่แตกต่างจากการบริหารโรงเรียนปกติทั่วไป

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ซึ่งนักเรียนมีลักษณะความพิการที่แตกต่างกันทั้งด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านสุขภาพ รวมทั้งด้านพิการซ้อน ดังแสดงข้อมูล ตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงข้อมูลลักษณะความพิการของนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2561

ลักษณะความพิการ	ร้อยละของนักเรียนทั้งหมด
Cerebral Palsy	79.15
Spina Bifida	2.28
Oteogenesis Imperfect	1.63
Congenital anormally	4.89
Muscular Dystrophy	2.28
Myelitis	0.98
Spinal Cord Injuly	0.33
Head injury	0.98
Apert's syndrome	0.33
Scar contracture	0.65
Amputee	1.63
Arthrogryposis Multiplex Congenita	1.30
Clef lip and palate	0.33
Intellectual disabilities	0.65
Learnin disability	0.33
Autism with Cerebral Palsy	0.25

2.1.5 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

2.1.5.1 ความหมายนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของผู้พิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้พิจารณาบุคคลที่มีความบกพร่องเพื่อจัดประเภทของผู้พิการ

โดยมีหลักเกณฑ์ของบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมส่วนหรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหวความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูกการไม่สมประกอบ มาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ

2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บปวดเรื้อรัง หรือมีโรคประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

จากบริบททั่วไปของนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ข้างต้นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพนักเรียนส่วนใหญ่มีภาวะสมองพิการร่วมด้วย สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการพุทธศักราช 2552 เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของผู้พิการทางการศึกษาที่ได้จัดกลุ่มของเด็กสมองพิการ (Cerebral Palsyหรือ CP) อยู่ในประเภทความพิการนี้

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2554, หน้า 83) กล่าวว่า โรคสมองพิการ (Cerebral Palsy) เป็นผลมาจากสมองที่กำลังพัฒนาถูกทำลายก่อนคลอด ระหว่างคลอด และหลังคลอดทำให้การควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อสูญเสียหรือบกพร่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 3) ได้ให้นิยามของ กลุ่มสมองพิการ (Cerebral Palsy) หมายถึง อัมพาตของสมองที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวและการทรงตัว ซึ่งสาเหตุเกิดจากสมองได้รับความเสียหายในช่วงก่อนคลอด ระหว่างคลอด หรือหลังคลอดโดยสมองจะเสียหายเพียงบางส่วน และมักจะเกิดขึ้นกับสมองส่วนที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ความเสียหายที่สมองจะอยู่ในสภาพคงที่ไม่ลุกลามมากขึ้นแต่ความผิดปกติของการเคลื่อนไหว การทรงตัวและปัญหาร่วมอื่น ๆ อาจจะดีขึ้นหรือเลวลงทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการรักษาที่เด็กได้รับและรอยโรคที่เกิดขึ้นในสมอง ดังนั้นการได้รับการบำบัดรักษารวดเร็วมากเท่าไหร่เด็กก็มีจะมีโอกาสพัฒนาได้มากขึ้นเท่านั้น

สถาบันราชานุกูล (ม.ป.ป.) ให้ความหมายของ สมองพิการ (Cerebral Palsy) หรือคำย่อที่นิยมเรียก คือ ซี พี (C.P.) ไม่ใช่เป็นโรคเฉพาะ แต่เป็นคำรวมของกลุ่มอาการของผู้ป่วยเด็กที่มีความพิการอย่างถาวรของสมอง ความพิการนี้จะคงที่และไม่ลุกลามต่อไป ซึ่งมีผลให้การประสานงานของการทำงานของกล้ามเนื้อบกพร่อง ส่งผลให้ร่างกายมีการเคลื่อนไหว และการทรงท่าที่ผิดปกติ เช่น การเกร็งของใบหน้า ลิ้น ลำตัว แขน ขา การทรงตัว การทรงท่าในขณะนั่ง ยืน เดิน

ผิดปกติหรืออาจเดินไม่ได้นอกจากนี้ อาจมีความผิดปกติในการทำงานของสมองด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น มีความบกพร่องในการมองเห็น การได้ยิน การรับรู้ การเรียนรู้ สติปัญญา โรคลมชัก เป็นต้น

สมพร สุนทราภา (2554) กล่าวว่า สมองพิการ หมายถึงความบกพร่องของสมองส่วนที่ใช้ควบคุมกล้ามเนื้อ ทำให้มีความผิดปกติเกี่ยวกับท่าทาง การทรงตัว การเคลื่อนไหว ความรุนแรงของสมองพิการขึ้นอยู่กับตำแหน่ง ขนาดของสมองที่ถูกทำลาย และไม่สามารถฟื้นคืนสู่สภาพปกติ จะมีอาการของความบกพร่องที่เกี่ยวกับกล้ามเนื้อ แต่ก็จะไม่มีอาการผิดปกติมากขึ้นถ้าได้รับการดูแลตั้งแต่ระยะเริ่มต้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าภาวะสมองพิการเป็นภาวะของโรคซึ่งเกิดจากความผิดปกติของสมองส่วนที่กำลังเจริญเติบโตถูกทำลาย ตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ระหว่างคลอดและหลังคลอด เนื่องจากมีการทำลายของสมองจึงทำให้เกิดความผิดปกติของการเคลื่อนไหวบางส่วน ขาดการประสานงานของกล้ามเนื้อขณะเคลื่อนไหว ส่งผลให้มีการเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ ไม่สามารถควบคุมท่าทาง และการทรงตัว ให้อยู่ในภาวะปกติได้

2.1.5.2 สาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะสมองพิการ (Cerebral Palsy)

อาจเกิดได้จากหลายสาเหตุ ประมาณร้อยละ 25 หาสาเหตุที่ชัดเจนไม่ได้ แต่ส่วนใหญ่มักจะอยู่ในช่วงระยะเวลาที่มีการเจริญเติบโตของสมอง คือ ตั้งแต่ระยะที่ทารกอยู่ในครรภ์มารดาจนถึงอายุ 7-8 ปี โดยแบ่งสาเหตุการเกิดได้ 3 ระยะ คือ

1) ระยะที่เด็กอยู่ในครรภ์มารดาหรือระยะก่อนคลอด (Prenatal Period) นับตั้งแต่มารดาตั้งครรภ์จนถึงอายุครรภ์ 6 เดือน ซึ่งได้แก่

1.1) ภาวะติดเชื้อของมารดาระหว่างตั้งครรภ์ เช่น โรคหัดเยอรมัน ซิฟิลิส เริม มาเลเรีย และโรคเอดส์ เป็นต้น

1.2) ภาวะขาดออกซิเจนของทารกในครรภ์ เช่น มารดาที่มีเลือดออกระหว่างตั้งครรภ์คล้ายจะแท้ง หรือมีการลอกตัวของรกก่อนกำหนด มารดาขาดอาหารหรือซีดมาก

1.3) ภาวะขาดสารอาหารที่มีคุณค่าของมารดา เช่น ธาตุเหล็ก ไอโอดีน วิตามินที่มีอยู่ในอาหารต่าง ๆ

1.4) มารดามีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน เด็กอาจตัวใหญ่ผิดปกติ ทำให้เกิดอันตรายจากการคลอดได้ หรือภาวะครรภ์เป็นพิษ ความดันโลหิตสูงมาก อาจทำให้มีเลือดออกในสมองของเด็กได้

1.5) ยา และสารพิษบางอย่างที่มารดาได้รับมากเกินปกติ เช่น ตะกั่ว ปรอท บุหรี่ สุรา เป็นต้น

1.6) ความผิดปกติของสมองโดยกำเนิด เช่น ภาวะน้ำคั่งในกะโหลกศีรษะ สมองไม่เจริญ สมองลีบ สมองเล็ก

1.7) ความผิดปกติของโครโมโซม

1.8) รก และสายสะดือไม่สมบูรณ์

2) ระยะระหว่างคลอด (Perinatal Period) นับตั้งแต่ 3 เดือนสุดท้ายของการตั้งครรภ์จนถึงสัปดาห์แรกหลังคลอด ได้แก่

2.1) เด็กคลอดก่อนกำหนด และเด็กที่มีน้ำหนักตัวน้อย คือ ต่ำกว่า 2,500 กรัม จะมีความเสี่ยงสูงที่จะสมองพิการ

2.2) ภาวะขาดออกซิเจนในเด็กระหว่างคลอด จากการคลอดลำบาก คลอดผิดปกติ เช่น คลอดท่าก้น หรือสายสะดือพันคอ เด็กสำลักน้ำคร่ำ หรือ การคลอดที่ต้องใช้เครื่องช่วย เช่น คีมคีบ หรือเครื่องดูดศีรษะ

2.3) ภาวะกลุ่มเลือดมารดา และทารกไม่เข้ากัน ทำให้เด็กคลอดออกมาตัวเหลือง

2.4) การคลอดโดยใช้ยาระงับปวดบางชนิด เช่น มอร์ฟีน หรือการฉีดยาเข้าไขสันหลังเพื่อระงับปวดระหว่างคลอด อาจเสี่ยงกับการขาดออกซิเจนในเด็กได้

3) ระยะหลังคลอด (Postnatal Period) ได้แก่

3.1) ภาวะสมองเด็กขาดออกซิเจน เช่น ภาวะแทรกซ้อนจากการผ่าตัดการวางยาสลบ การจมน้ำ หรือมีอาการชัก

3.2) การติดเชื้อของเด็ก เช่น โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ โรคสมองอักเสบ โรคหัด

3.3) อุบัติเหตุที่ทำให้มีอันตรายต่อสมองของเด็ก เช่น กะโหลกร้าว มีเลือดออกในสมอง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าภาวะสมองพิการเป็นภาวะของโรคซึ่งเกิดจากความผิดปกติของสมองส่วนที่กำลังเจริญเติบโตถูกทำลาย ตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ระหว่างคลอด และหลังคลอด เนื่องจากมีการทำลายของสมองจึงทำให้เกิดความผิดปกติของการเคลื่อนไหวบางส่วน ขาดการประสานงานของกล้ามเนื้อขณะเคลื่อนไหว ส่งผลให้มีการเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ ไม่สามารถควบคุมท่าทาง และการทรงตัว ให้อยู่ในภาวะปกติได้

2.1.5.2 ประเภทของภาวะสมองพิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 6) กล่าวว่า เด็กที่เป็นสมองพิการทุกคนจะมีความแตกต่างกัน ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะอธิบายชนิด

ของภาวะสมองพิการในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป โดยทั่วไปจะแบ่งชนิดของภาวะสมองพิการออกได้ 3 กลุ่ม โดยมักจะพบว่าเด็กอาจเป็นแบบใดแบบหนึ่งหรือเป็นแบบผสมในเด็กบางคน ดังนี้

1) กลุ่มกล้ามเนื้อแข็งหรืออาการเกร็ง (Spasticty) เด็กที่มีอาการเกร็งจะมีกล้ามเนื้อแข็งหรือกล้ามเนื้อตึง (RigidหรือStiff) จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเกร็งแข็ง การเคลื่อนไหวจะค่อนข้างช้าและลำบากบ่อยครั้งที่ลักษณะการวางศีรษะจะส่งผลให้ร่างกายอยู่ในท่าที่ผิดปกติ อาการแข็งเกร็งจะเพิ่มขึ้นเมื่อเด็กเสียใจหรือตกใจหรือในขณะที่ร่างกายอยู่ในท่าบางท่ารูปแบบของอาการเกร็งแขนจะแตกต่างออกไปในเด็กแต่ละคน

2) กลุ่มควบคุมเคลื่อนไหวไม่ได้ หรือ Athetosis คืออาการขยุกขยิก ช้า ๆ หรือเคลื่อนไหวเร็ว ๆ ที่เท้า แขน มือ หรือใบหน้าของเด็ก แขนและขาจะขยับเหมือนกระโดดและส่ายไปมา หรือมีการขยับมือและนิ้วอย่างไม่มีเหตุผล เมื่อเด็กขยับแขนและขาก็จะเคลื่อนเร็วและไกลเป้าหมาย การเคลื่อนไหวแบบแข็งเกร็ง หรือท่าทางเกร็งแข็งแบบข้อ 1 ก็จะมีแบบสลับ ขึ้น ๆ ลง ๆ (มีการเปลี่ยนแปลงการตึงของกล้ามเนื้อตลอด) การทรงตัวไม่ดีมักหกล้มง่าย เด็ก Athetosis มักมีเชาว์ปัญญาปกติ แต่ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับกล้ามเนื้อที่ควบคุมการพูด เด็กจะมีปัญหาในการสื่อสาร

3) กลุ่มการทรงตัวไม่ดีหรือมีอาการโซเซ (Ataxia) เด็กที่มีอาการโซเซหรือทรงตัวไม่ดีนั้น ขณะเริ่มลุกขึ้นนั่ง และยืนจะทำได้ลำบาก เด็กจะล้มบ่อยและจะมีอาการงุ่มง่ามเวลาใช้มือทำกิจกรรมอาการเหล่านี้อาจเป็นอาการปกติของเด็กเล็กแต่สำหรับเด็ก Ataxia สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัญหาใหญ่ในระยะยาว เด็กเหล่านี้มีปัญหาการทรงตัวเป็นส่วนใหญ่ จึงแสดงอาการงุ่มง่ามมากกว่าความบกพร่องทางร่างกาย และมักจะถูกเด็กอื่นรังแก และล้อเลียน ส่วนของร่างกายที่แสดงอาการพิการจะขึ้นอยู่กับแขนหรือขาที่มีความผิดปกติที่พบบ่อยมีอยู่ 4 แบบ ดังนี้

Hemiplegia: อัมพาตครึ่งซีก แขน และขาข้างใดข้างหนึ่งร่างกายซีกหนึ่งอาจมีอาการแขนงอ มือเกร็งหรือลีบเพราะไม่ได้ใช้งาน ส่วนร่างกายอีกซีกจะปกติหรือค่อนข้างปกติเด็กเดินด้วยปลายเท้าหรือฝ่าเท้าด้านนอก

Paraplegia: ขาทั้ง 2 ข้าง อัมพาตครึ่งท่อนล่างและด้านบนอัมพาตเล็กน้อย

Diplegia: ร่างกายท่อนบนปกติหรือมีอาการเล็กน้อยเด็กจะเริ่มมีภาวะข้อยึดติดที่ข้อเท้าและข้อเข่าหนีบเข้าหากัน ขาและเท้าหมุนเข้าด้านใน

Quadriplegia: ทั้งแขนและขา อัมพาตทั้งตัว ขณะเดินแขน ศีรษะและปากจะบิดเบี้ยว เด็กที่เป็นทั้งแขนและขานั้น สมองมักจะมีความเสียหายมากทำให้ไม่สามารถเดินได้

ในการศึกษาครั้งนี้ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มีความหลากหลายด้านสภาพความพิการข้อจำกัดต่างๆด้านร่างกาย นักเรียนมีภาวะสมองพิการหลายประเภทแตกต่างกันไปเฉพาะบุคคล

2.1.4.4 ลักษณะความผิดปกติของภาวะสมองพิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 8) ได้กล่าวถึงลักษณะของภาวะสมองพิการโดยจัดกลุ่มดังนี้

1) Muscular Dystrophyหรือกลุ่มกล้ามเนื้ออ่อนแรงกล้ามเนื้อของเด็กประเภทนี้ขาดโปรตีน ทำให้ร่างกายสร้างเนื้อเยื่อที่มีลักษณะแข็งขึ้นมาแทนมีลักษณะคล้ายพังผืด ไม่มีความยืดหยุ่น ความผิดปกติของกล้ามเนื้อมีหลายชนิดและชนิดที่พบได้บ่อยๆเรียกชื่อว่า Duchenne ซึ่งปรากฏให้เห็นชัดเมื่ออายุประมาณ 3 ขวบ กล้ามเนื้อที่อยู่ติดกับโครงกระดูกจะอ่อนแอ สังเกตได้จากการเคลื่อนไหวของเด็ก เด็กไม่มีกำลังแรงที่จะวิ่งได้ มีปัญหาในการปีนป่ายบันไดกล้ามเนื้อจะอ่อนแรงลงเรื่อย ๆ ในที่สุดเด็กบางรายจะยืนไม่ได้ทรงตัวไม่ได้ บางรายอาจรุนแรงจนกระทั่งต้องใช้รถเข็น อาการแสดงเริ่มเมื่อประมาณอายุ 3–5 ปี เด็กจะมีอาการงุ่มง่ามเมื่อเริ่มเดินเขย่งปลายเท้าเพราะไม่สามารถวางเท้าราบกับพื้นได้ วิ่งท่าแปลกๆและล้มบ่อย กล้ามเนื้ออ่อนแรงเริ่มที่เท้าด้านหน้า ด้านขา สะโพก หน้าท้องและหัวไหล่ รอบข้อศอก ต่อจากนั้นจะมีอาการที่มือ ใบหน้าและกล้ามเนื้อคอ เด็กที่มีอาการแบบนี้จะเดินไม่ได้เมื่ออายุ 10 ปี และ 2 ใน 3ของครอบครัวที่มีเด็กเป็นกล้ามเนื้อเสื่อม จะมีญาติผู้ชายทางฝ่ายแม่มีอาการเช่นนี้

2) Spina Bifida ความผิดปกติของกระดูกไขสันหลังเป็นความผิดปกติที่เกิดขึ้นในขณะที่เด็กกำลังเจริญเติบโตในครรภ์มารดา กระดูกสันหลังอันใดอันหนึ่งไม่สามารถเจริญขึ้นมาปิดครอบไขสันหลังจนสนิท ทำให้มีไขสันหลังหรือเนื้อเยื่อโผล่พ้นออกมาจากช่องโหว่ของกระดูกสันหลังอันนั้นทำให้เห็นเป็นถุงน้ำสีดำหรือผิวหนังที่หลังมีสีคล้ำ ถุงน้ำนี้จะมีเส้นประสาทบรรจุอยู่โดยมีเยื่อบาง ๆ หุ้มภายในมีของเหลวอยู่ด้วยแต่ในเด็กทุก ๆ 250–500 คน จะพบความผิดปกติแบบนี้ ได้แก่ความผิดปกติของท่อปัสสาวะ ความผิดปกติของใบหน้าและลำตัวในบางรายมีอาการทางเดินของเหลวอุดตัน ทำให้ของเหลวคั่งในศีรษะ ซึ่งในรายหลังนี้อาจมีสภาพปัญญาอ่อนร่วมด้วย

3) โรคโปลิโอ (Polio) เกิดจากการติดเชื้อไวรัสโปลิโอที่ไขสันหลังทำให้กล้ามเนื้ออ่อนแรงเป็นอัมพาตโดยประสาทรับความรู้สึกยังเป็นปกติอาการกล้ามเนื้ออ่อนแรงเกิดขึ้นกระจัดกระจายไม่เป็นเฉพาะแขนขาข้างใดข้างหนึ่งอาจมีกล้ามเนื้อที่แข็งแรงกว่าดึงให้ผิดรูปทำให้มีกระดูกสันหลังคด ขาโก่ง เท้าบิด แขนขายาวไม่เท่ากัน เป็นต้น

4) Spinal Cord Injury อาการบาดเจ็บไขสันหลัง ไขสันหลังได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุที่ทำให้มีการแตกหรือหักของกระดูกสันหลังแล้วไปทำลายเส้นประสาทที่คอหรือหลังตกจากต้นไม้หรือที่สูง อุบัติเหตุทางรถยนต์อุบัติเหตุจากการดำน้ำกระสุนปืนและอื่น ๆ อาการบาดเจ็บไขสันหลังพบบ่อยในผู้ใหญ่มากกว่าเด็ก ถ้าไขสันหลังได้รับบาดเจ็บหรือโดนทำลาย

การรับความรู้สึกและการสั่งการร่างกายในระดับต่ำกว่าบริเวณที่โดนทำลายจะเสียหายไปด้วย การที่กระดูกไขสันหลังได้รับบาดเจ็บจะมีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวและปัญหาสำคัญที่ตามมาอีก ได้แก่ การติดเชื้อที่ท่อปัสสาวะ การติดเชื้อที่ระบบหายใจ เป็นต้น

5) Osteogenesis Imperfecta ตัวเล็กกว่าอายุ เด็กที่เป็นโรคกระดูกอ่อนเป็นความผิดปกติของกระดูก กระดูกไม่สมบูรณ์และไม่เจริญเติบโตเต็มที่ นอกจากนี้กระดูกยังเปราะและหักง่ายกว่ากระดูกของคนปกติโดยทั่วไปเด็กอาจมีลักษณะเตี้ยแคระและขาทั้งสองข้างจะโก่ง สัดส่วนและความยาวของขาผิดปกติ โรคนี้ไม่สามารถรักษาให้หายได้แต่การผ่าตัดเพื่อดามกระดูกขา สามารถทำให้เด็กเดินได้นานขึ้นอีก เด็กกลุ่มนี้มีสติปัญญาปกติ สามารถเขียนหนังสือได้ แต่อาจมีปัญหาหูหนวกเพิ่มเติมขึ้นมาภายหลัง

Legg – Calve –Perhes เป็นความผิดปกติของกระดูกขาท่อนบน มักเป็นที่ขาข้างเดียว เด็กที่เป็นโรคนี้มักเคลื่อนไหวไม่สะดวก โรคนี้ไม่ทราบสาเหตุเด็กอาจมีอาการดีขึ้นภายหลังได้รับการรักษาติดต่อกันเป็นเวลา 1-2 ปี เด็กอาจเดินได้แต่ต้องใช้ไม้ค้ำโรคนี้ไม่มีผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กโดยตรง แต่เด็กอาจมีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งที่อยู่รอบตัวซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเขาโดยทางอ้อม

6) Limb Deficiency แขนขาด้วนอาจเป็นความบกพร่องที่มีมาตั้งแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นภายหลังก็ได้ เด็กอาจได้รับการช่วยเหลือโดยการใช้แขนขาเทียม การฟื้นฟูสมรรถภาพควรครอบคลุมไปถึงการฝึกใช้แขนขาเทียมอย่างมีประสิทธิภาพ การแนะแนว และให้คำปรึกษาควบคู่กับไปกับการเรียนการสอน

ในการวิจัยนี้ นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ และนักเรียนสมองพิการ ที่มีความผิดปกติด้านการเคลื่อนไหว แขนและขาสองข้างเกร็ง และมีปัญหาด้านการเคลื่อนไหวซีกใดซีกหนึ่งของร่างกาย พบความพิการตั้งแต่กำเนิด ข้อจำกัดดังกล่าวส่งผลต่อการเคลื่อนไหวที่ลำบาก สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ การรับรู้การสื่อสารได้ปกติ สามารถเรียนรู้ทักษะวิชาการได้ปกติ

2.1.6 แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.1.6.1 ความหมายและหลักการสำคัญ

แนวคิดทฤษฎี และหลักการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีวิวัฒนาการมาจากแนวคิดการบริหารเชิงมนุษยสัมพันธ์ (Human relation approach) และการบริหารเชิงพฤติกรรม (Behavioral approach) บุคคลที่เป็นผู้บุกเบิกแนวคิดนี้คือ แมรีปาร์คเกอร์ฟอลเลต (Mary Parker Follet) จากบทความชื่อ "DynamicsAdministration" บรรยายให้ผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งใน

องค์กรด้วยวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ได้รับการสนับสนุนจากเอลตัน เมโย (Elton Mayo) และเอฟ.เจ.โรธลิสเบอร์เกอร์(F.J.Roethlisberger) มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harward University) โคเฮนและนอร์แมน อัฟฮอฟฟี (Cohen & Norman Uphoff 1980, p. 213-222) ได้แบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decisionmaking) ประกอบด้วย การริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจปฏิบัติการ

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วยการสนับสนุนด้านทรัพยากร การเข้าร่วมการบริหาร การประสานขอความร่วมมือ

3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ได้แก่ ผลประโยชน์ทางวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม และผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ในรูปแบบนี้นับเป็นการควบคุมตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

Shaeffer (1994, p. 2) กิจกรรมที่แสดงถึงกระบวนการมีส่วนร่วมที่สามารถนำไปประยุกต์ในบริบทของการจัดการศึกษาได้ มีดังนี้

1) การรวบรวม และตรวจสอบ การวิเคราะห์ และพิจารณาข้อมูลสภาพปัญหา

2) กำหนดนิยาม จัดลำดับความสำคัญของปัญหา และกำหนดเป้าหมาย

3) การประเมินความเป็นไปได้ของข้อมูล

4) การตัดสินใจ และการวางแผนการดำเนินงาน

5) การออกแบบยุทธศาสตร์ การจัดสรรงาน และความรับผิดชอบให้กับทีมงาน

6) การปฏิบัติตามแผนงาน

7) การตรวจสอบความก้าวหน้าของแผนงาน

8) การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และผลกระทบ

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553, หน้า 10) ได้กล่าวหลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า คือ การสร้างบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และรับผิดชอบ

ฉลาด จันทรสมบัติ (2553, หน้า 175) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาแก้ปัญหาการวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนให้

กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยการยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ

จันทรานี สงวนนาม (2553,หน้า 167) กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2555, หน้า 209) ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการที่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงาน

ประภาพรรณ รักเลี้ยง (2556, หน้า 68) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า เป็นการบริหารงานที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) เข้ามามีส่วนร่วมตามความเหมาะสมตั้งแต่ การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมสนับสนุน ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมรับผิดชอบผลงานที่ออกมา ร่วมภาคภูมิใจในผลงาน/รางวัลที่เกิดจากการร่วมกันปฏิบัติงาน หรือรับข้อตำหนิที่เกิดขึ้นนั่นคือร่วมทั้งผิด และชอบ

Likert (1961, 223) ได้กล่าวถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า เป็นเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมาย และการตัดสินใจ กระทำโดยกลุ่มผู้บริหารมีความเชื่อมั่นไว้วางใจผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเต็มที่ การติดต่อสื่อสารไม่เพียงแต่จากบนลงล่าง (Downward Communication) และจากล่างขึ้นบน (Upward Communication) แต่ยังมีการติดต่อสื่อสารตามแนวนอน (Horizontal Communication) ระหว่างเพื่อนร่วมงานที่อยู่ในระดับเดียวกัน ในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารไม่เพียงแต่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่จะพยายามให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกว่า พวกเขามีความสำคัญ ความเกี่ยวพันระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาจะเป็นไปอย่างตรงไปตรงมาภายในบรรยากาศของความเป็นมิตรภาพ องค์กรที่เป็นทางการ และองค์กรที่ไม่เป็นทางการจะเข้ากันได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การดำเนินงานขององค์กรที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจและกระบวนการต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน สถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ทิพวรรณ เสนจันทร์ฒิชัย (2553, หน้า 36) ได้นำเสนอการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิค ชบา 5 กลีบ มาเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

กลีบที่ 1 R (Review) คือ การร่วมกันทบทวน ศึกษาผลการจัดการศึกษาในห้วงเวลาที่ผ่านมาจากข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลเชิงประจักษ์ ทบทวนบริบทของสถานศึกษา ทั้งที่เป็น

โอกาส วิกฤติ ปัญหา และอุปสรรค หากพบว่าดีเหมาะสมอยู่แล้วจึงสานต่อ หากพบว่ามีส่วนที่ยังบกพร่องจึงปรับปรุงแก้ไข หรือคิดใหม่ทำใหม่

กลีบที่ 2 A (Appreciative Inquiry) คือ การร่วมเสริมสร้างพลังบวกโดยการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการสานสัมพันธ์ เสริมสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องในการร่วมคิดร่วมพัฒนาการศึกษา

กลีบที่ 3 V (Vision/Share Vision) คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้วยการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ เพราะวิสัยทัศน์เป็นความฝันของทุกคนหากเราร่วมกันคิดดี ปฏิบัติดีเพื่อให้ฝันเป็นจริง รวมทั้งครู และบุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีพลังแล้ว เชื่อได้ว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขแน่นอน

กลีบที่ 4 O (Opportunity) คือ การร่วมกันสร้างโอกาสสร้างทุกๆ สถานการณ์ให้เป็นโอกาส แม้สถานการณ์นั้นจะเป็นวิกฤติก็ตาม ไม่นำเอาวิกฤติ และความขาดแคลนมาเป็นข้ออ้างหรืออุปสรรคในการทำงานร่วมแรงร่วมใจ ร่วมลงมือดำเนินการใด ๆ ก็ตามที่ก่อให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน บุคลากร สถานศึกษา และชุมชน

กลีบที่ 5 R (Result) คือ การร่วมกันมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพราะผลสัมฤทธิ์เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจาก การบริหารหรือการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังมากที่สุด คือ คุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของการจัดการศึกษา การให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ใด ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง ดังนั้นจึงได้คิดวางแผนร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่จะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ อีกทั้งร่วมกันประเมินผลกิจกรรมตลอดจนร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไข

คริส อากีรีส (อ้างถึงใน จันทรานี สงวนนาม, 2553, หน้า 166) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการจูงใจให้ ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กร ควรประกอบด้วยสาระสำคัญ อย่างน้อย 3 ประการ คือ

1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สมาชิกขององค์กรย่อมมีความผูกพันกับองค์กรที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ และมีความปรารถนาที่จะได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กร แม้เพียงได้รับฟังความคิดเห็น ก็ทำให้รู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรแล้ว

2) การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย เพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้ว ยังช่วยให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มสมาชิก และความร่วมมือนั้นจะแพร่ขยายไปทั้งองค์กร ทำให้สมาชิกทั้งองค์กรมีเป้าหมาย

เดียวกัน การมีส่วนร่วมเป็นการยินยอม และพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะมีผลทั้งทางใจ การยอมรับ การสนับสนุน และผลต่อการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

3) การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็น และยอมรับในเป้าหมายเดียวกัน จะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์กร

Swansburg (1996, p 399) ศาสตราจารย์แห่งวิทยาลัยการแพทย์จอร์เจียได้แบ่งองค์ประกอบสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

1) การไว้วางใจกัน (Trust) การไว้วางใจกันถือว่าเป็นปรัชญาพื้นฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์หากได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินงาน ฝ่ายบริหารเพียงดูแลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ และดูแลผลสุดท้ายของงานก็เพียงพอแล้ว ดังนั้นฝ่ายบริหารจึงควรมอบอำนาจการตัดสินใจเท่าที่จะสามารถทำได้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

2) ความผูกพัน (Commitment) การที่แต่ละคนทั้งผู้บริหาร และผู้ใต้บังคับบัญชาได้มาปฏิบัติร่วมกัน มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อกัน และการที่บุคคลในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รู้เป้าหมายขององค์กรจะก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร และพร้อมที่จะทำผลประโยชน์ให้กับองค์กร

3) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ (Goals and Objectives) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันของผู้บริหาร ร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กร ย่อมขจัดความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นได้ เพราะทุกคนมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเดียวกัน มีการทำงานที่มีทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ผลผลิตหรือผลงานก็จะออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบ และสามารถดูแลตนเองได้ (Autonomy) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานมีความเป็นอิสระในการคิด การตัดสินใจ และการดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบ

5) คุณลักษณะอื่น ๆ (Other Characteristics) การบริหารแบบมีส่วนร่วมควรเป็นเรื่องของการให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมไม่ใช่การกีดกันคนออกไปจากการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมนั้นต้องเป็นไปโดยความสมัครใจไม่ใช่การบังคับ

Uzzi (1986, อ้างถึงใน ชูชาติ พ่วงสิมจิตร์, 209-211) กล่าวไว้ในบทความเรื่อง “Participative management: What it is and is not” ว่าสิ่งสำคัญในการบริหารแบบมีส่วนร่วมมี 2 ประการ คือ

1) การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัยต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เนื่องจากผู้ใต้ บังคับบัญชาเป็นผู้มีบทบาทในการร่วมตัดสินใจ ดังนั้นข้อมูลข่าวสารจึงเป็น

ทรัพยากรที่สำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจนั้นถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ในส่วนนี้ อุซซี่ สรุปว่า “การศึกษา” คือกุญแจสำคัญ ที่จะทำให้ความพยายามในการมีส่วนร่วมทุกชนิดประสบความสำเร็จ (education is the key to the success of every participation effort)

2) พนักงานทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน และร่วมมือกันอย่างเต็มที่ตามกระบวนการมีส่วนร่วม

สุภาพร รอดถนอม สังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการด้านการมีส่วนร่วม และสรุปว่าหลัก ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่ามี 4 ประการ ได้แก่ 1) การตั้งเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2) การกระจายอำนาจ และการให้อำนาจในการตัดสินใจ 3) ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน 4) การไว้วางใจกัน

จากแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมา ได้แก่ สแวนส์เบอร์ก (Swansburg) อุซซี่ (Uzzi) และสุภาพร รอดถนอม ที่ได้กล่าวถึงหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมนั้น ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ ได้นำมาสรุปเป็นหลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 6 ประการ คือ

1) การกระจายอำนาจ และการให้อำนาจในการตัดสินใจ คือ การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญขององค์กร มีการแบ่งอำนาจในการตัดสินใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของตน และตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบด้วยความมีเหตุผล และคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก

2) ความไว้วางใจกัน คือ แนวคิดที่เป็นปรัชญาพื้นฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์หากได้รับความไว้วางใจให้ ดำเนินงาน ฝ่ายบริหารเพียงดูแลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ และดูแลผลสุดท้ายของงานก็เพียงพอแล้ว

3) การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบดำเนินการ คือ การตั้งเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกันของผู้บริหาร ร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กร ย่อมขจัดความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นได้เพราะทุกคนมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเดียวกัน มีการทำงานที่มีทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ผลผลิตหรือผลงานก็จะออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ

4) มีความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบ และสามารถดูแลตนเองได้ คือ ผู้ปฏิบัติงานมีความเป็น อิสระในการคิด การตัดสินใจ และการดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบ

5) ความผูกพันต่อกัน และรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน คือ การที่แต่ละคนทั้งผู้บริหาร และผู้ใต้บังคับบัญชาได้มาปฏิบัติร่วมกัน มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อกัน และการที่บุคคลในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

รู้เป้าหมายขององค์กรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน และร่วมมือกันอย่างเต็มที่ตามกระบวนการมีส่วนร่วมซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร และพร้อมที่จะทำผลประโยชน์ให้กับองค์กร

6) การให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัยต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เนื่องจากผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้มีบทบาทในการร่วมตัดสินใจ ดังนั้นข้อมูลข่าวสารจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจนั้น ถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าหลักการที่สำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมนั้นเกิดจากการที่องค์กรต่างๆ พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพและเน้นความค้าค่า โดยอาศัยพื้นฐานธรรมชาติของ มนุษย์ที่มีความต้องการเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญขององค์กร เน้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการทำงานระดับต่างๆ มอบหมายอำนาจหน้าที่สร้างความเข้าใจในการดำเนินงานร่วมกัน และร่วมกันรับผิดชอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

2.1.6.2 รูปแบบและวิธีการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 65) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถได้เข้ามาร่วมงานกับผู้บริหาร การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยทั่วไปมี 2 รูปแบบ คือ

1) รูปแบบคณะกรรมการ สำหรับคณะกรรมการที่มาร่วมงานกับผู้บริหารเป็นบุคคลที่ได้รับ การแต่งตั้งอย่างเป็นทางการทั้งที่มีการแต่งตั้งเป็นการถาวรตามวาระ หรืออาจจะแต่งตั้งเป็นการชั่วคราวตามภาระหน้าที่ คณะกรรมการสามารถช่วยเหลือผู้บริหารได้มาก เนื่องด้วยคณะกรรมการได้ช่วยกันกลั่นกรองอย่างรอบคอบในการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะการดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการ ผู้บริหารต้องเป็นนักประชาธิปไตยที่แท้จริง พร้อมทั้งมีไหวพริบในการจับประเด็นของกรรมการแต่ละท่านที่ให้ความเห็น ซึ่งมีคุณค่ายิ่งต่อการวินิจฉัยในเรื่องนั้นๆ โดยเฉพาะต่อการเลือกสรรกรรมการที่มีคุณภาพ

2) รูปแบบบุคคล สำหรับการเชิญบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหาร ก็สามารถกระทำได้เป็นลักษณะของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ เนื่องด้วยผู้บริหารมีภาระมากต้องทำงานรอบด้าน หากได้มีผู้ช่วยเหลือกลั่นกรองงาน ชี้แนะในรายละเอียด หรือเป็นที่ปรึกษาบรรยายสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์ในความชัดเจนในเรื่องนั้นๆ

เดวิส (Davis) (1981) สรุปสาระสำคัญจากแบบการมีส่วนร่วม 6 แบบ ดังนี้

1) การบริหารแบบปรึกษาหารือ (Consultative management) เป็นการบริหารที่ฝ่ายบริหารปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาก่อนที่จะตัดสินใจ โดยฝ่ายบริหารจะกระตุ้นให้

ผู้ใต้บังคับบัญชาคิดในประเด็นที่ตนเองต้องการปรึกษา แต่โดยทั่วไปมักกระตุ้นให้คิดในแง่มุมที่สนับสนุนความคิดของตนเองหลังจากนั้นจึงตัดสินใจ การบริหารแบบนี้ผู้บริหารมักจะไม่นำทุกเรื่องมาปรึกษาหารือกับลูกน้องแต่จะสร้างบรรยากาศให้เป็นบรรยากาศของการปรึกษาหารือ โดยการที่ฝ่ายบริหารควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง และผู้ใต้บังคับบัญชาจะได้เห็นว่าความคิดของพวกเขาเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ จำเป็นสำหรับการบริหารลักษณะนี้

2) การบริหารแบบประชาธิปไตย (Democracy management) เป็นการบริหารที่ใช้ความคิดจากกลุ่มให้เป็นประโยชน์โดยให้ทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น แต่ละคนมีเสียงหนึ่งเท่ากัน (one man-one vote) การตัดสินใจมาจากมติของกลุ่มโดยสมาชิกทุกคนมีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็น และโน้มน้าวคนอื่นๆ อย่างไรก็ตามผู้บริหารแบบประชาธิปไตยอาจใช้สิทธิ์ที่จะไม่ปฏิบัติตามความเห็นของกลุ่มได้ กรณีที่ความเห็นนั้นไม่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน

3) การบริหารแบบคณะทำงาน (Work committees) เป็นการบริหารที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนางาน เช่น บริษัทต้องการเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น ต้องการลดค่าใช้จ่ายในการผลิตลง ต้องการลดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานลง เป็นต้น ปัญหา และความต้องการเหล่านี้สามารถใช้การบริหาร แบบคณะทำงานเข้ามาปรับปรุงแก้ไขได้ โดยการตั้งคณะทำงานให้มีหน้าที่ศึกษาหาวิธีการในการแก้ไข ปรับปรุง โดยปกติคณะทำงานจะประกอบด้วยฝ่ายบริหารและพนักงานแต่ก็อาจเป็นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ได้ โดยคณะทำงานอาจเป็นคณะทำงานกลุ่มเล็กๆ หรือคณะทำงานคณะใหญ่ที่ให้คนงานทุกคนร่วมเป็นคณะทำงานก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่เรื่องที่ต้องการแก้ไขปรับปรุง ตัวอย่างของคณะทำงานได้แก่ คณะทำงานเพื่อปรับปรุงการทำงาน คณะทำงานกลุ่มควบคุมคุณภาพ คณะทำงานเพื่อความปลอดภัย เป็นต้น

4) การบริหารแบบให้ข้อเสนอแนะ (Suggestion programs) เป็นการบริหารที่มุ่งใช้ความเห็นของแต่ละบุคคลให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน โดยคนงานเขียนข้อเสนอแนะลงในแบบฟอร์ม และส่งให้ฝ่ายบริหาร เช่น ส่งไว้ที่กล่องรับข้อเสนอแนะ วิธีการนี้หน่วยงานจะได้ความคิดและวิธีการต่างๆ ที่สามารถนำมาแก้ปัญหา และพัฒนางานของหน่วยงานได้โดยผู้เป็นเจ้าของความคิดจะได้รับรางวัลตอบแทน

5) การบริหารแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (Middle management committees) เป็นการบริหารที่ใช้พลังความร่วมมือจากกลุ่มผู้บริหารระดับกลาง โดยผู้บริหารระดับกลางฝ่ายต่างๆ มาร่วมกันศึกษาปัญหาของหน่วยงาน และเสนอแนวทางเพื่อการแก้ปัญหานั้น วิธีการนี้จำเป็นจะต้องให้กลุ่มของผู้ศึกษาได้รับข้อมูลต่าง ๆ อย่างเต็มที่ และไม่ถูกควบคุมจาก

ผู้บริหารที่สูงกว่าการศึกษาปัญหาก็ต้องกระทำอย่างจริงจังรอบคอบระมัดระวังก่อนที่จะเสนอความคิดไปสู่การปฏิบัติ การบริหารลักษณะนี้จัดเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมประเภทหนึ่ง ซึ่งมีประโยชน์ในการ ช่วยพัฒนาทักษะของผู้บริหารรุ่นเยาว์ให้ก้าวไปเป็นผู้บริหารระดับสูงต่อไป นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุง ความร่วมมือในกลุ่มผู้บริหารให้ดีขึ้น มีทักษะในการบริหารเพิ่มขึ้น และเป็นสิ่งกระตุ้นพัฒนาการทางการบริหารที่ดีโดยผลที่ได้คือความคิดสร้างสรรค์หรือความคิดใหม่ที่จะนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง อย่างไรก็ตามวิธีการนี้จะต้องสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อความคิด และข้อเสนอแนะต่างๆ ของตนเอง โดยกลุ่มผู้บริหารระดับกลางควรต้องศึกษาเรื่องราวต่างๆ อย่างจริงจัง และรอบคอบระมัดระวังด้วย

6) การบริหารแบบร่วมเป็นกรรมการบริหาร (Codetermination) เป็นการบริหารที่ยินยอมให้ตัวแทนของฝ่ายคนงานเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารด้วย วิธีการนี้เริ่มมีครั้งแรกในเยอรมัน ตะวันตกในช่วงทศวรรษที่ 1940 และต่อมาได้กระจายไปยังประเทศอื่น ๆ สำหรับอัตราส่วนของตัวแทนจากฝ่ายคนงานนั้นไม่ตายตัว บางประเทศอาจกำหนดให้มีอัตราส่วน 1 ใน 3 ของคณะกรรมการบริหาร บางประเทศก็กำหนดจำนวนไว้แน่นอนว่าให้มีตัวแทนเพียง 2 คนเท่านั้น แต่บางประเทศก็กำหนดไว้ถึงกึ่งหนึ่งของกรรมการบริหาร การบริหารลักษณะนี้มีผลดีที่ช่วยให้ฝ่ายบริหาร และฝ่ายคนงานมีความเข้าใจปัญหาของแต่ละฝ่ายได้ดีขึ้น แต่ก็มีข้อจำกัด เช่น ทำให้การตัดสินใจล่าช้า ลดความสามารถในการบริหารจัดการลง มีงานกระดาษมากเกินไปใช้เวลาในการประชุมมากเกินไป เป็นต้น

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เป็นการบริหารโดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านการศึกษา การแพทย์ และอาคารสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับผู้เรียน สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้ดีขึ้น

2.1.6.3 ลักษณะและระดับของการมีส่วนร่วม

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553, หน้า 23-24) ได้แบ่งประเภทของการมีส่วนร่วมบริหารในทางปฏิบัติแล้ว จะมีในรูปแบบหรือลักษณะอื่น ๆ อีก ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการประชุม

2) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น (อภิปราย พูดคุย ถกเถียง)

3) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา

4) การมีส่วนร่วมในการวางแผน

5) การมีส่วนร่วมในการออมเงิน ทรัพย์สิน หรือวัสดุอุปกรณ์

6) การมีส่วนร่วมในการใช้แรงงาน

7) การมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ริเริ่ม

8) การมีส่วนร่วมในการชักชวน

9) การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์

10) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

11) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

12) การมีส่วนร่วมในการประสานงาน

แม้ว่าการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล แม้ว่าการมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดผลดีก็ตาม แต่ในบางกรณีเมื่อเข้าไปมีส่วนร่วมแล้วก็กลับเกิดผลในทางลบ เช่น การมีความคิดเห็นหรือทัศนคติที่ไม่ตรงกัน เป็นผลให้ไม่เกิดความร่วมมือกัน กรณีเช่นนี้ การมีส่วนร่วมอาจจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่มีความผูกพัน และเป็นผลให้เกิดความไม่ประทับใจ เพราะถือว่าได้เข้าไปร่วมตามบทบาทหน้าที่ หรือทำกิจกรรมในลักษณะให้ผ่าน ๆ ไปเท่านั้น ไม่ได้ทำด้วยความรู้สึกรับผิดชอบอย่างเต็มใจ ซึ่งในบรรยากาศเช่นนี้อาจจะทำให้ไม่อยากจัดให้มีการประชุมเกิดขึ้น

Arnstien (1969, p 216-224) เห็นว่าการมีส่วนร่วมจะมีลักษณะมากน้อยเพียงใด ให้พิจารณาว่า ผู้นำเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจ และมีบทบาทในการควบคุมได้เท่าใด ซึ่งเป็นข้อบ่งบอกถึงภาวะผู้นำที่เป็นประชาธิปไตยว่าสูงหรือต่ำ อาร์นสไตน์ได้ใช้อำนาจการตัดสินใจ เป็นเกณฑ์ในการบ่งบอกการมีส่วนร่วมโดยสรุปเป็นขั้นบันได 8 ขั้น แต่ละขั้นจัดได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมเทียมหรือไม่มีส่วนร่วม ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นจัดฉาก (Manipulation) เป็นการเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมหนึ่งๆ โดยมิได้มุ่งหวังจะเข้ามาเพื่อมีส่วนร่วมในการบริหาร แต่แฝงพฤติกรรมไว้เพียงเพื่อต้องการแสดงออกหรืออวดตนเองให้คนอื่นสนใจหรือรู้จักเท่านั้น คล้ายกับการจัดฉากแสดงบางท่านเรียกว่าขั้นหุ่นเชิด

ขั้นที่ 2 ขั้นบำบัดรักษา (Therapy) เป็นพฤติกรรมที่ผู้นำมีความมุ่งหวังที่จะให้ทุกคนเชื่อฟัง และปฏิบัติตามที่ผู้นำต้องการคล้ายกับหมอรักษาคนไข้ เมื่อวินิจฉัยโรคแล้วก็สั่งยาให้รับประทาน และให้พักผ่อนคนไข้จะต้องปฏิบัติตามอย่างเดียว

2) การมีส่วนร่วมพอเป็นพิธีหรือร่วมเพียงบางส่วน ได้แก่

ขั้นที่ 3 ขั้นแจ้งข่าวสาร (Informing) เป็นลักษณะที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารเพียงเล็กน้อย คล้ายกับเมื่อมีการประชุมประธานในที่ประชุมจะเป็นผู้พูดเพื่อชี้แจงนโยบาย วิธีการดำเนินงาน เป้าหมาย ฯลฯ เป็นส่วนใหญ่เพียงผู้เดียว แต่จะเปิด

โอกาสให้ที่ประชุมซักถามข้อสงสัยในตอนท้ายแล้วก็ปิดประชุม ซึ่งจะเป็นลักษณะเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีหน้าที่คอยชี้แจงตอบคำถามของผู้มาติดต่องานเท่านั้น ไม่มีการเสวนากันมากกว่านี้

ขั้นที่ 4 ขั้นให้คำปรึกษา (Consultation) การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้เหมือนกับการนิเทศงานของผู้บริหารหรือหัวหน้างาน เมื่อผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นอะไรผู้บริหารจะรับฟังแต่จะปฏิบัติตาม หรือไม่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง อย่างไรก็ตามวิธีการนี้เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมมากกว่าขั้นแจ้งข่าวสาร

ขั้นที่ 5 ขั้นปลอบใจ (Placation) เป็นลักษณะที่ผู้นำทำทีว่าเห็นด้วยมีท่าทีคล้อยตามมีความเห็นใจ กระตือรือร้นที่จะทำตามข้อเสนอของผู้ตาม หรือคล้ายกับการปลอบและให้กำลังใจผู้มีปัญหา แต่ในส่วนลึกมิได้เห็นด้วยกับข้อเสนอนั้น ๆ เลย ซึ่งอาจเป็นเพราะข้อเสนอแนะนั้นไม่ตรงกับแนวความคิดของผู้บริหารก็ได้

3) การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง คือ มีอำนาจ และบทบาทมาก

ขั้นที่ 6 ขั้นเป็นหุ้นส่วน (Partnership) เป็นการมีส่วนร่วมที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจ ซึ่งคล้ายกับการดำเนินกิจกรรมของห้างหุ้นส่วน

ขั้นที่ 7 ขั้นมอบอำนาจ (Delegated Power) เป็นการที่ผู้มีอำนาจมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้ตามปฏิบัติงานแทน การมอบอำนาจเช่นนี้ ผู้ปฏิบัติงานมีอำนาจหน้าที่เท่ากับผู้มีอำนาจทุกประการ และมีอิสระในการแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้รับมอบอำนาจเป็นที่ไว้วางใจของผู้บริหาร นับว่าเป็นการเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมบริหารมากขึ้น

ขั้นที่ 8 ขั้นควบคุมโดยประชาชน (Citizen Control) เป็นลักษณะที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในกระบวนการบริหารอย่างแท้จริง มีอำนาจ และบทบาทหน้าที่ในองค์กรมากที่สุด บางท่านเรียกขั้นนี้ว่าขั้นอำนาจ และควบคุม (Power and control)

โคเฮน และ อัพฮอป (Cohen and Uphoff 1977, p 219-220) ได้แบ่งชนิดของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ชนิด คือ

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ซึ่งเป็นการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นของ กิจกรรม และต้องตัดสินใจในการปฏิบัติงาน

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ซึ่งเป็นไปในรูปของการเข้าร่วมโดย ให้การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร ด้านการเข้าร่วมบริหาร และการร่วมมือร่วมใจ

3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมและการตรวจสอบการ ดำเนินกิจกรรมทั้งหมดแสดงถึงการปรับปรุงการมีส่วนร่วมต่อไปด้วย

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เน้นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในรูปของกรรมการที่ปรึกษา ที่ให้ข้อคิดข้อเสนอแนะในการพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2.1.6.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

จุดสำคัญในการพัฒนาด้านต่างๆนั้นจะเกิดความสมบูรณ์ได้ก็ต้องอาศัยกระบวนการ มีส่วนร่วม ดังนั้นจึงมีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความสำคัญ และประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้หลายหมวด หลายมาตรา ซึ่งบัญญัติสาระที่เป็นหลักสำคัญเพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังปรากฏในมาตรา 8 (2)ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

จินตวีร์ เกษมศุข (2554, หน้า 5) ได้สรุปลักษณะที่สำคัญของการมีส่วนร่วมว่าเป็นเรื่องของกระบวนการ ซึ่งได้สรุปถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมได้ 4 ขั้นตอนหลักๆ ดังนี้

1) มีส่วนร่วมในการคิดศึกษา และค้นคว้าหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา ตลอดจนความ ต้องการของชุมชน

2) มีส่วนร่วมในการวางนโยบาย หรือแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม เพื่อลดและแก้ไขปัญหา

3) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพ และปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

4) มีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผลการทำงาน

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553, หน้า 33) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

1) เป็นการสร้างสรรค์ให้มีการระดมสรรพกำลังจากบุคคลต่าง ๆ เช่น พลังความคิด สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เป็นต้น

2) เป็นการสร้างบรรยากาศและพัฒนาประชาธิปไตยในการทำงาน

3) ช่วยให้ลดความขัดแย้งระหว่างผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน เพราะเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีส่วนช่วยให้ประสานงานกันดี

4) การบริหารแบบมีส่วนร่วม จะทำให้งานมีประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดี เพราะจะมีความผิดพลาดน้อย

5) ผลงานที่เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่บุคลากรทุกคน เพราะทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน

6) ช่วยให้การทำงานสำเร็จลงได้ในเวลาอันรวดเร็ว เพราะมีการแบ่งหน้าที่กันทำ

7) สร้างความสมดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการบริหารแบบมี ส่วนร่วมไว้ดังนี้

1) ช่วยสร้างความสามัคคีรวมพลังของบุคคลในองค์กร

2) ช่วยให้ทราบถึงความต้องการขององค์กรทั้งหมด

3) ช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น ลดความเฉื่อยชาในการปฏิบัติงานและการย้ายงาน

4) ช่วยลดความขัดแย้ง และการต่อต้านจากพนักงาน

5) ช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงาน และให้สุขภาพจิตของคนในองค์กรดีขึ้น

6) ช่วยเพิ่มผลผลิตในองค์กร

7) สร้างสรรค์หลักการประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในองค์กร

8) ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงานใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและทะนุถนอม

9) ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกว่าเข้าเป็นส่วนหนึ่งในองค์กร

10) เป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในการควบคุมงานให้ลดน้อยลงและทำให้ผลของงานดีขึ้น

จันทรานี สงวนนาม (2553, หน้า 168) ได้กล่าวถึงข้อดีของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

1) ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหาร และผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร

2) ลดความขัดแย้งในการทำงาน และเพิ่มความไว้วางใจกันมากขึ้น

3) สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

4) ช่วยให้ผู้ร่วมงานสุขภาพจิตดี ทุกคนมีงานทำ

5) สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร

6) ลดค่าใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างทะนุถนอม

7) ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

8) ช่วยให้พนักงานรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2555, หน้า197) ได้สรุปประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้ 3 ส่วน คือ

1) ประโยชน์ที่เกิดกับหน่วยงาน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยให้บรรยากาศและการสื่อสารในหน่วยงานดีขึ้น ความขัดแย้งลดลง ต้นทุนลดลงขณะที่ผลผลิตเพิ่มขึ้น และหน่วยงานพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีขึ้น เป็นต้น

2) ประโยชน์ที่เกิดกับฝ่ายผู้บริหาร โดยฝ่ายบริหารสามารถบริหารพนักงานได้ง่ายขึ้น การตัดสินใจของฝ่ายบริหารมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้นเนื่องจากได้ข้อมูลและความคิดจากทุกฝ่าย และแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3) ประโยชน์ที่เกิดกับพนักงาน โดยความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับฝ่ายบริหารและระหว่างพนักงานด้วยกันเองดีขึ้น พนักงานมีความไว้วางใจกันสูง สามารถพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพได้ดีขึ้นมีความรับผิดชอบ และผูกพันกับหน่วยงานมากขึ้น รวมทั้งมีความเข้าใจในกฎระเบียบ และข้อจำกัดต่างๆได้ดีขึ้น เป็นต้น

ประภาพรรณ รักเลี้ยง (2556, หน้า124) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 6 ประการ ดังนี้

1) การยอมรับการเปลี่ยนแปลงมีมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการที่บุคคลมีส่วนร่วมในการวางแผนการเปลี่ยนแปลง บุคคลจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

2) ช่วยให้การวางแผนและตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพมากขึ้น

3) ช่วยสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ร่วมงาน ทำให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร

4) ช่วยให้เกิดการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

5) ผู้ร่วมงานเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

6) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ มีความราบรื่นมากขึ้น

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, หน้า 228) กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วม ได้แก่

1) ทำให้การบริหารหรือการพิจารณาแนวทางในการแก้ปัญหามีความหลากหลายเป็นไปอย่างถี่ถ้วน รอบคอบ เพราะเป็นการระดมแนวคิดจากบุคคลที่มีความหลากหลายทั้งความรอบรู้ และประสบการณ์

2) ทำให้มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน โดยมิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจ มากเกินไป ซึ่งอาจนำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องอันเกิดผลเสียหายแก่องค์กรได้

3) เป็นการขจัดปัญหา มิให้การดำเนินนโยบายใดๆ มีผลต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากหรือน้อยเกินไป ซึ่งจะก่อให้เกิดความยุติธรรมในการดำเนินการต่อทุกฝ่ายได้

4) ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี ทำให้การบริหารเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

5) การรวมตัวกันของบุคคลเป็นเครือข่ายจะก่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และตรงเป้าหมายโดยทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ

Anthony (1978, p 27-29) สรุปประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 8 ประการ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1) ก่อให้เกิดความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยปกติแล้วบุคคลย่อมมีธรรมชาติ ที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เพราะการเปลี่ยนแปลงทำให้ต้องปรับตัวจากสภาพที่เคยชิน แต่การบริหาร แบบมีส่วนร่วมทำให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนั้น เมื่อหน่วยงานมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง บุคลากรในหน่วยงานก็สามารถรับการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ดีกว่าหน่วยงานที่ไม่ได้บริหารงานในลักษณะนี้

2) ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน และผู้บริหารกับสหภาพแรงงานราบรื่น ขึ้นเนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้กลุ่มต่างๆ กล้าเปิดเผยความไม่พอใจต่างๆ ออกมา ทำให้ลดความสูญเสียต่างๆ อันเนื่องมาจากการขาดงาน การนัดหยุดงานหรือการทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ

3) ทำให้พนักงานมีความผูกพันต่อหน่วยงานมากขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงาน ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของหน่วยงาน ทำให้พนักงานเกิดความนับถือตนเอง และรู้ว่าตนเองมีคุณค่าต่อหน่วยงาน ผลงานต่าง ๆ ของหน่วยงานมาจากความร่วมมือของทุกคนในหน่วยงาน ส่งผลให้เกิดความรักความผูกพันต่อหน่วยงาน

4) ทำให้มีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารมากขึ้น เมื่อพนักงานได้มีส่วนร่วมตัดสินใจกับฝ่าย บริหารพนักงานจะเข้าใจถึงเหตุผล และความจำเป็นของฝ่ายบริหารได้ดีขึ้น และการบริหารลักษณะนี้ ก็ช่วยให้ต่างฝ่ายต่างมีความเคารพซึ่งกันและกัน ดังนั้นเมื่อมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ต่างฝ่ายก็จะมีความรู้สึกไว้วางใจกันมากขึ้น การแก้ปัญหาก็สามารถดำเนินไปอย่างตรงไปตรงมา

5) ทำให้การบริหารพนักงานง่ายขึ้น เนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงาน ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มีความผูกพันต่อหน่วยงาน และมีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารมากขึ้น ส่งผลให้สามารถลดจำนวนฝ่ายบริหารลงได้ เนื่องจากไม่ต้องมีการควบคุมอย่างใกล้ชิด และการได้มีส่วนร่วมก็ช่วยให้เขามีความรับผิดชอบมากขึ้น รวมทั้งช่วยให้ยอมรับในอำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหารได้มากขึ้น

6) ทำให้การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น เนื่องจากมีหลายคนมาช่วยกันคิดในเรื่อง เดียวกันทำให้คิดได้รอบคอบยิ่งขึ้น ดังคำว่า “สองหัวดีกว่าหัวเดียว” และการที่มีฝ่ายพนักงานมาช่วย ตัดสินใจทำให้ฝ่ายบริหารได้ข้อมูลในการตัดสินใจมากขึ้น

7) ทำให้การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น โดยปกติในหน่วยงานทั่วไปมักสื่อสาร จากบนลงล่างมากกว่าจากล่างขึ้นบน การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นช่องทางให้เกิดการสื่อสารจากล่างขึ้นบนได้ดีขึ้น

8) ทำให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงานเข้าใจเป้าหมายได้ตรงกัน และมีทิศทางการดำเนินงานไปในทางเดียวกัน ทำให้ลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงานส่งผลให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น

Davis (1981, p 160) สรุปประโยชน์ของการมีส่วนร่วมไว้ 14 ประการ คือ

1) เพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น
2) คุณภาพของงานดีขึ้น
3) ได้รับความคิดเห็นมากขึ้น
4) มีแรงจูงใจมากขึ้น
5) มีความรู้สึกยอมรับซึ่งกันและกัน
6) ทำให้นับถือตนเองมากขึ้น
7) มีความพึงพอใจต่องานสูงขึ้น
8) มีความร่วมมือกันมากขึ้น
9) ลดความเครียดลงได้
10) มีความผูกพันต่อเป้าหมายของงานสูงขึ้น
11) ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดีขึ้น
12) ลดอัตราการเปลี่ยนงาน
13) ลดการขาดงาน
14) มีการสื่อสารกันดีขึ้น

Gordon (1987 , p 627) สรุปถึงคุณค่าของการมีส่วนร่วมไว้ 7 ประการ คือ

1) ทำให้เกิดการยอมรับต่อความคิดของฝ่ายบริหารได้มากขึ้น

2) เกิดความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหาร และฝ่ายปฏิบัติการสูงขึ้น

3) ลดอัตราการเปลี่ยนงาน

4) ลดการขาดงาน

5) ลดการร้องเรียนและข้อข้องใจต่างๆ ลง

6) ทำให้ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้น

7) มีเจตคติต่องาน และหน่วยงานดีขึ้น

Swansburg (1996, p 399) กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1) พนักงานมีความไว้วางใจกันสูง และสนับสนุนซึ่งกันและกัน

2) ลงตำแหน่งของพนักงานที่มีตำแหน่งเท่ากัน ลดอัตราของพนักงานระดับบริหารลง

3) เพิ่มความรับผิดชอบให้กับผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานมากขึ้น

4) ลดความสับสนในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานโดยการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารให้ดีขึ้น

5) นิเทศงานด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานได้วินิจฉัย และแก้ปัญหาให้ผู้ปฏิบัติงานมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการพัฒนาอาชีพ

6) มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานมากขึ้น

7) เข้าใจกฎระเบียบได้ชัดเจนขึ้น

8) เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานทำให้ผลงานเพิ่มขึ้น

9) ทำให้เกิดทีมงานที่มีความร่วมมือร่วมใจกัน มีแรงจูงใจ และมีความสามารถในการตัดสินใจ และทำให้เข้าใจองค์กรได้ดียิ่งขึ้น

10) ปรับปรุงการติดต่อสื่อสารในองค์กร

11) ลดการขาดงาน

12) เพิ่มประสิทธิผล และผลผลิตในงาน รวมถึงปรับปรุงคุณภาพของงานเพิ่มการเรียนรู้ในงานให้มากขึ้น

13) เพิ่มขวัญ และแรงจูงใจในการทำงานเพิ่มความกระตือรือร้นในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้ปฏิบัติงาน

14) ได้รับความคิดใหม่ๆ ในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาแสดงให้เห็นถึงผู้นำที่มีความสามารถได้อย่างชัดเจน ช่วยให้คนงานเข้าใจถึงเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของวิชาชีพได้อย่างชัดเจน ลดการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน และสร้างความมั่นคงในงาน เพิ่มความยึดมั่นผูกพันต่อ

องค์กรจากการที่มีทัศนคติต่อองค์กรในทางที่ดี การทำงานนอกเวลาลดลง ต้นทุนในการบริหารลดลง เป็นการส่งเสริมทักษะ และช่วยให้คนงานได้ค้นพบความสามารถพิเศษของตนเองซึ่งเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ

15) เพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน

16) เกิดการยอมรับที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะช่วยทำให้เพิ่มความสามารถของแต่ละบุคคล เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กร การปรับตัว และการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีประโยชน์ในหลายด้านทั้งด้านการบริหารบุคคลที่ได้แสดงความสามารถอย่างหลากหลายระหว่างหน่วยงานอื่นๆ ด้านทรัพยากรที่สามารถลดต้นทุนหรืองบประมาณของหน่วยงาน ด้านคุณภาพที่เกิดจากการบริหารงานร่วมกัน มีการวางแผนร่วมคิดร่วมทำ ได้แสดงแนวคิด ความคิดเห็นอย่างหลากหลาย เกิดการยอมรับและมุ่งพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานทำให้ผลงานเพิ่มขึ้น

2.1.6.5 วิวัฒนาการของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2555, หน้า 198-200) ได้สรุป และเรียบเรียงวิวัฒนาการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมตาม แนวความคิดของแอนโทนี ไว้ดังนี้

1) ยุคก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม (Pre industrial Revolution) เป็นยุคที่สินค้าและบริการส่วนใหญ่ถูกผลิต และบริโภคภายในครอบครัว แต่ละครอบครัวทำการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทอผ้าด้วยตนเอง และส่วนใหญ่เอาไว้ใช้ และบริโภคในครอบครัว แนวคิดเรื่องธุรกิจมีน้อยมาก การบริหารบ้านเมืองใช้ในการบริหารตามระเบียบประเพณีที่เคยปฏิบัติกันมาโดยมีรัฐบาลและศาสนจักรหรือวัดทำหน้าที่บริหาร ประชาชนต้องปฏิบัติตามสิ่งที่รัฐบาล และศาสนจักรกำหนด ในส่วนของประชาชนแต่ละครอบครัวจะมีพ่อ หรือปู่เป็นผู้นำ ส่วนเด็ก ๆ จะได้รับการฝึกอบรมให้ทำในสิ่งต่าง ๆ ตามที่บิดามารดาเคยปฏิบัติมา

2) ยุคปฏิวัติอุสาหกรรม (The Industrial Revolution) หลังจากที่มีการผลิตเครื่องจักรได้สำเร็จก็เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้นโดยเริ่มในอังกฤษ และสหรัฐอเมริกาก่อน ผู้ประกอบการได้นำเครื่องจักรเข้าใช้เพื่อการผลิตสินค้า การผลิตไม่ใช่เพื่อการบริโภคในครัวเรือนอีกต่อไป แต่เป็นการผลิตเพื่อขาย ช่วงนี้มีการตั้งโรงงานเพื่อผลิตสินค้าต่างๆ ขึ้นมากมาย ชาวไร่ชาวนาเปลี่ยนอาชีพมาเป็นคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น ภายในโรงงานมีการบริหารงานตามแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ซึ่งมีเฟรดเดอริค เทเลอร์ (Frederick Taylor) เป็นผู้นำแนวคิดนี้ การบริหารงานยึดหลักการแบ่งงานกันทำเพื่อให้คนงานสามารถทำงานได้มากที่สุด แรงจูงใจที่จะทำให้คนทำงาน คือค่าจ้างทำให้มีการจ่ายค่าจ้างเป็นรายชิ้น ผู้บริหารและหัวหน้าคนงานจะควบคุม

คนงานให้ ทำงานตามที่ฝ่ายบริหารกำหนด คนงานถูกมองว่าไม่มีความรู้และต้องทำงานตามที่ฝ่ายบริหารสั่งเพียงอย่างเดียว ซึ่งแอนโทนี (Anthony) เปรียบการจ้างงานลักษณะนี้ว่าเป็นเพียงการจ้าง "มือ" ของคนงานเท่านั้น

3) ยุคอุตสาหกรรมเติบโตเต็มที่ (The Maturing of the Industrial Revolution) ยุคนี้มีนักวิชาการที่พยายามจะปรับปรุงการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ให้ดีขึ้น ช่วงนี้เองได้มีการทดลองครั้งสำคัญที่เรียกว่า การศึกษาที่ฮอว์ธอร์น (Hawthorne) โดยนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดร่วมมือกับบริษัท Western Electric ทำการทดลองในช่วงทศวรรษที่ 1920-1930 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานกับผลผลิตของกลุ่มงาน โดยปัจจัย 2 อย่างที่ศึกษาคือ แสงสว่าง และการระบายอากาศในโรงงาน นักวิจัยตั้งสมมติฐานว่าเมื่อแสงสว่าง และระบบระบายอากาศลดลงผลงานของคนงานจะลดลงด้วย แต่สิ่งที่นักวิจัยพบคือไม่ว่าจะลดหรือเพิ่มแสงสว่าง และการระบาย อากาศ ผลผลิตกลับเพิ่มขึ้นทำให้ต้องหาสาเหตุต่อไปว่าเกิดขึ้นได้เพราะเหตุใด ในที่สุดก็ได้ข้อสรุปว่า ขวัญในการทำงาน ความพึงพอใจต่องาน การได้รับการยกย่อง และทีมงาน เป็นสิ่งที่ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ข้อค้นพบนี้เองที่ทำให้แนวคิดในการบริหารเปลี่ยนไปจากการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์เปลี่ยนมาเป็นการบริหารเชิงมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารหันมาให้ความสนใจและความสำคัญกับคนงานมากขึ้น โดยแอนโทนี (Anthony) สรุปว่า เป็นยุคที่ผู้บริหารไม่ได้จ้างเฉพาะ "มือ" ของคนงานแต่จ้าง "หัวใจ" ของคนงานด้วย

4) ยุคหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรม (Post Industrial Revolution) เป็นยุคที่เกิดความเข้าใจว่าการบริหารนั้นจะต้องมองให้เป็นระบบครบกระบวนการ เพราะการบริหารเป็นองค์ประกอบหลายประการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การเน้นที่จุดใดจุดหนึ่งไม่สามารถแก้ปัญหาทางการบริหารได้หมด แนวคิดเชิงระบบนี้ช่วยให้ผู้บริหารคำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ มากขึ้น หลังจากที่ยุคมนุษยสัมพันธ์มีจุดเน้นที่การให้ความสำคัญด้านจิตใจกับคนงาน เช่น การให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน การยกย่องให้เกียรติ และการสร้างความพึงพอใจในงาน เป็นต้น แต่การดำเนินการเช่นนี้ก็ไม่ได้ช่วยให้การบริหารงานประสบความสำเร็จได้ทั้งหมด เพราะองค์ประกอบอื่นๆ เช่น การคัดเลือกคนงาน การจัดวางตัวบุคลากรให้ทำงาน การฝึกอบรม การให้รางวัล การลงโทษ การมีระบบ ข้อมูลที่ดี ระบบการติดต่อสื่อสารในองค์กร เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงาน การจัดโครงสร้างองค์กร และระบบอำนาจในองค์กรเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการบริหารงานทั้งสิ้น

แนวคิดเชิงระบบนี้ได้พัฒนาขึ้นในช่วงหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมนี้ และช่วงนี้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสังคมอุตสาหกรรมไปสู่สังคมบริการ จากบริษัทในประเทศเป็นบริษัทข้ามชาติและจากวัตถุนิยมไปสู่การคำนึงถึงคุณภาพชีวิต

แนวคิดเชิงระบบนี้เองที่ทำให้เห็นว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญ ทำให้ผู้บริหารปฏิบัติต่อ คนงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งแอนโทนี (Anthony) สรุปว่าเป็นยุคที่ "ผู้บริหารไม่เพียงแต่จ้างมือและหัวใจของคนงานเท่านั้น แต่ต้องจ้างความคิดของคนงานด้วย" จุดนี้เองที่เป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพราะคนงานไม่เพียงแต่ปฏิบัติตามที่ฝ่ายบริหารกำหนดให้เท่านั้น แต่คนงานก็สามารถเสนอความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานได้

จากวิวัฒนาการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่กล่าวถึงข้างต้น สรุปได้ว่ายุคก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม และยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม การบริหารลักษณะนี้ยังไม่เกิดขึ้น จนกระทั่งเกิดการทดลองที่ ฮอว์ธอร์น ฝ่ายบริหารจึงเริ่มสนใจคนงานมากขึ้น และถือเป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารแบบมีส่วนร่วม แต่การบริหารแบบมีส่วนร่วมมาปรากฏชัดเจนในช่วงที่มีการนำแนวคิดเชิงระบบมาใช้ ซึ่งทำให้การบริหารคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในการผลิตอย่างครบถ้วนทั้งระบบ และช่วงนี้เองที่ให้ความสำคัญกับมนุษย์ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญ

2.1.6.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมนั้นมีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

Herzberg (1959, p 113-115 อ้างถึงใน กมลพร กัลยาณมิตร, 2559) ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอร์ซเบิร์ก (Two-Factor Theory) มุ่งความสนใจที่องค์ประกอบ 2 ชุด คือ องค์ประกอบของความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจ จากการศึกษาพบว่าองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความสุขในการทำงาน มีอยู่ 2 ประการ

1) องค์ประกอบที่เรียกว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (motivate factors) มีอยู่ 5 ประการ คือ

1.1) ความสำเร็จของงาน หมายถึง การที่คนทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบผลสำเร็จอย่างดีเมื่องานประสบผลสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพอใจ และปลาบปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้น

1.2) การได้รับการยอมรับ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อน จากผู้มาขอคำปรึกษา หรือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนี้จะอยู่ในรูปของการยกย่อง ชมเชย หรือการยอมรับในความรู้ความสามารถ

1.3) ลักษณะของงาน หมายถึง งานที่สนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ท้าทาย หรือเป็นงานที่สามารถทำตั้งแต่ต้นจนจบได้โดยลำพัง

1.4) ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้ รับผิดชอบงาน และมีอำนาจในงานที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่

1.5) ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน หมายถึง ได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม

2) องค์ประกอบที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน องค์ประกอบนี้เรียกว่า องค์ประกอบค้ำจุน (Hygiene Factors) มีอยู่ 11 ประการ คือ

2.1) เงินเดือน หมายถึง เงินเดือน และการเลื่อนขั้น เงินเดือนนั้นเป็นที่พอใจของบุคคลในหน่วยงาน

2.2) โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต หมายถึง โอกาสที่จะได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่ง และได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพ

2.3) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจอันดี และความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา

2.4) ฐานะของอาชีพ หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับของสังคมมีเกียรติและศักดิ์ศรี

2.5) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา หมายถึง การติดต่อระหว่างบุคคลกับผู้บังคับบัญชาที่แสดงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ความสามารถทำงานร่วมกัน และเข้าใจซึ่งกันและกัน

2.6) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน หมายถึง การติดต่อระหว่างบุคคลกับเพื่อนร่วมงานที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ความสามารถทำงานร่วมกัน และเข้าใจ

2.7) เทคนิคการนิเทศ หมายถึง ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงานหรือความยุติธรรมในการบริหาร

2.8) นโยบาย และการบริหารงานของบริษัท หมายถึง การจัดการการบริหารงานขององค์กร และการติดต่อสื่อสารในองค์กร

2.9) สภาพการทำงาน ได้แก่ สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงทำงาน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ

12.0) ความเป็นอยู่ส่วนตัว หมายถึง ความรู้สึกดีหรือไม่ดี อันเป็นผลที่ได้รับจากงานของเขา

2.11) ความมั่นคงในงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในงานความยั่งยืนของอาชีพ หรือความมั่นคงขององค์กร

องค์ประกอบทั้งสองด้านนี้ เป็นสิ่งที่คนงานต้องการเพราะเป็นแรงจูงใจในการทำงาน องค์ประกอบหรือปัจจัยกระตุ้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญทำให้คนเกิดความสุขในการทำงาน และเมื่อคนได้รับการตอบสนองด้วยปัจจัยชนิดนี้แล้ว คนจะเกิดความพึงพอใจในงาน

ส่วนปัจจัยค้ำจุนทำหน้าที่เป็นตัวป้องกันมิให้คนเกิดความทุกข์หรือความไม่พึงพอใจในการทำงานขึ้น เมื่อใดที่คนงานได้รับการตอบสนองปัจจัยชนิดนี้อย่างพอเพียงแล้ว จะไม่มีความไม่พึงพอใจในงาน แต่มิได้หมายความว่าความพึงพอใจจะเกิดขึ้น เพราะปัจจัยค้ำจุนเป็นเพียงตัวป้องกันมิให้ความไม่พึงพอใจเกิดขึ้น ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นต่อเมื่อปัจจัยกระตุ้นได้รับการตอบสนอง

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์ (McClelland's achievement motivation theory)เดวิดแมคเคลแลนด์ (David McClelland. 1961, p 100-112) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งจูงใจของมนุษย์ในการทำงานให้เกิดผลสำเร็จ ทั้งในระดับบุคคล และระดับสังคม ผลของการศึกษาสรุปได้ว่า คนเรามีความต้องการอยู่ 3 ประการ คือ

1) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) เป็นความปรารถนาจะทำสิ่งหนึ่ง สิ่งใด ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ มีความวิตกกังวลเมื่อประสบความไม่สำเร็จ

2). ความต้องการความผูกพัน (Need for Affiliation) เป็นความต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ต้องการความเป็นมิตร และสัมพันธภาพที่อบอุ่น

3) ความต้องการมีอำนาจบารมี (Need for Power) ได้แก่ ความต้องการรับผิดชอบบุคคลอื่น ต้องการควบคุม และให้คุณให้โทษแก่ผู้อื่นได้

สาระสำคัญประการหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์ (David McClelland) ก็คือผู้ที่จะทำงานได้อย่างประสบความสำเร็จต้องมีแรงจูงใจในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผลอยู่ใน ระดับสูง หรือกล่าวได้ว่าความสำเร็จของงานจะทำได้โดยการกระตุ้นความต้องการด้านสัมฤทธิ์ผลเป็น สำคัญ บุคคลแต่ละคนเมื่อมีความต้องการด้านสัมฤทธิ์ผลสูงก็สามารถทำงานได้สำเร็จ และช่วยให้งานของหน่วยงานสำเร็จไปด้วย

1) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) เป็นความปรารถนาจะทำสิ่งหนึ่ง สิ่งใด ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ มีความวิตกกังวลเมื่อประสบความไม่สำเร็จ

2) ความต้องการความผูกพัน (Need for Affiliation) เป็นความต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ต้องการความเป็นมิตร และสัมพันธภาพที่อบอุ่น

3) ความต้องการมีอำนาจบารมี (Need for Power) ได้แก่ ความต้องการรับผิดชอบบุคคลอื่น ต้องการควบคุม และให้คุณให้โทษแก่ผู้อื่นได้

Rensis Likert (1967, p 90-95) ได้เสนอทฤษฎีระบบการบริหาร 4 ระบบ (System 4) ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกัน 4 รูปแบบ ประกอบด้วย

ระบบที่ 1 เผด็จการ (System 1: Exploitative Authoritative) ระบบบริหารแบบนี้ ผู้บริหารจะเชื่อมั่นในความคิดเห็นของตนเองสูง โดยให้ความไว้วางใจต่อผู้ร่วมงานน้อย การตัดสินใจจะมาจากผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น การติดต่อสื่อสารจะสั่งเบื้องบนหน่วยเหนือลงมา การจูงใจให้ทำงานจะบีบบังคับหรือสร้างระเบียบกฎเกณฑ์ขึ้นให้เกิดความเกรงใจ กลัวความสัมพันธ์โดยส่วนตัวจะมีน้อย และลักษณะการทำงานมักจะทำตามความสามารถส่วนบุคคลเป็นรายคน เป้าหมายต่าง ๆ จะออกมาในลักษณะคำสั่งจากผู้บริหารระดับสูงขององค์กรเท่านั้น

ระบบที่ 2 เผด็จการแบบมีศิลป์ (System 2: Benevolent Authoritative) ระบบการบริหารแบบนี้ ผู้บริหารจะแสดงออกถึงความที่ไว้วางใจต่อผู้ร่วมงาน มีวิธีการจูงใจผู้ร่วมงานโดยรางวัล แต่บางครั้งก็มีการบังคับ ยอมให้มีการสื่อสารจากผู้ร่วมงานไปสู่ผู้บริหารบ้างบรรยากาศอาจจะดูเหมือนผู้บริหารขอความคิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นจากผู้ร่วมงาน แต่จริง ๆ แล้วนโยบาย และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ขององค์กรจะถูกกำหนดโดยผู้บริหารเท่านั้น ซึ่งผู้บริหารอาจให้ผู้ร่วมงานตัดสินใจได้ในระดับหนึ่ง แต่ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับนโยบายที่ผู้บริหารได้วางไว้

ระบบที่ 3 การปรึกษาหารือ (System 3: Consultative) ระบบการบริหารแบบนี้ ผู้บริหารจะยอมรับความสามารถของผู้ร่วมงานมาก มีความไว้วางใจ และยอมให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยการขอคำปรึกษาหารือ หรือข้อเสนอแนะเพื่อประกอบเป็นแนวทาง มีการจูงใจในลักษณะของการให้รางวัลเป็นส่วนใหญ่ การติดต่อสื่อสารเป็นแบบ 2 ทางโดยสมบูรณ์ ผู้บริหารจะเป็นฝ่ายวางนโยบายขององค์กรอย่างกว้าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน ความสัมพันธ์ส่วนตัวจะใกล้ชิดสนิทสนมกันได้ทั้งผู้บริหาร และผู้ร่วมงานแต่การตัดสินใจในเรื่องสำคัญยังคงเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารอยู่

ระบบที่ 4 กลุ่มที่มีส่วนร่วม (System 4: Participative group) ระบบการบริหารแบบนี้ ผู้บริหารมีความเชื่อมั่น และไว้วางใจในตัวผู้ร่วมงานมากมีการกระจายตัดสินใจสั่งการไปทั้งองค์กรการติดต่อสื่อสารนอกจากจะเป็น 2 ทางแล้วยังมีการติดต่อสื่อสารระหว่างเพื่อนร่วมงานด้วย การจูงใจมักอยู่ที่เป้าหมาย และการพัฒนาองค์กร ความสัมพันธ์โดยส่วนตัวเป็นอย่างฉันท์มิตรระหว่างผู้บริหาร และผู้ร่วมงาน โดยทุกฝ่ายต่างมุ่งที่จะสนับสนุนความพยายามที่จะให้เป้าหมายขององค์กรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการสร้างสรรค์ให้มีการระดมสรรพกำลังจากบุคคลต่าง ๆ เช่น พลังความคิด สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศและพัฒนาประชาธิปไตยในการทำงาน ลดความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เพราะเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีส่วนช่วยให้ประสานงานกันดี

การบริหารแบบมีส่วนร่วม จะทำให้งานมีประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดี เพราะจะมีความผิดพลาดน้อย ผลงานที่เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่บุคลากรทุกคน เพราะทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน ผู้วิจัยเห็นว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งเสริมการทำงานร่วมกัน มีเป้าหมายทิศทางการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสามัคคีในการทำงาน เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีม ที่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสะท้อนผล และรับผิดชอบร่วมกัน จะทำให้ผลงานที่เกิดมีประสิทธิภาพ เป็นผลงานที่เกิดจากความสามารถของทุกคน และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของผลงานร่วมกัน ทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพ

2.1.6.7 ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมบริหารและจัดการศึกษา

1) ปัจจัยด้านกรรมการสถานศึกษา

1.1) การมีถิ่นกำเนิดในท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ หากมีกรรมการคนใดมีถิ่นกำเนิดหรือภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่นาน ย่อมมีความผูกพันกับท้องถิ่น และเกิดความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ เมื่อได้เข้าไปมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจ

1.2) การเป็นศิษย์เก่า ศิษย์เก่ามักจะมีความผูกพันกับสถานบันของตน แม้จะจบการศึกษาออกไปประกอบอาชีพเป็นเวลานานแล้วก็ตาม บางครั้งจะยังมีการรวมกลุ่มเลี้ยงรุ่นเพื่อรำลึกถึงบรรยากาศในอดีต บางคนถึงกับแสดงออกในลักษณะของชาตินิยม

1.3) การมีบุตรหลานเรียนอยู่ในสถานศึกษา การที่ผู้ปกครองมีบุตรหลานเรียนอยู่ใน สถานศึกษาย่อมจะมีความรักความผูกพัน และมีความรู้สึกร่วมกับบุตรหลานของตน โดยเฉพาะผู้ปกครองบางคนไปรับส่งบุตรหลานทุกวัน จนกระทั่งบุตรหลานเรียนจบนับเป็นเวลาหลายปีและระหว่างรอรับบุตรหลานกลับบ้านก็ได้มีโอกาสพูดคุยสนทนากับครู ได้เห็นสภาพของสถานศึกษาสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่สร้างความผูกพันโดยไม่รู้ตัว

1.4) การมีเวลาว่าง เวลาเป็นปัจจัยที่ส่งเสริม และเป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรม กรรมการที่ไม่มีธุรกิจ หรือเป็นข้าราชการบำนาญ มักจะมีเวลาว่างพอที่จะไปร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษา ฉะนั้นการมีเวลาให้งานของสถานศึกษาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

1.5) ความห่วงใยในปัญหายาเสพติด และสวัสดิภาพของเด็กในปัจจุบันสังคมกำลังถูก คุกความจากยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า ซึ่งได้แพร่ระบาดเข้าไปในสถานศึกษา และยังไม่มีทางใดที่จะ สามารถปราบปรามได้สำเร็จ ตลอดจนความปลอดภัยในสวัสดิภาพของเด็กระหว่างดินทางไปยังสถานศึกษา การขับขี่รถยนต์ โดยเฉพาะรถรับส่งนักเรียน ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ผู้ปกครองต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมให้คำปรึกษา และร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษาด้วยความห่วงใย

1.6) ต้องการมีเกียรติ และได้รับการยกย่องจากสังคม กรรมการบางท่านต้องการที่จะใช้ความรู้ความสามารถรับใช้สังคมเท่าที่ศักยภาพของตนจะมี แต่สิ่งหนึ่งที่กรรมการ

ต้องการก็คือต้องการมีเกียรติ และได้รับการยกย่องจากสังคม บางท่านถึงกับนำคำสั่งแต่งตั้งเป็นกรรมการและเกียรติบัตรต่างๆ ที่ได้รับจากทางราชการมาติดไว้บนฝาผนัง ซึ่งเป็นไปตามหลักของมาสโลว์ ที่กล่าวถึงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ และทฤษฎี X ทฤษฎี Y ของดักลาส แมคเกรเกอร์ ที่กล่าวว่ามนุษย์เมื่อทำงานแล้วยังต้องการรางวัลอีกด้วย

1.7) การแข่งขัน หากสถานศึกษามีกิจกรรมที่จะต้องแข่งขัน เช่น การกีฬา การประกวดสถานศึกษา เป็นต้น กิจกรรมเช่นนี้จะต้องส่งเสริมให้กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองอยากเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

2) ปัจจัยด้านสถานศึกษา

2.1) ผู้บริหารสถานศึกษาปัจจัยนี้ถือเป็นบุคลิกเฉพาะตัวซึ่งแต่ละคนจะมีไม่เหมือนกัน แม้ว่าจะมีบทบาทหน้าที่ไม่ต่างกันก็ตาม บางคนมีความรู้สูงแต่ไม่สามารถปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จได้ก็มี ดังนั้นหากผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์สูง มีความเป็นกันเอง ให้เกียรติแก่ผู้ปกครอง ก็จะทำให้บรรยากาศเป็นไปในทางที่ดี ในด้านความซื่อสัตย์ก็เป็นเรื่องสำคัญ หากผู้บริหารมีความโปร่งใสด้านการเงินซึ่งสามารถตรวจสอบได้ โดยเฉพาะการบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน หากทางสถานศึกษานำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ก็จะทำให้เกิดความศรัทธาจากชุมชน เพราะผู้บริจาคย่อมมุ่งหวังให้สิ่งที่บริจาคไปนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้หากผู้บริหารมีถิ่นกำเนิดหรือภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ก็จะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้เกิดความรักในท้องถิ่นมากกว่าบุคคลที่มิได้มีถิ่นกำเนิดอยู่ในชุมชนที่ตั้งอยู่ ในทางตรงกันข้ามผู้บริหารที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่อื่น ก็มักจะต้องกลับไปเยี่ยมครอบครัวในวันเสาร์ อาทิตย์ หรือวันหยุดราชการ ดังนั้นการทุ่มเทในการทำงานให้แก่สถานศึกษาย่อมจะมีน้อยกว่า

2.2) ครูอาจารย์ เป็นบุคลากรสำคัญในการอบรมสั่งสอนให้ความรู้เด็ก ดังนั้นการเอาใจใส่ต่อการเรียนของเด็กจึงเป็นสิ่งปรารถนาของผู้ปกครอง จะทำให้ผู้ปกครองยินดีที่จะตอบแทนสถานศึกษา ถ้าหากว่าบุตรหลานของเขาเรียนเก่ง ชนะการประกวดแข่งขันต่าง ๆ สามารถสอบเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้ นอกจากนี้ ความห่วงใยของครูที่มีต่อเด็กในด้านสวัสดิภาพ ด้านยาเสพติด ด้านความสามารถของคณะครู ตลอดจนความประพฤติของครู ถ้าเป็นไปในทางที่ดีก็ย่อมจะทำให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง

2.3) ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สถานศึกษาที่มีชื่อเสียงมีการจัดการเรียนการสอนที่ดี ครูเอาใจใส่นักเรียนมีผลงานทางวิชาการ เช่น ชนะการประกวดห้องสมุด ชนะการประกวดสุขภาพอนามัยเด็ก เป็นต้น หากสถานศึกษาใดมีคุณสมบัติในลักษณะดังที่กล่าวมานี้จะทำให้ผู้ปกครองสนใจที่จะส่งบุตรหลานของตนเข้ามาเรียนจนทำให้บางแห่งเกิดปัญหาในการรับ

นักเรียน เพราะนักเรียนมีจำนวนมากเกินความต้องการของสถานศึกษา และบางกรณีก็มีผู้ปกครองให้สินบนและยินดีซื้ออุปกรณ์ให้ทางสถานศึกษาตามที่สถานศึกษาต้องการอีกด้วย

2.1.6.8 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมบริหารและจัดการศึกษา

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม ส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งตรงข้ามกับปัจจัยที่ส่งเสริม มีรายละเอียด ดังนี้

1) ปัจจัยด้านกรรมการสถานศึกษา

1.1) กรรมการไม่มีเวลาพอในการมาร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาโดยเฉพาะการกระทำตามบทบาทหน้าที่ ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาส่วนใหญ่จะแต่งตั้งนักธุรกิจ หรือพ่อค้าที่มีกิจการใหญ่ๆ ข้าราชการในตำแหน่งสูงให้เป็นกรรมการ ซึ่งหากบุคคลเหล่านี้ร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาก็จะทำให้ดูเหมือนว่ามีประสิทธิภาพ แต่แท้จริงแล้วสถานศึกษามีเจตนาเพื่อมุ่งหวังบารมีและการบริจาคของ บุคคลเหล่านั้น

1.2) กรรมการไม่มีถิ่นกำเนิดในท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ เช่น มาจากอำเภออื่น จังหวัดอื่นจึงมักทำให้ความผูกพันกับสถานศึกษาน้อยลง เป็นต้น

1.3) กรรมการมีบ้านพักอาศัยอยู่นอกท้องถิ่น หรือนอกบริเวณที่สถานศึกษาตั้งอยู่ที่ต้องใช้เวลาในการเดินทางกลับบ้านพักซึ่งอยู่ไกลสถานศึกษา อาจทำให้กรรมการไม่ค่อยมาร่วมกิจกรรม

1.4) กรรมการที่มีอาชีพค้าขายมักจะคำนึงถึงปากท้องของตนเองและเศรษฐกิจในครอบครัว จึงไม่ค่อยมีเวลาว่างที่จะไปร่วมกิจกรรมกับสถานศึกษา

2) ปัจจัยด้านสถานศึกษา

2.1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่ประสานความร่วมมือกับกรรมการ ผู้บริหารสถานศึกษาบางคนไม่ค่อยมีมนุษยสัมพันธ์ เช่น เข้ากับชุมชนไม่ได้ ไม่มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีกับผู้ปกครอง บางคนมีท่าทีวางตัวไม่สร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง บางแห่งเข้าพบผู้บริหารยาก หรือตกแต่งห้องทำงานอย่างภูมิฐาน จนผู้มาติดต่อรู้สึกว่าเป็นเขตหวงห้าม นอกจากนี้ถ้าผู้บริหารไม่ได้เป็นคนในท้องถิ่นโดยกำเนิดความรักความผูกพันย่อมไม่ลึกซึ้งแน่นแฟ้นกับท้องถิ่นเท่าที่ควรการเดินทางมาทำงานก็จะเป็นลักษณะเช้าไปเย็นกลับ หรือไม่ก็กลับไปเยี่ยมครอบครัวทุกวันหยุด นอกจากนี้เวลามีการประชุม ถ้าผู้บริหารไม่มีส่วนกระตุ้นให้กรรมการสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นแล้วการทำงานก็จะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ปัจจัยเหล่านี้ล้วนแต่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทั้งสิ้น

2.2) ครูอาจารย์ ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคส่วนใหญ่ คือ เรื่องความประพฤติของครูอาจารย์ที่ไม่เหมาะสม เช่น เมาเหล้า มีเรื่องชู้สาว เล่นการพนัน ไม่เอาใจใส่การเรียนของเด็ก ละทิ้งหน้าที่ ใช้กิริยามารยาทไม่เหมาะสมกับเด็ก และผู้ปกครอง ลงโทษเด็กเกินกว่าเหตุ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้ประชาชนทั่วไปเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสถานศึกษา

2.3) ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา การปฏิบัติงานด้านการเงินถือเป็นเรื่องที่สำคัญถ้าหากมีข่าวว่าเกิดการทุจริต เช่น การนำเงินบริจาคไปใช้ในเรื่องที่ไม่เหมาะสมหรือนำไปใช้ส่วนตัวก็จะทำให้ชุมชนเสื่อมความศรัทธา อีกทั้งหากสถานศึกษาไม่มีผลงานทางวิชาการ เด็กจบไปแล้วสอบเรียนต่อไม่ได้ ลักษณะเช่นนี้บ่งบอกถึงความเฉื่อยชา และการด้อยความสามารถของผู้บริหาร ก็จะเป็นภาพลบต่อผู้ปกครอง

สรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมบริหารและจัดการศึกษา มีทั้งปัจจัยที่ส่งเสริมและสนุบสนุนการบริหารจัดการ ผู้วิจัยเห็นว่าควรนำปัจจัยทั้งด้านบวกและด้านลบมาสนับสนุนการบริหารแบบมีส่วนร่วม หากปัจจัยด้านที่เป็นอุปสรรค ไม่ว่าจะเป็นตัวบุคคล สิ่งของ หรือสถานที่ ควรมีการประสานงานและการสื่อสารที่ดี สร้างความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน และชี้ให้เห็นการดำเนินงานที่เป็นระบบ และรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ส่วนปัจจัยด้านบวก ควรสร้างความเชื่อมั่นในการทำงาน และส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการดำเนินงานที่โปร่งใส มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเชิงประจักษ์และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ย่อมเชื่อได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการที่ต่อเนื่อง ส่งผลให้การบริหรงานแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.1.6.9 การบริหารที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) เป็นกลยุทธ์ในการปรับปรุงรูปแบบ และแนวคิดในการบริหารการศึกษาที่จะต้องมีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา โดยเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือจากเขตพื้นที่การศึกษา ไปยังแต่ละโรงเรียน โดยให้คณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครอง ครู สมาชิกในชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า และผู้บริหารโรงเรียน ได้มีอำนาจ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนด้วยตนเองในลักษณะเชิงเบ็ดเตล็ด ซึ่งจะมีความคล่องตัว และมีอิสระมากขึ้น ในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ บุคลากร วิชาการ และการบริหารทั่วไป โดยให้เป็นไปตาม ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งมีหลักในการบริหารดังนี้

1) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) แต่เดิมการจัดการศึกษาจะรวมศูนย์อำนาจ ไว้ที่ส่วนกลาง หน่วยปฏิบัติคือ สถานศึกษาจะต้องรอรับนโยบาย งบประมาณ และทรัพยากรต่างๆ ตลอดจนการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานจากส่วนกลางเพื่อนำไปปฏิบัติ

และจะถูกควบคุมโดย ส่วนกลางหรือผู้ได้รับมอบอำนาจ จึงให้การบริหารงานคล่องตัวล่าช้า ผู้ปฏิบัติงานอึดอัด และไม่พอใจ เพราะไม่มีอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเอง การกระจายอำนาจและมอบหมายอำนาจให้หน่วยงาน ปฏิบัติจะทำให้เกิดความอิสระ และคล่องตัวในการบริหารจัดการตนเอง มีความรับผิดชอบ รู้จักพึ่งตนเอง และช่วยเหลือตนเองได้ สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนได้อย่างทันท่วงทีและเหมาะสม ดังนั้นสถานศึกษาจะมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และมีความเป็นอิสระ โรงเรียนจะเป็นรากฐานของการกระจายอำนาจและการเปลี่ยนแปลง ซึ่งหัวใจของการดำเนินการเพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีคุณภาพก็คือการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาให้มีลักษณะของการกระจายอำนาจ และการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษา และบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนจะกระจายไปสู่ผู้ปฏิบัติในรูปของคณะกรรมการ หรือทีมงานอย่างทั่วถึง คณะกรรมการสถานศึกษาจะมีหน้าที่กำกับ สนับสนุนหรือส่งเสริมผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษา จะเป็นผู้ตัดสิน สั่งการตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

2) หลักการบริหารตนเอง (Self-management) สถานศึกษาจะบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง บุคลากรแต่ละงาน แต่ละฝ่ายจะร่วมกันวางแผนดำเนินการและประเมินผลการปฏิบัติงานของตนโดยทำในรูปองค์คณะบุคคลหรือคณะกรรมการ และจะร่วมรับผิดชอบ ดูแลแก้ไขปัญหา พัฒนางานของตนเองอย่างครบวงจร ระบบการบริหารงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจจะมีความแตกต่างกัน ไปตามสภาพความเหมาะสม และความพร้อมของโรงเรียน การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความคิดว่าการดำเนินการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายอาจมีวิธีการที่หลากหลาย โรงเรียนจึงควรสามารถบริหารงานได้ตามสถานการณ์ที่เป็นจริง หน่วยงานส่วนกลางจะทำหน้าที่กำหนดนโยบาย และเป้าหมายรวมมาให้แล้วให้อำนาจและความอิสระแก่โรงเรียนที่จะพิจารณาเลือกวิธีปฏิบัติตามศักยภาพของโรงเรียน ด้วยวิธีการนี้จะทำให้โรงเรียนสามารถบริหารตนเองได้

3) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Participation of Stakeholders) หลักการสำคัญของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่จะต้องนำบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ สถานศึกษามาร่วมบริหารจัดการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา (School board หรือ School council) ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา (มาตรา 40) คณะครูบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จะเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

การทำงานมีลักษณะการทำงานเป็นทีม การพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสิ่งใด ทุกส่วนในองค์กรจะต้องเห็นด้วยทุกคนจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของในงานต่างๆ และจะมีความตั้งใจที่จะทำงานให้เกิดผลสำเร็จสูงสุด ซึ่งจะทำให้การบริหารงานของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงยิ่งขึ้น

4) หลักการความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (accountability) เมื่อสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการ ก็ต้องมีความรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น และพร้อมที่จะให้ตรวจสอบเพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม มีความโปร่งใส และจัดทำรายงานการดำเนินงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนเป็นประจำทุกปี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Participation of Stakeholders) หลักการสำคัญของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่จะต้องนำบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ สถานศึกษามาร่วมบริหารจัดการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา (School board หรือ School council) ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา (มาตรา 40) คณะครู บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จะเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การทำงานมีลักษณะการทำงานเป็นทีม การพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสิ่งใด ทุกส่วนในองค์กรจะต้องเห็นด้วย ทุกคนจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของในงานต่าง ๆ และจะมีความตั้งใจที่จะทำงานให้เกิดผลสำเร็จสูงสุด ซึ่งจะทำให้การบริหารงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงยิ่งขึ้น

การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม(Participation Management) ภายใต้หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ในการประยุกต์ใช้วางแผนการดำเนินงาน สั่งการ ควบคุม กำกับ ติดตาม และเอื้ออำนวยความสะดวกให้แต่ละฝ่ายตระหนักถึงประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงสังคม กระแสโลกาภิวัตน์ ผลกระทบที่อาจจะเกิดจากภายนอกองค์กร มีการวางแผนภายใต้บริบทข้อมูลต่าง ๆ ปัญหา อุปสรรค เพื่อลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน มีเหตุผล มีความพอประมาณ สร้างภูมิคุ้มกันในงานส่งเสริมให้คณะครูบุคลากรสร้างองค์ความรู้อย่างหลากหลายควบคู่กับคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ทำให้โรงเรียนมีการพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง

การบริหารที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการใช้กลยุทธ์ในการปรับปรุงรูปแบบ และแนวคิดในการบริหารการศึกษาที่จะต้องมีการกระจายอำนาจการบริหาร หลักการบริหารตนเอง หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การทำงานมีลักษณะ

การทำงานเป็นทีม ทุกคนจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของในงานต่างๆ และจะมีความตั้งใจที่จะทำงานให้เกิดผลสำเร็จสูงสุด ซึ่งจะทำให้การบริหารงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงยิ่งขึ้น

2.1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.7.1 งานวิจัยในประเทศ

คำนนท์ วราภรณ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้พิการในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยใช้วิธีการศึกษาแบบภาพตัดขวาง (Cross-Sectional) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับชีวิตของผู้พิการ และศึกษาปัญหา ความต้องการของผู้พิการในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 257 คน รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะส่วนบุคคลและข้อมูลตัวแปรต่างๆ และระดับคุณภาพชีวิต หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้พิการ ซึ่งในที่นี้เป็นการหาสมการที่ดีที่สุดที่อธิบายความสัมพันธ์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุลอจิสติก (Multiple logistic regressions) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นค่า Adjusted OR และ 95% CI ของ Adjusted OR ผลการศึกษาพบว่า ผู้พิการส่วนใหญ่เป็นเพศชายโดยมีอายุเฉลี่ย 52.5 ปี ประกอบอาชีพรับจ้าง รองลงมาคือเกษตรกรรมและอาชีพอื่น ๆ เช่น ร้องเพลง ตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย(เป็นหนี้) จบชั้นประถมศึกษา และมีสถานภาพสมรสเป็นคู่ โดยมากมีลักษณะครอบครัวแบบครอบครัวเดี่ยว พิการทางการมองเห็น รองลงมาพิการซ้ำซ้อน (พิการมากกว่า 1 ประเภท) และพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ ตามลำดับ คุณภาพชีวิตของผู้พิการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ได้แก่ เพศ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสและประเภทของความพิการ อย่างมีนัยสัมพันธ์ทางสถิติที่ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าด้านสุขภาพกาย มีสัดส่วนมากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาคือด้านสุขภาพจิตและด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ ปัญหาและอุปสรรคของผู้พิการศึกษารายด้านพบว่า ด้านสุขภาพซึ่งผู้พิการส่วนใหญ่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ด้านการศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษาและเรียนจบเพียงชั้นประถมศึกษา ด้านการเงินส่วนใหญ่เป็นหนี้ ไม่พอใช้กับความต้องการ จึงอยากให้หน่วยงานมีการสอนวิชาชีพกับผู้พิการเพิ่มมากขึ้น มีการส่งเสริมด้านโภชนาการ ด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้พิการอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

วีระ หมายมั่น (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับสมรรถนะหลักของผู้เรียนในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการใช้ทักษะชีวิต ด้านการแก้ปัญหา ด้านการคิด และด้านการสื่อสาร ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนงาน ด้านการนำไปปฏิบัติ ด้านการจัดทำแผน และอนุมัติงบประมาณแผนงาน ด้านการตั้งเป้าหมายและระบุความต้องการ และด้านการประเมินผล ส่วนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับสมรรถนะหลักของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะหลักของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันส่งผลต่อสมรรถนะหลักของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ได้ร้อยละ 54.10 โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการตั้งเป้าหมายและระบุความต้องการส่งผลต่อสมรรถนะหลักของผู้เรียนในโรงเรียนสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการนำไปปฏิบัติ และด้านการประเมินผลตามลำดับ

นรินทร์ รินพนัสสัก (2557) การพัฒนาทักษะช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัยที่มี ความบกพร่องทางปัญญาโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญาโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม และเพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจทักษะ และความพึงพอใจของผู้ปกครอง ก่อนและหลังการฝึกโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมกลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญา และเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญาที่ได้รับการวินิจฉัยจากจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นว่าเป็นเด็กที่มี ความบกพร่องทางปัญญา ซึ่งระดับเชาว์ปัญญาอยู่ที่ 35-55 อายุ 4-8 ปี ที่มารับบริการที่ศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชัยนาท สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 คน ประกอบผู้ปกครอง 7 คน และเด็กนักเรียน 7 คน โดยวิธีการ เลือกแบบเจาะจง ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่วันพฤหัสบดี วันศุกร์ และ วันเสาร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ คู่มือการส่งเสริมพัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองใน ชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญาสำหรับผู้ปกครอง,แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะช่วยเหลือตนเองใน

ชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญาโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม, แบบวัดความรู้ความเข้าใจ, และประเมินทักษะของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก ปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญาให้ช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน,แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1 และแบบประเมินทักษะช่วยเหลือตนเองใน ชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญามีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 การ วิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกึ่งการทดลอง (Quasi-experimental design) และทดสอบ ก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest–Posttest Design) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบแบบกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระจากกันผลการศึกษาพบว่า 1. ทักษะของการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่อง ทางปัญญามีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองโดยรวมและรายด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 2. ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครอง, ทักษะของผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .053. ความพึงพอใจของผู้ปกครองในรูปแบบการพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองใน ชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญาโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับดี มาก

ศิริรัตน์ อนุวัฒน์ประกิจ (2557) ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย 3) พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย โรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทยจำนวน 157 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายและผู้ปกครองที่อยู่ในคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาจำนวน 758 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ PNImodified ในการจัดอันดับความต้องการจำเป็น ผลการศึกษาพบว่า 1) กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียน ประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้ส่งผลต่อการเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียน 7 ด้านคือ ด้านการสื่อสาร ด้านการคิด ด้านเทคโนโลยี ด้านสังคมและ

ความร่วมมือ ด้านการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการตนเอง และด้านการเป็นพลโลก โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้นตอน ในการเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียนคือ การจัดประสบการณ์ การไตร่ตรอง การสื่อสารแนวคิด การลงมือปฏิบัติ และการประเมินผล 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.16) ส่วนภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.71) 3) กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลักคือ 1) กลยุทธ์ปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียน 2) กลยุทธ์ปฏิรูปการบริหารบุคคลเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียน 3) กลยุทธ์พัฒนาระบบบริหารงบประมาณเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียน 4) กลยุทธ์พัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียน โดยมีกลยุทธ์รองจำนวน 12 กลยุทธ์ และ 38 วิธีดำเนินการ

โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช (2556) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาทางเลือกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบการจัดการศึกษาทางเลือกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านรูปแบบการจัดการศึกษาทางเลือก มี 4 รูปแบบ คือสถานศึกษารูปแบบพิเศษ นวัตกรรมการศึกษา การจัดโปรแกรมพิเศษ และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ด้านหลักสูตร มุ่งเน้นเนื้อหาวิชาการ การสร้างทักษะ และการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการบำบัดรักษา ด้านหลักการสำคัญเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาศักยภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและตระหนักถึงคุณค่าในตัวเอง การสร้างการเปลี่ยนแปลงผู้เรียนอย่างเป็นระบบ การกระจายโอกาสทางการศึกษา การร่วมมือของภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม 2) สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาทางเลือก ประกอบด้วยสภาพการจัดการศึกษา 7 ประการ ดังนี้ 1.การบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการระดับประเทศและระดับหน่วยงาน 2. การสนับสนุนในด้านนโยบายวิชาการและทรัพยากร 3. นวัตกรรมการสอนแบบสองภาษาสำหรับเด็กหูหนวก ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟ 4. การฝึกอบรมครูที่เป็นระบบต่อเนื่องสม่ำเสมอ 5. เครือข่ายการดำเนินงานในรูปแบบการมีส่วนร่วม 6. การนิเทศกำกับและติดตามที่เป็นระบบอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยใช้เทคนิคแบบเยี่ยมชั้นเรียน และการสารสนเทศแบบ Mentoring และ 7. การวิจัยประเมินผลมีการวิจัยประเมินผลทุกระยะทั้งระดับโรงเรียน ระดับโครงการและมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย และสภาพปัญหา อัตรากำลังครูและงบประมาณดำเนินงานมีไม่เพียงพอ ความรู้และความสามารถของครูยังไม่

พอ และนักเรียนมีความพิการซ้ำซ้อน 3) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีชื่อเรียกว่า AVS Model ประกอบด้วยแนวการเรียนที่มีลักษณะยืดหยุ่น มีความเป็นอิสระและมีการบูรณาการเนื้อหา 3 ส่วนเข้าด้วยกัน ดังนี้ ทักษะทางวิชาการ ทักษะทางอาชีพ และทักษะทางสังคม โดยมีบริการสนับสนุน 6 บริการ ได้แก่ 1. การให้คำปรึกษา 2. การสนับสนุนการเรียนรู้ 3. การสอนและการเรียนรู้ 4. เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก 5. การบริการพิเศษ และ 6. การนิเทศ กำกับและติดตาม ทั้งนี้ต้องมีทัศนคติที่ดี และได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม โดยมีปัจจัยพื้นฐาน 4 ประการ คือ ความรู้ ความเข้มแข็ง ความร่วมมือและความชัดเจน

ปรียา สงค์ประเสริฐ (2555) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา และเพื่อศึกษาผลการนำรูปแบบการสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่ได้ผ่านการกาประสิทธิภาพแล้วไปใช้ในสภาพจริง ผลการศึกษาพบว่า 1. รูปแบบการสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) ขั้นเตรียมความพร้อม ได้แก่ศึกษาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ศึกษาบริบทของโรงเรียน วิเคราะห์ผู้เรียน และวิเคราะห์ผู้สอน 2) ขั้นออกแบบการเรียนรู้ ได้แก่ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กำหนดกลยุทธวิธีการสอน สร้างโมดูลการเรียนรู้ และกำหนดบริบทการสอน 3) ขั้นนำไปใช้ ได้แก่ การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนก่อนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนหลังการเรียนรู้ 4) ขั้นประเมินผล ได้แก่ ประเมินผลผลิต ประเมินผลกระบวนการ และการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2. ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยการทำแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและการทำแบบทดสอบวัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกด้าน 3. ผลการนำรูปแบบการสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาไปทดลองใช้ในสภาพจริงพบว่า รูปแบบการสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา ตามความคิดของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 และผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกด้าน

จีรภัส ขานหยู่ (2554) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะในการคิดโดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาบริบทโรงเรียนบ้านโคกกลางในการจัดการเรียนรู้ตาม

กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะในการคิดโดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโคกกลาง 2.) เพื่อพัฒนากระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะในการคิดโดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 3.) เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมกระบวนการเสริงสร้างสมรรถนะในการคิดโดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ผลการศึกษาพบว่า 1.) โรงเรียนบ้านโคกกลาง เป็นโรงเรียนขนาดเล็กครูไม่ครบชั้นเรียน ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) รอบสอง ได้ระบุว่า ชุมชนควรเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา ผู้เรียนขาดทักษะความสามารถในการคิด ควรค้นหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและพัฒนาให้เกิดประโยชน์ นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในหัวข้อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม คือ การสู่ขวัญข้าว การสู่ขวัญนาค บุญผะเหวด มวยไทย บริบทชุมชนบ้านโคกกลาง ชุมชนมีความสามัคคี มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม อยากมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เมื่อจัดประชุมสนทนากลุ่มร่วมกันทุกฝ่ายแล้ว ได้จัดทำแผนที่ความรู้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในชุมชนทั้งหมด 12 ฐานการเรียนรู้ 2.) กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะในการคิดโดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านโคกกลาง โดยการฟังเรื่องเล่าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเจ้าของชุดความรู้ ตรวจสอบความรู้ด้วยการซักถาม และตอบคำถาม ปฏิบัติกิจกรรมโดยนำความรู้ใหม่ที่ได้รับรวมกับความรู้เดิมที่มีอยู่สะท้อนออกมา โดยการเขียนเรื่องประกอบการวาดภาพหลอมรวมเป็นเรื่องใหม่ที่เป็นองค์ความรู้ของตัวเอง ประเมินผลโดยตรวจสอบจากการอ่าน เล่าเรื่องย้อนกลับเพื่อนและครูฟัง นำไปอ่าน เล่าให้เจ้าของชุดความรู้ฟังเพื่อเติมเต็มองค์ความรู้ 3.) ผลการจัดกิจกรรมกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะในการคิดโดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา คือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนได้รับการพัฒนามาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด เกิดความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดสมรรถนะในการคิด ด้านความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะคิดริเริ่ม คิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดละเอียดลออ และสามารถต่อยอดความคิดและแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

เพ็ญศรี พงษ์ประภาพันธ์ และคณะ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอนด้านการดำเนินการสอน ด้านการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างเป็น

อาจารย์ประจำของคณะต่างๆ 74 คน และนักศึกษา หลักสูตรปริญญาตรี จาก 9 คณะ จำนวน 374 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการพัฒนาจากเครื่องมือในการวิจัยของ ดาราพร คงจา และคณะ และจุไรรัตน์ วัชรอาสน์ และคณะ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1. สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัย กรุงเทพธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และ ด้านการประเมินผล 3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการดำเนินการสอน ด้านการประเมินผล และค่าเฉลี่ยโดยรวมของคะแนนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. อาจารย์ที่มีอายุต่างกัน มีสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05อาจารย์ที่ได้รับการพัฒนาด้านการเรียนการสอนต่างกัน มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน

บัวลอง อุ่นประเดิม (2553) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร โดยใช้กลยุทธ์การประชุมระดมความคิด การมอบหมายงานให้ครูและนักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมประกวดห้องเรียน จัดกิจกรรมวันรักษ์โรงเรียน และการนิเทศภายใน ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กิจกรรมประกวดห้องเรียนและนำหลักกิจกรรม 5 ส ทำให้ห้องเรียนมีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ นักเรียนได้รับการปลูกฝังนิสัยความรับผิดชอบในการดูแลรักษาความสะอาดและจัดบรรยากาศของห้องเรียนได้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมวันรักษ์โรงเรียน ทำให้พื้นที่ที่มอบหมายให้แต่ละห้องรับผิดชอบบางจุด มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม สามารถใช้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ได้ แต่ยังมีอีกหลายจุดที่จะต้องพัฒนาต่อไป กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจึงได้ดำเนินการในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน คอยตรวจสอบความเรียบร้อยในการพัฒนาจุดรับผิดชอบของแต่ละห้อง ให้กำลังใจทุกห้องที่ร่วมมือร่วมใจพัฒนาตลอดให้ข้อเสนอแนะในส่วนที่บกพร่องเพื่อที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งนักเรียนในแต่ละห้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รู้จักคิดวางแผน แก้ปัญหาร่วมมือปฏิบัติด้วยความเต็มใจ โดยยึดเอาเป้าหมายและความสำเร็จเป็นที่ตั้ง ส่งผลให้บริเวณที่รับผิดชอบแต่ละห้องมีความสะอาด ร่มรื่นสวยงาม ปลอดภัยและใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

มัณฑนา ชูไกรไทย (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 5 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรและโรงเรียนที่มีความพร้อมตามรายชื่อที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ จำนวน 1,146 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบตัวชี้วัดและแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และใช้โปรแกรม LISREL ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า มีตัวแปรที่เป็นตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 23 ตัวชี้วัดครอบคลุมองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ความสามารถในการคิด ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ความสามารถในการแก้ปัญหา ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด 2) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi - square = 82.08, df = 126, p = .999, GFI = .994 , AGFI = .986 , RMR = .015) น้ำหนักองค์ประกอบของตัวชี้วัดทั้ง 23 ตัว มีค่าเป็นบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.697 ถึง 0.849 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว โดยองค์ประกอบที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด ความสามารถในการคิด รองลงมา คือ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยองค์ประกอบในแต่ละด้านดังกล่าวมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.997, 0.957, 0.953, 0.896 และ 0.839 ตามลำดับ และมีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ประมาณร้อยละ 99.4, 91.6, 90.9, 80.2 และ 70.5 ตามลำดับ

อรัญญา นิทะรัมย์ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ผลการศึกษาพบว่า 1. ปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหาร และการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่ 16 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่

มาตรฐานที่ 14 และมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ มาตรฐานที่ 13 2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหาร และการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวม และรายมาตรฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.5 ซึ่งสอดคล้องกับ สมมุติฐานการวิจัย 3. แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหาร และการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7 คือ โรงเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนควรมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรค และโอกาส (SWOT) ของโรงเรียนวางระบบดำเนินการแบบ PDCA อย่างต่อเนื่อง มีการวางแผน และมอบหมายงานให้ชัดเจน ส่งเสริมระบบการทำงานเป็นทีม กระตุ้นส่งเสริมบุคลากรให้ รู้และเข้าใจระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงาน มีการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในทุกส่วนของโรงเรียน

ธนวรรณ ปลงไสว (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในภาคตะวันออก ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมถรรนะผู้เรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในภาคตะวันออก ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะ ของผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการสอน ด้านความรู้ในสาขาวิชาของผู้สอนด้านทักษะการสอน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีและด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

2.1.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Monique Lambert and Yamina Bouchamma (2019) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโรงเรียนในคิวเบค: ความสมดุลระหว่างมาตรฐานสมรรถนะและการปฏิบัติ พบว่า ครูใหญ่มีการจัดการบริหารโรงเรียนด้วยวิธีการหลากหลายที่บริหารจัดการตามความรับผิดชอบในหน้าที่ ด้วยวิธีการพัฒนากระบวนทัศน์ การจัดการองค์กร การสัมพันธ์ในองค์กร หรือ การบริหารตามหน้าที่ซึ่งเป็นมาตฐานสมรรถนะพื้นฐานที่ได้ทำมานานแล้ว ดังนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ครูใหญ่ จำนวน 13 คน หากพัฒนาอยากได้ผู้นำแบบใดการพัฒนาสถานศึกษาพบว่าประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์เห็นว่าภาวะผู้นำในการพัฒนาการศึกษาเกิดขึ้นได้ จากการทำงานวันต่อวัน ภายใต้คุณลักษะของผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญและการข้ามหลักสูตรที่เป็นพฤติกรรมสำคัญในการบริหาร ถือเป็นสมรรถนะที่เกิดจากการทำงานของแต่ละคน

Jennie Welch & Meriem Hodge.(2018) ได้ศึกษาวิจัยการประเมินผลกระทบ: บทบาทของแบบรูปแบบสมรรถนะผู้นำในการพัฒนาผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผล วัตถุประสงค์ของการศึกษากรณีศึกษาเพื่อศึกษาผลกระทบของการพัฒนาและการออกแบบแบบจำลองสมรรถนะผู้นำเขตต่อการพัฒนาภาวะผู้นำในเขตการศึกษาหนึ่งของจอร์เจีย การศึกษานี้พยายามที่จะชี้ให้เห็นความสำคัญของแบบจำลองความสามารถในการเป็นผู้นำ เพื่อ 1) เพิ่มความชัดเจนเกี่ยวกับความคาดหวังในการเป็นผู้นำภายในระบบ 2) เพิ่มความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้นำโรงเรียนและผู้บริหารเขตเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักของความเป็นผู้นำที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จภายในระบบ 3) เพิ่มความสม่ำเสมอในการปฏิบัติในการระบุและคัดเลือกผู้สมัครเข้าสู่โปรแกรมสร้างแรงบันดาลใจของผู้นำ และ 4) การปรับปรุงการพัฒนาและการสนับสนุนสำหรับผู้นำโรงเรียนที่ต้องการในขณะที่เขตทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงระบบในการพัฒนาผู้นำทั่วประเทศ ผลการศึกษาพบว่าในความเป็นจริงสำหรับบเขตการศึกษาต่าง ๆ ให้ความสนใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำและการพัฒนาผู้นำที่ต้องการภายในระบบของตนเอง

Gayatri R. Kottennavar (2016) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน และเจตคติต่อวิชาชีพครูของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน และเจตคติต่อวิชาชีพครูของครูมัธยมศึกษาที่ทำงานในโรงเรียนมัธยมที่แตกต่างกันของอำเภอ เบาลากาวี กานาทากา (Belagavi Karnataka) ทั้งหมดจำนวน 200 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคสหสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนระดับมาตรฐานโดย ดร.ฮาซีน ทัจ (Haseen Taj) และระดับเจตคติต่อวิชาชีพครูที่พัฒนาโดยอาร์ลูวาเลีย เอส พี (Akluwalia,S.P.) ตามลำดับ มีการบริหารจัดการในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นและวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมอยู่ในกรอบและสมมุติฐานถูกตั้งเพื่อทดสอบวัตถุประสงค์ และยังเป็นวิธีการสำรวจเชิงบรรทัดฐานซึ่งถูกนำมาใช้สำหรับการวิเคราะห์ของเทคนิคสหสัมพันธ์อย่างง่าย ข้อมูลที่ถูกนำมาใช้ ขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาซึ่งผลของการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและมีนัยสำคัญระหว่างการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของโรงเรียน และเจตคติต่อวิชาชีพครูของชาย และหญิงในเมืองและชนบท ภาครัฐและเอกชน ระดับบัณฑิตศึกษา และจบปริญญาตรีแล้ว ครูศิลปะ และครูวิทยาศาสตร์ ที่ทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนมากกว่าเจตคติต่อวิชาชีพครูของครู

Kennedy & dresser (2005) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างสมรรถนะพื้นฐานในการปฏิบัติงาน “Creating a Competency Besed Workplace” ผลการศึกษาพบว่าความฉลาดและ

ความสามารถของมนุษย์จะทำให้องค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ความสามารถที่ลูกจ้างนำมาใช้ในการจัดงานทำให้งานเกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การขับเคลื่อนการทำงานขององค์กรต้องอาศัยความสามารถของคณะทำงาน การจัดการโดยใช้ความสามารถและยุทธศาสตร์ทางธุรกิจ

Liston (1999, p. 19) ได้ศึกษารูปแบบโรงเรียนที่มีคุณภาพ พบว่าจะต้องมีการประเมินและทบทวนกิจกรรมทุกกิจกรรม เพื่อค้นหาว่ามีสิ่งใดต้องปรับปรุง เพื่อสร้าง ความเชื่อถือได้

Macredie, Sandom & Paul (1998, p. 1) ได้ศึกษารูปแบบการเปลี่ยนแปลง: ระบบสารสนเทศ โดยรูปแบบการเปลี่ยนแปลงองค์กรและการจัดการจากมุมมอง ของระบบสารสนเทศ เป็นการศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมในการบริหาร การเปลี่ยนแปลงโดยเน้นที่วิธีการเป็นสำคัญเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่างๆ ในการศึกษา ความหมาย และคำที่ถูกใช้รวมถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกประเภท ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ เครือข่ายการ สื่อสาร การบูรณาการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีในการสื่อสาร รวมทั้งตรวจสอบการบริหารการ เปลี่ยนแปลงในบริบทของระบบสารสนเทศ ทฤษฎีและการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การอภิปรายรูปแบบที่ สร้างขึ้นใหม่ ซึ่งมีการตรวจสอบและให้ข้อมูลเชิงลึกในประเภทของรูปแบบ

Caldwell and Spinks (1990, p. 5-12) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) เน้นการเรียนการสอน 2) ความสามารถในการรับการตรวจสอบได้ 3) การมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม และ 4) การมีแผนงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารและครู

Stedman (1987, p. 215-244) ได้ศึกษาวิจัยถึงความสำเร็จของโรงเรียน ซึ่งสรุปได้ว่าลักษณะที่แสดงถึงความสำเร็จ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับประสิทธิผลของโรงเรียน คือ 1) การเน้นที่ชาติพันธุ์และเชื้อชาติ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 3) การร่วมกันวางแผนดูแลนักเรียนระหว่างครูและผู้ปกครอง 4) หลักสูตรที่เน้นทางด้านวิชาการ 5) การใช้และพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ 6) การให้การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด 7) ความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน 8) สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย 9) การสอนที่ปราศจากปัญหาทางวิชาการ

2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด และทฤษฎี (Document Analysis) ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารประกอบด้วย SBM การบริหารแบบมีส่วนร่วม แนวคิดการพัฒนารูปแบบ แนวคิดการเสริมสร้าง สมรรถนะ

และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ นำไปใช้ปฏิบัติได้จริง ซึ่งแสดงได้ดังภาพ

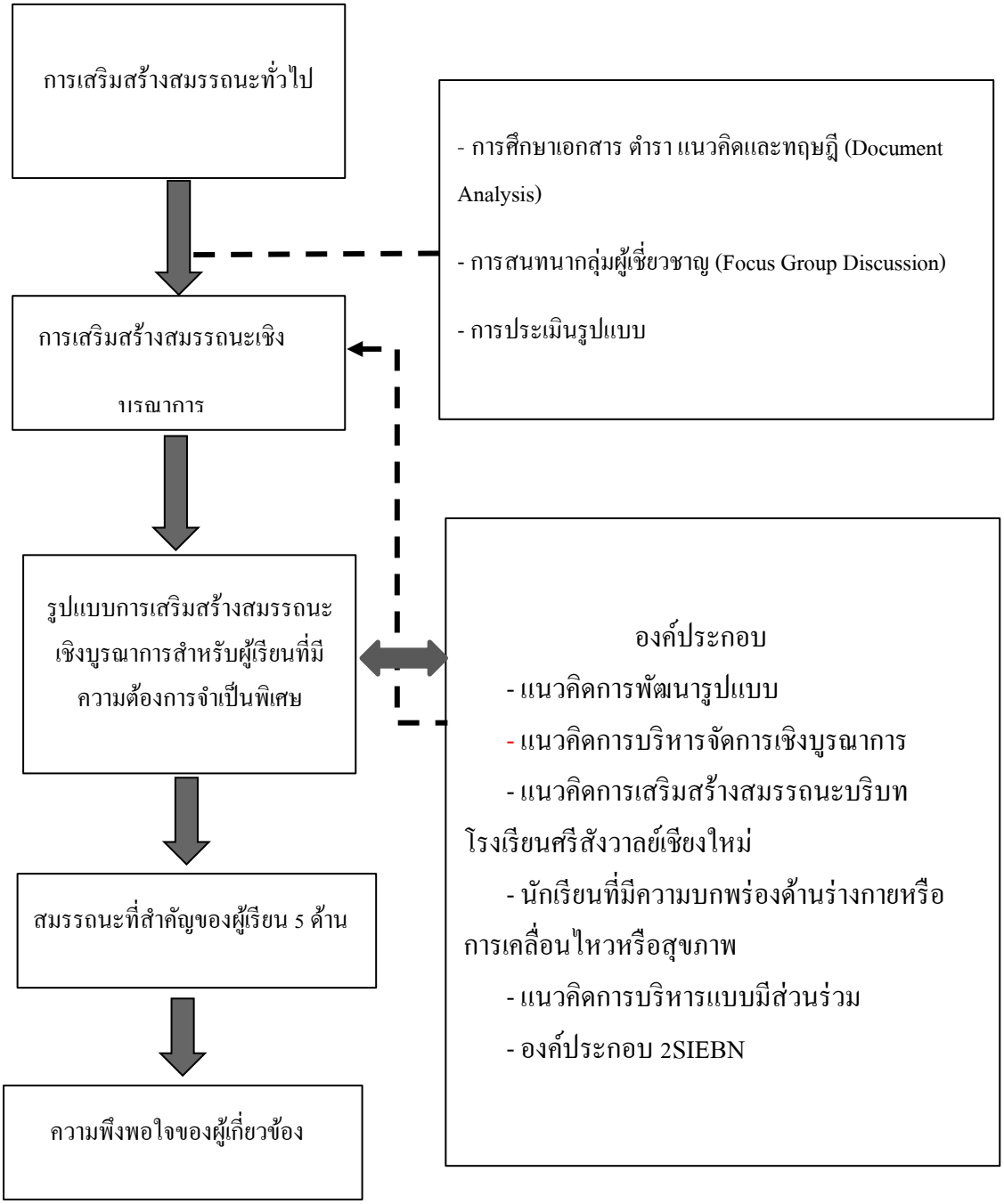

แผนภาพที่ 2.2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 วิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ด้วยวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ระยะที่ 3 ศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ กำหนด 3 ขั้นตอน ดังนี้

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลนำไปสู่การสร้างรูปแบบการบริหาร

จัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยกำหนดขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา (ปีพ.ศ.2559-2560)

1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ ทบทวน บริบทตั้งแต่เริ่มต้น ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยและการจัดทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้วยหลักการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร (SWOT Analysis) ประกอบด้วย บริบทของสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส และอุปสรรค (ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมด้านเทคโนโลยี ด้านการเมืองและกฎหมาย) สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนและจุดแข็ง (โครงสร้างและนโยบาย การบริการและคุณลักษณะ ผลผลิต การเงิน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ)

จากนั้นสรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ทั้งด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ที่มีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษานำไปสู่การสังเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อแก้ไขปรับปรุงระบบลดช่องว่าง ร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการแบบโรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในการวิเคราะห์กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยจัดทำเป็นรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ที่มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลและเหมาะสมมากที่สุด

2) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ การค้นคว้าทางอินเตอร์เน็ต ได้แก่ แนวคิดการบริหารจัดการองค์กรแบบต่างๆ กฎหมาย สิทธิโอกาส พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา การเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากร เป็นต้น ได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ตามบริบทของสถานศึกษา แล้วนำไปพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ทั่วไป ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านสังคมชุมชน ด้านอาชีพ ด้านสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนที่ 3 การสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ทั่วไป ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ผู้ให้ข้อมูลเป็นบุคคลที่เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านสังคมชุมชน ด้านอาชีพ ด้านสิ่งแวดล้อม

1.2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ด้วยแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 245 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970,p 608 - 610) จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก จำนวน 150 คน

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1.1 แบบสัมภาษณ์ทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ

2.1.2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เพื่อนำไปสู่การสร้างแบบสอบถาม สภาพการดำเนินงานและความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ

2.2.1 แบบสัมภาษณ์ทั่วไป

2.2.1.1 การกำหนดประเด็นคำถามจากการสังเคราะห์เอกสารเพื่อใช้เป็นกรอบในการสัมภาษณ์ทั่วไป

2.2.1.2 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง สอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2.2 แบบสอบถาม

2.2.2.1 นำผลการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ มาสร้างแบบสอบถามสภาพการดำเนินงาน ความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2553, หน้า 5) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เป็นคำถามปลายเปิด

2.2.2.2 นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของข้อคำถาม (Content Validity) จำนวน 5 คน โดยใช้เทคนิค Index of Item Objective Congruence – IOC (กาญจนา วัฒนายุ, 2544, หน้า115-116) ซึ่งข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00 พร้อมกับปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความตรงของข้อคำถาม 0.90 (ภาคผนวก ง)

2.2.2.3 ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 ฉบับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1984, p 126) พบว่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.92 (ภาคผนวก ง)

2.2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 150 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การสังเคราะห์เอกสาร

3.1.1 จัดเตรียมเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 สังเคราะห์เอกสารเพื่อสรุปรวบรวมประเด็นที่เกี่ยวข้อง

3.1.3 สรุปข้อมูล และจัดหมวดหมู่ของประเด็นต่าง ๆ

3.2 แบบสัมภาษณ์ทั่วไป

3.2.1 นำแบบสัมภาษณ์ทั่วไป สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

3.2.2 สรุปประเด็นการสัมภาษณ์ ที่ได้จากประเด็นและความสอดคล้อง ได้กรอบแนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ นำมาพัฒนาการบริหารจัดการทั่วไปในโรงเรียน

3.3 การสอบถามสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

3.3.1 นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง

3.3.2 นำแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

4.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั่วไปผู้ทรงคุณวุฒิ

4.1.1 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาสรุปตามประเด็น (content Analysis)

4.1.2 นำประเด็นที่ได้มาสร้างประเด็นแบบสอบถามรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

4.2 ข้อมูลจากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency)

4.2.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการ

จำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ วิเคราะห์โดยตรวจให้คะแนนรายข้อซึ่งเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (ศรียา นิยมธรรม, 2541, หน้า 31)

5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการ ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการ ระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการ ระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการ ระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการ ระดับน้อยที่สุด

นำเสนอข้อมูลทั้งรายข้อและรายด้านด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมี ดังนี้ (ศรียา นิยมธรรม, 2549, หน้า 31)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการ ระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการ ระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการ ระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการ ระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการ ระดับน้อยที่สุด

4.2.3 สรุปข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่และนำมาเรียงลำดับจากมากไปน้อย

4.3 สถิติที่ใช้

4.3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย

4.3.1.1 หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบสอบถามกับประเด็นหลัก (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 117) โดยคำนวณจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบสอบถามกับประเด็นหลัก

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดคะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามสอดคล้องกับประเด็นหลัก

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามสอดคล้องกับประเด็นหลัก

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามนั้นไม่สอดคล้องกับประเด็นหลัก

ข้อคำถามที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50-1.00

4.3.1.2 หาความเชื่อมั่นของข้อคำถามของแบบสอบถาม (Reliability) โดยสูตรคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1984, p 126) ดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1}\left[1-\frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

ข้อคำถามที่มีความเชื่อมั่นที่จะนำไปใช้ในการสอบถามมีค่า ความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.4.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

4.4.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

4.4.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ที่สำคัญ จำนวน 7 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นบุคคลที่เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านสังคมชุมชน ด้านอาชีพ ด้านสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 12 คน (รายละเอียดดังภาคผนวก ก) ณ ห้องประชุมโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยนำข้อมูลผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และ ความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ และการสัมภาษณ์เชิงลึก มาใช้ในการยกร่าง

ขั้นตอนที่ 3 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ และตรวจสอบรูปแบบเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ให้ข้อมูล

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 7 คน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านสังคมชุมชน ด้านอาชีพ ด้านสิ่งแวดล้อม

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านสังคมชุมชน ด้านอาชีพ ด้านสิ่งแวดล้อม

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือในการตรวจสอบรูปแบบ

2.1.1 ข้อคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

2.1.2 แบบตรวจสอบรูปแบบและคู่มือ ด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2553, หน้า 5)

2.2 การสร้างเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

2.2.2 กำหนดประเด็นการตรวจสอบรูปแบบและคู่มือสร้างแบบตรวจสอบการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

2.2.3 นำแบบตรวจสอบรูปแบบที่ได้หาความตรงของข้อคำถาม (Content Validity) โดยใช้เทคนิค Index of Item Objective Congruence – IOC (กาญจนา วัฒนายุ, 2544, หน้า 115 – 116) ซึ่งข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00 (รายละเอียดดังภาคผนวก ข) พร้อมกับปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแบบตรวจสอบมีค่าความตรงของข้อคำถาม 0.94

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบตรวจสอบรูปแบบ ตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 ข้อมูลจากการตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ วิเคราะห์โดยตรวจให้คะแนนรายข้อซึ่งเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 158)

5	หมายถึง	ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ระดับมาก
3	หมายถึง	ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ระดับน้อย
1	หมายถึง	ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ระดับน้อยที่สุด

นำเสนอข้อมูลในรายด้านด้วย ค่าเฉลี่ยของประชากร (Population mean) สัญลักษณ์ที่ใช้ μ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (Population Standard deviation) สัญลักษณ์ที่ใช้ σ โดยการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมี ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560:, หน้า 158)

4.51 – 5.00 หมายถึง ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ระดับน้อยที่สุด

4.2 สถิติที่ใช้

4.2.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย

หาความตรงของข้อคำถามของแบบประเมิน (Content Validity) โดยใช้สูตรโรวิเนลลี่และเฮมเบิลตัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 117) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบสอบถามกับประเด็นหลัก

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดคะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามสอดคล้องกับประเด็นหลัก

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามสอดคล้องกับประเด็นหลัก

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามนั้นไม่สอดคล้องกับประเด็นหลัก

ข้อคำถามที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50-1.00

4.2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

4.2.2.2 ค่าเฉลี่ยของประชากร (Population mean)

4.2.2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (Population Standard deviation)

4.2.3 สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.3.1 μ แทนค่า ค่าเฉลี่ยของประชากร

4.2.3.2 σ แทนค่า ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

1. วิธีวิจัย

ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยนำการศึกษาจากระยะที่ 2 ที่ได้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาและคู่มือ ที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบแล้วมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล พร้อมนำไปใช้ในการบริหารจัดการ โดยมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1.1 ใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ บริหารงานในปีการศึกษา 2562 พร้อมเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ประเมินความพึงพอใจจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง คือ ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 150 คน

1.3 เผยแพร่และขยายผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่ ในกลุ่มสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 6 และสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษและนอกสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือในการประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 158)

2.2 การสร้างเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการ/ การเสริมสร้างสมรรถนะ/ ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ /การประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

2.2.2 กำหนดประเด็นการประเมินความพึงพอใจและสร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดัง (รายละเอียดในภาคผนวก ก) มาหาค่าความตรงของข้อคำถาม (Content Validity) โดยใช้เทคนิค Index of Item Objective Congruence – IOC (กาญจนา วัฒนายุ, 2544, หน้า 115-116) นำข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC ระหว่าง 0.80 -1.00 (รายละเอียดดังภาคผนวก ข) ปรับตามข้อเสนอแนะเชี่ยวชาญ ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ มีค่าความตรงของข้อคำถาม 1.00

2.2.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ หาความเชื่อมั่นของข้อคำถามของแบบสอบถาม (Reliability) ซึ่งแบบสอบถาม ชุดนี้ มีค่าความเชื่อมั่น 0.91

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ใช้ประเมินในกลุ่มตัวอย่างประเมินความพึงพอใจ จำนวน 120 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 ข้อมูลจากประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ วิเคราะห์รายข้อมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 158)

5 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ระดับมาก

3 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้การใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ระดับน้อย

1 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้การใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ระดับน้อยที่สุด

นำเสนอข้อมูลทั้งรายด้านด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมี ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 158)

4.51 – 5.00	หมายถึง	ความพึงพอใจ	ระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ความพึงพอใจ	ระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ความพึงพอใจ	ระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ความพึงพอใจ	ระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ความพึงพอใจ	ระดับน้อยที่สุด

4.2 สถิติที่ใช้

4.2.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย

หาความตรงของข้อคำถามของแบบประเมิน (Content Validity) โดยใช้สูตรโรวิเนลลี่และเฮมเบิลตัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 117) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบสอบถามกับประเด็นหลัก

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดคะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามสอดคล้องกับประเด็นหลัก

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามสอดคล้องกับประเด็นหลัก

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามนั้นไม่สอดคล้องกับประเด็นหลัก

ข้อคำถามที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50-1.00

หาความเชื่อมั่นของข้อคำถามของแบบสอบถาม (Reliability) โดยสูตรคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1984, p 126) ดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1}\left[1-\frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

ข้อคำถามที่มีความเชื่อมั่นที่จะนำไปใช้ในการสอบถามมีค่า ความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

4.2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

4.2.2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

4.2.2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2.2.4 การบรรยายข้อมูลเชิงประจักษ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับวัตถุประสงค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบทของสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา (SWOT) ด้านจุดแข็ง จุดอ่อน ข้อจำกัด โอกาสอุปสรรค และแนวทางแก้ปัญหาตลอดจนกรอบแนวคิดของสถานศึกษา โดยการเก็บข้อมูล วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา (SWOT) วิเคราะห์ความเป็นไปได้ ด้วยการสัมภาษณ์ทั่วไปผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ตัวแทนนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์ ด้านอาคารสถานที่ จำนวน 7 คน และการสอบถามด้วยแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จากกลุ่มตัวอย่าง 150 คน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ให้มีรูปแบบการบริหารที่ชัดเจนเป็นระบบ เป็นรูปธรรม เหมาะสมกับความต้องการ วิเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดที่มีประสิทธิภาพส่งประสิทธิผล ต่อสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ร่างรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูล คือ ฝ่ายบริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการสถานศึกษา สังเคราะห์เป็นรูปแบบ IEBN

2. สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิสังเคราะห์ให้เป็นรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 2SIEBN

3. ตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิสังเคราะห์ ให้เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสมบูรณ์กับบริบทสภาพความต้องการสถานศึกษา

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562 ในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 6 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารวิชาการ ฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียน ฝ่ายบริหารงานบุคคล ฝ่ายบริหารงบประมาณ ฝ่ายบริหารทั่วไป และฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขอนามัย โดยฝ่ายบริหาร คณะครูบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ พร้อมเก็บข้อมูลการใช้รูปแบบให้ครอบคลุม

2. สอบถามความพึงพอใจ โดยผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ครูบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเผยแพร่และขยายผลการดำเนินการวิจัย สามารถนำเสนอรายละเอียดตามเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นการสัมภาษณ์ทั่วไปสอบถามความคิดเห็น และนำผลวิเคราะห์สถานภาพภายนอกและภายในสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ

จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านสังคมชุมชน ด้านอาชีพ ด้านสิ่งแวดล้อม

1. สรุปผลการวิเคราะห์สภาพภายนอกและภายในสถานศึกษาของสภาพปัจจุบัน พบว่ามี ปัญหา ข้อจำกัด อุปสรรค โอกาส แต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ปัญหา

จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันด้านสมรรถนะผู้เรียน พบสภาพปัญหา ดังนี้

1.1.1 ด้านความสามารถในการสื่อสาร พบว่า นักเรียนมีความบกพร่องด้านการรับ-ส่งสาร ข้อมูล เพื่อรสื่อสารในชีวิตประจำวัน เนื่องจากพยาธิสภาพของอวัยวะที่ใช้ในการพูด มีการเกร็งกล้ามเนื้อปาก ลิ้น ทำให้สื่อสารด้วยคำพูดไม่ชัด พูดตะกุกตะกัก พูดติดอ่าง และ/หรือการแสดงท่าทาง สีหน้า ในการสื่อสารที่ใช้กล้ามเนื้อมือ ชี้ แตะ หยิบ จับ ยากลำบาก ถึงแม้ว่าโรงเรียนได้จัดให้มีการสื่อสารเสริมทางเลือกอื่นในการสื่อสารด้วยกระบวนการ AAC (Augmentative and Alternative Communication) แล้วก็ตาม การสื่อสารที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ในการฟัง ดู พูด อ่านและเขียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการรับรู้และเรียนรู้ ได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ในลักษณะของการใช้คำพูดหรือท่าทางเพื่อถ่ายทอดความต้องการของตนเองและสื่อสารสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นในสภาพแวดล้อมปัจจุบัน อีกทั้งการสื่อสารกับบุคคลภายนอก สภาพปัญหาดังกล่าว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตในสภาพที่มีความแตกต่างและการเรียนรู้ของนักเรียน

1.1.2 ด้านความสามารถในการคิด พบว่า นักเรียนมีความบกพร่องทางร่างกาย อันเนื่องจากสมอง (Cerebral Palsy: CP) จึงส่งผลให้สมองทั้ง 2 ซีกมีปัญหาการถ่ายทอดแปลความหมายข้อมูล คิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญและจำเป็นที่จะต้องใช้ในการเรียนรู้ทักษะด้านต่าง ๆ เมื่อนักเรียนขาดความสามารถในกระบวนการคิดด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ สภาวะทางความคิดของนักเรียนอาจมีความบกพร่องเนื่องจากการกระตุ้นและปรับความบกพร่องไม่สามารถตอบสนองทางความคิดได้ดีสักเท่าไรในสถานการณ์ที่มีความซับซ้อนซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ทั้งด้านพฤติกรรมและอารมณ์อย่างชัดเจน อีกทั้งกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในการคิด ถึงแม้ว่าโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนเทคนิคการวิเคราะห์ความยากง่ายของสาระการเรียนรู้แล้ว จำเป็นต้องใช้กระบวนการเทคนิคต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดให้นักเรียนแต่ละบุคคล สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันในสังคมได้

1.1.3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา พบว่า นักเรียนมีภูมิหลังประสบการณ์เดิมที่ขาดโอกาส ก่อนเข้ารับการศึกษาในโรงเรียน ทำให้นักเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น การช่วยเหลือตนเองในรับประทานการนอน การทำความสะอาดร่างกาย การแต่งกาย ฯลฯ การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ การใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นทักษะจำเป็นที่ต้องฝึกให้นักเรียน เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้โดยไม่เป็นภาระต่อผู้อื่น

1.1.4 ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มีทักษะการใช้ชีวิตประจำวันที่ต่ำกว่านักเรียนทั่วไป เนื่องจากพยาธิสภาพของนักเรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน การใช้ชีวิตประจำวันจึงจำเป็นต้องมีผู้ช่วยเหลือซึ่งมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับระดับความพิการของนักเรียนแต่ละคน ถึงแม้ว่าโรงเรียนได้จัดประสบการณ์เรียนรู้ให้นักเรียนได้ฝึกฝนใช้ทักษะชีวิตประจำวันเสริมหลักสูตรสถานศึกษา คือ การดำเนินกิจวัตรประจำวัน (ADL: Activities Daily Living) เพื่อให้นักเรียนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างอิสระมากที่สุด

1.1.5 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี พบว่า นักเรียนสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ในการแสวงหาความรู้และกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่ยังขาดการพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานสิ่งประดิษฐ์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต

1.2 ข้อจำกัด

1.2.1 ด้านโครงการสร้างและนโยบาย พบว่า สถานศึกษาได้จัดทำโครงการสร้างการบริหารโรงเรียน เพิ่มจากฝ่ายบริหารตามโครงสร้างสถานศึกษา 4 ฝ่าย เป็น 6 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียนและฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขอนามัย เนื่องจากข้อจำกัดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มีเงื่อนไขและข้อจำกัดเฉพาะในการดูแลตัวเอง มีความต้องการจำเป็นต้องทำการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและดูแลสุขภาพในการดำรงชีวิตประจำวัน ส่งผลให้บุคลากรรับภาระงานเพิ่มขึ้น

1.2.2 ด้านการครอบคลุมบริการและคุณลักษณะผลผลิต พบว่า ผู้เรียนมีข้อจำกัดด้านสุขภาพ สุขอนามัย ไม่สามารถดูแลตนเองในชีวิตประจำวันได้เอง มีความยากลำบากในการเคลื่อนไหวการปฏิบัติกิจกรรมจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพตามความต้องการจำเป็นตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ส่วนนักเรียนที่มีการเจ็บป่วยเรื้อรังจำเป็นต้องการรักษาตัวที่บ้าน โรงเรียนจัดบุคลากรเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพควบคู่กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้ครอบคลุมพื้นที่บริการของนักเรียน

แต่คณะครู บุคลากร ผู้รับผิดชอบไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ทำให้มีผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

1.2.3 ด้านบุคลากร พบว่า สถานศึกษาขาดบุคลากรด้านการบริหารงานในฝ่ายต่าง ๆ ตามโครงสร้างบริหารงานจำเป็นต้องแต่งตั้งบุคลากรภายในให้ปฏิบัติหน้าที่แทน แต่ขาดประสบการณ์การบริหารจัดการ จำนวนนักสหวิชาชีพและพี่เลี้ยงผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และเจ้าหน้าที่บริบาลไม่เพียงพอและไม่มีใบประกอบวิชาชีพส่งผลให้คณะครูบุคลากรประจำการรับภาระงานมากขึ้น

1.1.4 ด้านการเงิน พบว่า งบประมาณในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์สิ้นเปลืองหมวดสาธารณูปโภค ในการดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคลของนักเรียนไม่เพียงพอ ขาดครุภัณฑ์ที่จำเป็น กายอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ งานฟื้นฟูสมรรถภาพ และงบประมาณซ่อมบำรุงอุปกรณ์ไม่เพียงพอด้วยการใช้งานของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ที่ใช้กายอุปกรณ์

1.1.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า วัสดุอุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเก่า ล้าสมัย ไม่สามารถใช้งานได้ตรงกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ

1.1.6 ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ฝ่ายบริหารไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ต้องแต่งตั้งคณะครูบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่แทน

1.1.7 ด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ครอบครัวของนักเรียนบางส่วนเป็นชนเผ่า มีความเชื่อในความพิการของบุตร มีความเชื่อว่าความพิการมาจากภูตผีปีศาจ เชื่อการรักษาทางไสยศาสตร์มากกว่าทางการแพทย์ ทำให้ขาดการดูแลเอาใจใส่เลี้ยงดูบุตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมด้านการศึกษาและพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนที่ควรเป็นไปตามวัยอย่างเหมาะสม ทำให้เด็กประสบปัญหาในการใช้ชีวิตประจำ เช่น การสื่อสาร การคิด การแก้ไขปัญหา เป็นต้น

1.1.8 ด้านเทคโนโลยี พบว่า สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายนอกไม่สามารถใช้งานได้เต็มสมรรถนะ จำเป็นต้องปรับ เสริมอุปกรณ์เพื่อประโยชน์การใช้งาน และการเอื้อต่อการเข้าถึงเทคโนโลยี

1.1.9 ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณจัดหาวัสดุสิ้นเปลืองของบุตรได้ และชุมชนแวดล้อมสถานศึกษาไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณได้เต็มที่

1.1.10 ด้านการเมืองและกฎหมาย พบว่า สภาพสังคมและการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงทำให้นโยบายการศึกษา ขาดความต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา สิทธิและโอกาสของผู้พิการไม่เข้าถึงการให้บริการ ขณะเดียวกันผู้พิการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกับสิทธิและโอกาสของตนเอง

1.3 อุปสรรค

1.3.1 ด้านโครงสร้างและนโยบาย พบว่า การขับเคลื่อนกลยุทธ์ของโรงเรียนยังไม่สามารถทำได้ทั้งระบบ

1.3.2 ด้านการครอบคลุมบริการ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง มีโรคประจำตัว ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ต้องมีผู้ช่วยเหลือดูแล นักเรียนพิการซ้อนเรียนรู้ได้ต่ำ และผู้ปกครองมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงาน สนับสนุนการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย

1.3.3 ด้านบุคลากร พบว่า จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงานที่โรงเรียนมี บุคลากรวิชาชีพเฉพาะทางไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ขาดครูผู้สอนตามวิชาเอก ครูขาดการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน และขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเทคโนโลยีเพื่อ การเรียนการสอน

1.3.4 ด้านการเงิน พบว่า งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่เป็นจริง การระดมทุนจากภายนอกไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย และการใช้งบประมาณไม่เป็นไปตามแผนเนื่องจากภาระงานเฉพาะกิจที่ต้องดำเนินงานอย่างเร่งด่วน

1.3.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า จำนวนวัสดุ ครุภัณฑ์ การฟื้นฟูสมรรถภาพ เครื่องช่วยผู้พิการไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน งบประมาณในการบำรุงรักษา สื่อ กายอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ครุภัณฑ์ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และขาดผู้เชี่ยวชาญในการซ่อมแซมบำรุงรักษา

1.3.6 ด้านการบริหารจัดการ พบว่า การติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนไม่เป็นระบบครบวงจร ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างทั่วถึง

1.3.7 ด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนตามวัย เนื่องด้วยความเชื่อทางวัฒนธรรมและสังคมแวดล้อมที่อาศัย ชุมชนและสังคมมีเจตคติทางลบต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นภาระและยุ่งยาก สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนไม่เอื้อต่อการเข้าถึงของผู้พิการ

1.3.8 ด้านเทคโนโลยี พบว่า สื่อ เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อผู้พิการทางร่างกายไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสมกับสภาพความพิการ ราคาแพง และข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่มีมากหลากหลาย ทำให้ยากต่อการวิเคราะห์ แยกแยะ ประเมินและนำไปใช้

1.3.9 ด้านเศรษฐกิจ พบว่า งบประมาณที่ได้รับจากรัฐไม่สอดคล้องกับภาระงาน การจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงของโรงเรียน

1.3.10 ด้านการเมืองและกฎหมาย พบว่า นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างทั่วถึง การให้สิทธิและโอกาสผู้พิการในการรับบริการสาธารณะไม่ทั่วถึง ขาดกฎหมายหน่วยงานเฉพาะด้านสวัสดิการผู้พิการ ในส่วนของกายอุปกรณ์

1.4 แนวทางแก้ไข

1.4.1 โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งภายในให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่บริหารงานฝ่ายตามโครงสร้างบริหารงานโรงเรียนให้ครบทุกฝ่าย

1.4.2 โรงเรียนดำเนินการขอใบอนุญาตการสอนกับสำนักงานคุรุสภาสำหรับบุคลากรที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูให้ปฏิบัติการสอนได้

1.4.3 โรงเรียนประสานงานหน่วยงาน เครือข่าย ชุมชน ร่วมมือสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.4.4 โรงเรียนประชาสัมพันธ์ระดมทรัพยากร งบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าประสงค์

1.4.5 การขับเคลื่อนกลยุทธ์ของโรงเรียนให้เป็นระบบมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อโรงเรียน

1.4.6 สนับสนุนเปิดโอกาสครูบุคลากรได้ศึกษาค้นคว้า มีความรู้ความเข้าใจ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

1.4.7 สนับสนุน ส่งเสริมเอื้ออำนวยความสะดวกการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ดูแลสุขภาพอนามัย สุขภาพนักเรียนควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องตรงตามความต้องการจำเป็นศักยภาพนักเรียนแต่ละบุคคล โดยแผน IEP/IIP ที่มีคุณภาพ

1.4.8 สร้างขวัญกำลังใจบุคลากรของโรงเรียน เสมือนครอบครัวกัลยาณมิตร

1.4.9 สร้างความเชื่อมั่น ทัศนคติ เจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ แก่ผู้ปกครอง ชุมชน

1.4.10 โรงเรียนควรมีรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของบริบทโรงเรียน ภายใต้ข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรค โอกาส

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ทั่วไปผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสอบถามความคิดเห็นกรอบแนวคิดการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความเห็น ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์สภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

สมรรถนะผู้เรียน	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านความสามารถในการสื่อสาร	โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารและใช้การสื่อสารเสริมทางเลือกอื่น เช่น การสื่อสารทั้งทางวาจา ทางกาย ภาษาท่าทาง สื่อภาพหรือสื่ออื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม กับศักยภาพของนักเรียน
2. ด้านความสามารถในการคิด	ควรส่งเสริมกิจกรรมฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม การฝึกปฏิบัติจากกิจกรรมชิ้นงาน ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และฝึกการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ และการตัดสินใจด้วยตนเอง และการตัดสินใจร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	ควรฝึกทักษะการแก้ปัญหาจากสิ่งต่าง ๆ ใกล้ตัว ไปยังสิ่งต่าง ๆ ที่ไกลตัว การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาร่วมกับบุคคลอื่น
4. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	ควรส่งเสริมความสามารถในการใช้ชีวิตของผู้เรียนที่มีความพิการทางร่างกายฯ ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมส่งเสริมความสามารถ การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การดูแลสุขภาพอนามัย การฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นต้น ให้สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการดูแลสุขภาพ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม คุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ

สมรรถนะผู้เรียน	ข้อเสนอแนะ
	เพื่อให้สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักเลือกปฏิบัติสิ่งที่ถูกต้อง รวมทั้งการรู้จักยับยั้งชั่งใจ มีเหตุผลและเลือกดำรงชีวิตในทางที่เหมาะสมกับศักยภาพและสอดคล้องกับความจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล
5. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	ควรส่งเสริม การเลือก การใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความพิการและเหมาะสมตามวัย ส่งเสริมความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี การเข้าถึงเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตประจำวัน และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม หรือการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ในการสร้างสรรค์ผลงานสิ่งประดิษฐ์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต

จากตารางที่ 4.1 พบว่า มีข้อเสนอแนะจากสัมภาษณ์การส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการสื่อสาร 2) ด้านความสามารถในการคิด 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ผู้วิจัยจึงนำไปเป็นแนวทางกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนควบคู่กับการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2. ผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และ 2) สภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ แบ่งเป็น ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สรุปผล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 150 คน

ที่	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ
เพศ			
1.	ชาย	61	40.67
2.	หญิง	89	59.33
	รวม	150	100.00
สถานะ			
1.	ผู้บริหาร	15	10.00
2.	ครู	40	26.67
3.	บุคลากร	20	13.33
4.	นักเรียน	40	26.67
5.	ผู้ปกครอง	25	16.67
6.	คณะกรรมการสถานศึกษาฯ	10	06.66
	รวม	150	100.00
อายุ			
1.	ต่ำกว่า 20 ปี	36	24.00
2.	21 – 30 ปี	14	9.33
3.	31 – 40 ปี	25	16.67
4.	41 – 50 ปี	42	28.00
5.	51 ปีขึ้นไป	33	22.00
	รวม	150	100.00
ระดับการศึกษา			
1.	ต่ำกว่าปริญญาตรี	62	41.00
2.	ปริญญาตรี	66	44.00
3.	สูงกว่าปริญญาตรี	22	15.00
	รวม	150	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.33 เพศชาย ร้อยละ 40.67 เป็นครู ร้อยละ 26.67 นักเรียน ร้อยละ 26.67 ผู้ปกครอง ร้อยละ 16.67 บุคลากร ร้อยละ 13.33 ผู้บริหาร ร้อยละ 10.00 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 6.67 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 28.22 อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 24.00 อายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 22.00 อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 16.67 และอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 9.33 ส่วนระดับการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 44 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 41 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 15

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม

องค์ประกอบรูปแบบ	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านความสามารถในการสื่อสาร	3.48	0.74	ปานกลาง	4.54	0.63	มากที่สุด
2. ด้านความสามารถในการคิด	3.47	0.69	ปานกลาง	4.50	0.65	มาก
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	3.48	0.69	ปานกลาง	4.51	0.63	มากที่สุด
4. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	3.44	0.74	ปานกลาง	4.61	0.66	มากที่สุด
5. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	3.45	0.77	ปานกลาง	4.56	0.70	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	**3.46**	**0.73**	**ปานกลาง**	**4.54**	**0.65**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพปัจจุบันรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ทุกองค์ประกอบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ($\bar{X}$=3.46, S.D.=0.73) โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ($\bar{X}$=3.48, S.D.=0.79) และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X}$=3.48, S.D.=0.69) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 รองลงมาคือด้านความสามารถในการคิด ค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.47 ($\bar{X}$=3.47, S.D.=0.69) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ($\bar{X}$=3.44, S.D.=0.74)

ส่วนความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ($\bar{X}$=4.54, S.D.=0.65) โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ($\bar{X}$=4.61, S.D.=0.66) รองลงมาคือด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ($\bar{X}$=4.56, S.D.=0.70) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถในการคิด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ($\bar{X}$=4.50, S.D.=0.65)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการสื่อสาร

ความสามารถในการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การพูดหรือสื่อสารด้วยวิธีการต่าง ๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราวประสบการณ์ของตนเอง	3.46	0.66	ปานกลาง	4.57	0.71	มากที่สุด
2. การเลือกวิธีการรับ-ส่งสารได้อย่างมีวิจารณญาณ	3.46	0.83	ปานกลาง	4.59	0.70	มากที่สุด
3. การเลือกวิธีการสื่อสารได้เหมาะสม	3.49	0.64	ปานกลาง	4.54	0.62	มากที่สุด
4. การพัฒนาทักษะการสื่อสารที่เหมาะสม อย่างต่อเนื่อง	3.54	0.81	มาก	4.51	0.54	มากที่สุด
5. การพูดสื่อสารกับบุคคลภายนอกและผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน	3.44	0.75	ปานกลาง	4.50	0.60	มาก
รวมเฉลี่ย	**3.48**	**0.74**	**ปานกลาง**	**4.54**	**0.63**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพปัจจุบันรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ($\bar{X}$=3.48, S.D.=0.74) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพัฒนาทักษะการสื่อสารที่เหมาะสม อย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ($\bar{X}$=3.54, S.D.=0.81) รองลงมาคือการเลือกวิธีการสื่อสาร ได้เหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ($\bar{X}$=3.49, S.D.=0.64) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพูดสื่อสารกับบุคคลภายนอกและผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ($\bar{X}$=3.44, S.D.=0.75)

ส่วนความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ($\bar{X}$=4.54, S.D.=0.63) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเลือกวิธีการรับ-ส่งสาร ได้อย่างมีวิจารณญาณ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ($\bar{X}$=4.59, S.D.=0.70) รองลงมาคือการพูดหรือสื่อสารด้วยวิธีการต่าง ๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราว ประสบการณ์ของตนเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ($\bar{X}$=4.57, S.D.=0.71) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพูดสื่อสาร กับบุคคลภายนอก และผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ($\bar{X}$=4.50, S.D.=0.60)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการคิด

ความสามารถในการคิด	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. การคิดวิเคราะห์ แยกแยะ สิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ	3.61	0.65	มาก	4.52	0.72	มากที่สุด
2. การคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์	3.41	0.71	ปานกลาง	4.51	0.63	มากที่สุด
3. การมีเหตุผลในการคิด การตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเอง	3.43	0.73	ปานกลาง	4.48	0.56	มาก
4. การพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมการคิด และตัดสินใจอย่างเป็นระบบ	3.52	0.65	มาก	4.46	0.60	มาก
5. การร่วมกิจกรรมที่แสดงออกทางความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับหน่วยงานภายนอก	3.39	0.71	ปานกลาง	4.51	0.72	มากที่สุด

ความสามารถในการคิด	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
รวมเฉลี่ย	**3.47**	**0.69**	ปานกลาง	**4.50**	**0.65**	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพปัจจุบันรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการคิด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ($\bar{X}$=3.47, S.D.=0.69) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การคิดวิเคราะห์ แยกแยะ สิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ($\bar{X}$=3.61, S.D.=0.65) รองลงมาคือการพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมการคิด และตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ($\bar{X}$=3.52, S.D.=0.65) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การร่วมกิจกรรมที่แสดงออกทางความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกับหน่วยงานภายนอก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ($\bar{X}$=3.39, S.D.=0.71)

ส่วนความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ($\bar{X}$=4.50, S.D.=0.65) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การคิดวิเคราะห์ แยกแยะ สิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ($\bar{X}$=4.52, S.D.=0.72) รองลงมาคือการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์ และการร่วมกิจกรรมที่แสดงออกทางความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกับหน่วยงานภายนอก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ($\bar{X}$=4.51, S.D.=0.63 และ S.D.=0.72) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมการคิด และตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ($\bar{x}$=4.46, S.D.=0.60)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการแก้ปัญหา

ความสามารถในการแก้ปัญหา	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้เป็นลำดับขั้นตอน	3.37	0.75	ปานกลาง	4.49	0.55	มาก

ความสามารถในการแก้ปัญหา	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
2. การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาบนหลักคุณธรรม	3.42	0.70	ปานกลาง	4.51	0.56	มากที่สุด
3. การเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม	3.65	0.67	มาก	4.55	0.76	มากที่สุด
4. การค้นคว้าหาความรู้ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา	3.57	0.61	มาก	4.53	0.69	มากที่สุด
5. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาร่วมกับบุคคลอื่น	3.41	0.68	ปานกลาง	4.45	0.61	มาก
รวมเฉลี่ย	**3.48**	**0.69**	**ปานกลาง**	**4.51**	**0.63**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสภาพปัจจุบันรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ($\bar{X}$=3.48, S.D.=0.69) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ($\bar{X}$=3.65, S.D.=0.67) รองลงมาคือการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ($\bar{X}$=3.57, S.D.=0.61) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ร่วมกับบุคคลอื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ($\bar{X}$=3.41, S.D.=0.68)

ส่วนความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ($\bar{X}$=4.51, S.D.=0.63) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ($\bar{X}$=4.55, S.D.=0.76) รองลงมาคือการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ($\bar{X}$=4.53, S.D.=0.69) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ร่วมกับบุคคลอื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ($\bar{X}$=4.45, S.D.=0.61)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	3.48	0.67	ปานกลาง	4.65	0.66	มากที่สุด
2. การจัดการและเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	3.50	0.81	มาก	4.64	0.66	มากที่สุด
3. การแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาปรับใช้ชีวิตประจำวัน	3.47	0.72	ปานกลาง	4.61	0.66	มากที่สุด
4. การจัดการกับปัญหาและความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม	3.33	0.81	ปานกลาง	4.59	0.61	มากที่สุด
5. การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น	3.43	0.69	ปานกลาง	4.55	0.69	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	**3.44**	**0.74**	**ปานกลาง**	**4.61**	**0.66**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.7 พบว่าสภาพปัจจุบันรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ($\bar{X}$=3.44, S.D.=0.74) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดการและเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ($\bar{X}$=3.50, S.D.=0.81) รองลงมาคือการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ($\bar{X}$=3.48, S.D.=0.67) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการกับปัญหาและความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 ($\bar{X}$=3.33, S.D.=0.81)

ส่วนความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ($\bar{X}$=4.61, S.D.=0.66) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ($\bar{X}$=4.65, S.D.=0.66) รองลงมาคือการจัดการ

และเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ($\bar{X}$=4.64, S.D.=0.66) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ($\bar{X}$=4.55, S.D.=0.69)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความพิการและเหมาะสมตามวัย	3.49	0.75	ปานกลาง	4.55	0.74	มากที่สุด
2. ความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน	3.41	0.71	มาก	4.51	0.72	มากที่สุด
3. การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ด้วยเทคโนโลยี	3.47	0.76	ปานกลาง	4.57	0.66	มากที่สุด
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี กับหน่วยงานภายนอก	3.39	0.76	ปานกลาง	4.57	0.66	มากที่สุด
5. การใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน อย่างเหมาะสม	3.47	0.87	ปานกลาง	4.57	0.72	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	**3.45**	**0.77**	**ปานกลาง**	**4.56**	**0.70**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.8 พบว่าสภาพปัจจุบันรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ($\bar{X}$=3.45, S.D.=0.77) โดยรายการ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความพิการและเหมาะสมตามวัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ($\bar{X}$=3.49, S.D.=0.75) รองลงมาคือการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้

ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ด้วยเทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ($\bar{X}$=3.47, S.D.=0.87) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี กับหน่วยงานภายนอก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ($\bar{X}$=3.39, S.D.=0.76)

ส่วนความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ($\bar{X}$=4.56, S.D.=0.70) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายด้วยเทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี กับหน่วยงานภายนอก และการใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ($\bar{X}$=4.57, S.D.=0.72) รองลงมาคือการเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความพิการและเหมาะสมตามวัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ($\bar{X}$=4.55, S.D.=0.74) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ($\bar{X}$=4.51, S.D.=0.72)

สรุปผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ พบว่า

1. สภาพปัจจุบัน ของผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาฯ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน

2. ความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ของผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาฯ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

1. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนพิการ ว่า *"จากการที่ผมเป็นผู้พิการและทำงานด้านคนพิการมาทั้งชีวิตและได้มาทำงานร่วมกับโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ข้อค้นพบในการพัฒนาเด็กพิการทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มี 3 ส่วนสำคัญ คือ I: Impairment คือ สภาพความพิการ เงื่อนไข ข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ จากความพิการ E: Empowerment การพัฒนาศักยภาพหรือความสามารถของนักเรียนสามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระ B: Barrier free การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้อย่างสะดวก ไม่เป็นภาระกับผู้อื่น และควรเพิ่ม N: Network การใช้เครือข่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาทั้ง 4 ส่วน พัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพด้านวิชาการ คุณลักษณะที่ดี มีสมรรถนะสำคัญของ*

ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสมรรถนะที่เหมาะสมกับบริบทหรือสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ได้แก่ 1) ความสามารถในการสื่อสาร ด้วยสภาพความพิการทำให้ความสามารถในการสื่อสารของเด็ก ๆ บกพร่องไป ทั้งจากสาเหตุสภาพร่างกายและความสามารถในการเรียนรู้ ทั้งสองสาเหตุเกิดจากสภาพความพิการ ดังนี้ในการพัฒนาสมรรถนะในด้านนี้ จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูหรือการใช้อุปกรณ์สื่อสารเสริมทางเลือกอื่น 2) ความสามารถในการคิดในทุกด้าน จึงมีความจำเป็นต้องคัดกรองเด็กตามความสามารถในการเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามศักยภาพ ของนักเรียนแต่ละบุคคล 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการแก้ปัญหา และกิจกรรมการทำงานร่วมกัน 4) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต นักเรียนได้รับการพัฒนาการใช้ทักษะชีวิตการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถดำรงชีวิตประจำวัน และจัดการแก้ปัญหา และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม 5) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ในปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีช่วยให้นักเรียนพิการเข้าถึงการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข" (ผู้ทรงคุณวุฒิ. สัมภาษณ์, 4 ตุลาคม 2561)

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านความสามารถในการคิดและความสามารถในการแก้ปัญหา *" หากพิจารณาการพัฒนาผู้เรียนที่ความพิการตามศักยภาพสามารถพัฒนาด้านการคิดและการแก้ปัญหาไปพร้อม ๆ กันได้ ซึ่งรวมการพัฒนาทั้งสองด้านไปด้วยกันที่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนพิการร่างกายไปด้วยกัน มีความเห็นว่า รูปแบบเป็นส่วนที่สนับสนุนกัน และควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะสำคัญที่ให้เกิดในตัวผู้เรียนสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 แต่ทั้งนี้การพัฒนาสมรรถนะดังกล่าว ควรคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพด้วย ดังนั้นการส่งเสริมสมรรถนะให้กับผู้เรียนด้านการคิด วิเคราะห์ แยกแยะ คิดอย่างสร้างสรรค์ มีเหตุผลในการคิดและตัดสินใจอย่างเป็นระบบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับผู้อื่น แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาร่วมกับบุคคลอื่น ให้กับนักเรียนพิการ จำเป็นต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่พัฒนา ให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถ รู้จักการทำงานร่วมกับคนอื่น และการทำงานแบบกลุ่มเพื่อร่วมกันคิดและการตัดสินใจ โดยจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมแต่ละบุคคล จัดสื่อการเรียนรู้สิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการทำกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จ"* (ผู้ทรงคุณวุฒิ. สัมภาษณ์, 4 ตุลาคม 2562)

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ว่า*"นักเรียนพิการทางร่างกายฯ การพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต การทำงานและการอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่น การแสดงออกพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จะช่วยให้นักเรียนปรับตัวและใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่นได้ดี เกิดความสัมพันธ์อันดี และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ตลอดจนนักเรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ หรืออาจกล่าวได้ว่าทักษะชีวิต คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้อย่างปลอดภัย การใช้ความคิด การปรับตัว การตัดสินใจ การสื่อสาร การจัดการกับอารมณ์และความเครียดในการแก้ไขปัญหาให้กับตนเองอย่างเหมาะสม รู้จักเลือกปฏิบัติสิ่งที่ถูกต้อง รวมทั้งการรู้จักยับยั้ง ชั่งใจ จะเป็นผู้ที่มีเหตุผลและเลือกดำรงชีวิตในทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพและความจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนแบบพักประจำ ดังนั้น เด็กจะมีเวลาอยู่ในโรงเรียนตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน การกำกับดูแลทำได้ง่าย เพราะเด็กอยู่ในพื้นที่บริเวณจำกัด แต่การอยู่ร่วมกันหลาย ๆ คน บริบทและสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่ร่มรื่น สะอาด และมีความปลอดภัย มาอยู่ในโรงเรียน มีส่วนสำคัญในการพักผ่อนหย่อนใจ และตอบสนองความต้องการทางกายและสมอง"* (ผู้ทรงคุณวุฒิ. สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2562)

สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิอีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ว่า *"สภาพแวดล้อมที่จัดได้เหมาะสม ส่งผลให้นักเรียน ได้มีการพักผ่อนหย่อนใจ มีโอกาสได้เรียนรู้ธรรมชาติ ได้ดูแลสุขภาพ การออกกำลังกายภายในโรงเรียน เพราะนักเรียนมาจากต่างถิ่น มาอยู่ร่วมกันการมีสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง มีแหล่งเรียนรู้ได้ศึกษา คลายความคิดถึงกังวลไปได้บ้าง มีความสุขและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติ"* (ผู้ทรงคุณวุฒิ. สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2562)

สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิอีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ว่า *" สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว จากที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นการพัฒนาความสามารถของนักเรียนที่มีความสำคัญในทุกด้าน แต่สำหรับเด็กกลุ่มนี้ ควรมีสมรรถนะที่จำเป็นไม่น้อยไปกว่ากัน คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างอิสระ ได้แก่ การที่คนพิการสามารถดำรงชีวิตประจำวันและจัดการกับชีวิตของตนเอง กำหนดแนวทางการดำรงชีวิตของตนเอง พึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด มีความอิสระทางความรู้สึกนึกคิด มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ตามศักยภาพของตนเอง อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า และสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ด้วยความภาคภูมิใจ มีทักษะการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะส่งผลให้*

นักเรียนพิการเหล่านี้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีอิสระในตนเอง " (ผู้ทรงคุณวุฒิ. สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2562)

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ว่า "*จากการได้เห็นการพัฒนาโรงเรียน นักเรียน และการส่งเสริมความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ถึงแม้นักเรียนจะมีความพิการ แต่โรงเรียนสามารถจัดการเรียนรู้ที่นำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาบูรณาการการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้ดี สร้างสรรค์นวัตกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นคิดว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคปัจจุบันการสอนโดยใช้ Coding การประยุกต์ใช้ IOT ในการเรียนการสอนและการประดิษฐ์ชิ้นงาน จะทำให้นักเรียนมีทักษะการทำงานที่ดี และครูผู้สอนได้รับการพัฒนาทักษะการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติได้อย่างแท้จริง"* (ผู้ทรงคุณวุฒิ. สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2562)

สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิอีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้ให้สัมภาษณ์ถึงการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยี ว่า *"การเลือกและใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความพิการและเหมาะสมตามวัย ส่งเสริมความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี การเข้าถึงเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตประจำวัน และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีกับหน่วยงานภายนอก เพื่อเผยแพร่ทักษะและความสามารถของนักเรียนพิการทางร่างกายฯ ว่าคนพิการมีความสามารถและพัฒนาได้เฉกเช่นเดียวกับคนปกติ"* (ผู้ทรงคุณวุฒิ. สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2562)

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิข้างต้นนี้ มีความสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม รวมทั้งยังพบประเด็นใหม่ ได้แก่ การดำรงชีวิตอย่างอิสระ (Independent Living) เป็นความสามารถที่จำเป็นสำหรับนักเรียนพิการทางร่างกายฯ ในการดำรงชีวิตควบคู่กับการใช้ทักษะชีวิต (Living Skill) จะส่งผลให้นักเรียนมีสมรรถนะด้านการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และผู้วิจัยนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน 5 ดังนี้ 1) ด้านความสามารถในการสื่อสาร 2) ด้านความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา 3) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และ 5) ความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างอิสระ เป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ต่อไป

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ตารางที่ 4.9 แสดงสรุปข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ที่	ประเด็นคำถาม	สรุปข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำตอบ
1	ท่านมีแนวความคิดอย่างไร ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่	ถึงแม้ว่าคนพิการมักถูกมองให้เป็นผู้ไร้ ความสามารถหรือเป็นภาระ ขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณะต่าง ๆ ทั้งที่คนพิการเป็นสมาชิกกลุ่มหนึ่งของสังคมไทยที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างจริงจัง เมื่อโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ต้องการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะ การดูแลคนพิการในวัยเรียนมีความซับซ้อน และมีปัญหาที่เกี่ยวโยงกันไปทุกด้าน ดังนั้นการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อให้มีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้น เป็นตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงให้เห็นภาพรวมของบุคคล การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้โดยผ่านการบริการช่วยเหลือด้านการแพทย์ การฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ตลอดจนด้านสังคม เพื่อให้คนพิการสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีและดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่า
2	รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง	รูปแบบการบริหารจัดการการพัฒนาสมรรถนะของผู้พิการในวัยเรียน **องค์ประกอบเพิ่มเติมที่เป็นส่วนสำคัญคือ องค์ประกอบที่ 1 ระบบ (system)** คือระบบเป็นปัจจัยหลักที่ได้รับการพัฒนาแบบองค์รวม โรงเรียนควรต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีเทคนิคหรือกลยุทธ์ในการดำเนินการที่ชัดเจนเพื่อเป็นหลักการวางแผนเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม **องค์ประกอบที่ 2 ทักษะ (skills)** การพัฒนาทักษะของครูผู้สอนบุคลากรให้มีความรู้ทักษะการพัฒนาเชิงบูรณาการอย่างเชี่ยวชาญเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะนั้นไปยังผู้เรียนได้ **องค์ประกอบด้านที่ 3 คำนึงถึงความแตกต่างของความพิการ (Impairment)** นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษควรมีองค์ประกอบนี้เพื่อจัดบริการสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวย

ที่	ประเด็นคำถาม	สรุปข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำตอบ
		ความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้กับคนพิการ รวมถึงการจัดบริการทางด้านการแพทย์ เพื่อให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข มีสัมมาชีพ มีเกียรติภูมิแห่งตนและมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการได้ **องค์ประกอบด้านที่ 4 การเพิ่มขีดความสามารถ (Empowerment)** การเพิ่มขีดความสามารถหรือศักยภาพตามความสามารถ ตามความถนัดของคนพิการด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านสังคม อารมณ์ จิตใจ ให้จนถึงขีดสุดของคนพิการแต่ละคน **องค์ประกอบด้านที่ 5 การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค (Barrier Free)** การสร้างสภาพ แวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคเป็นเรื่องสำคัญมาก ส่งผลให้นักเรียนได้รับการบริการ ลดอุปสรรค และเอื้อต่อการเข้าถึงบริการต่าง ๆที่เหมาะสม และ**องค์ประกอบสุดท้าย องค์ประกอบด้านที่ 6 เครือข่าย (Network)** การให้ชุมชน ภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3	การเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ควรมีสมรรถนะด้านใดบ้าง	สมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ นั้นควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมส่งเสริมความสามารถการแสดงออกด้านสังคมอารมณ์ จิตใจ กิจกรรมร่วมกับชุมชน กิจกรรมการแข่งขันด้านวิชาการ เทคโนโลยี แบบองค์รวม เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะเชิงบูรณาการ ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการสื่อสาร 2) ด้านความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา 3) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และ

ที่	ประเด็นคำถาม	สรุปข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำตอบ
		5) ความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างอิสระ เป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
4	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง	องค์ประกอบของรูปแบบควรประกอบด้วย ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ หลักการ และกระบวนการของรูปแบบ และมีองค์ประกอบย่อยที่เป็นสมรรถนะเชิงบูรณาการของผู้เรียนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน มีความเห็นยืนยันว่าองค์ประกอบย่อย 5 องค์ประกอบมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ได้แก่ แสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ความหวังดีต่อนักเรียนอย่างจริงใจ ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร และการประเมิน ผล *(ผู้ทรงคุณวุฒิ, 9 พฤศจิกายน 2562, สัมภาษณ์)*

จากตารางที่ 4.9 สรุปบันทึกการสนทนากลุ่มหลังจากมีการใช้ข้อคำถามที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นการสนทนาและความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ *รูปแบบการบริหารทั้ง 4 ส่วน (IEBN) ควรเพิ่ม S: System และ S:Skills เป็นรูปแบบใหม่ (2SIEBN) พัฒนาที่ตัวนักเรียนเป็นหลัก ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพด้านวิชาการ คุณลักษณะที่ดี มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด จึงได้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 2SIEBN MODEL มีองค์ประกอบคือ

1. S1 หมายถึง System คือการบริหาร จัดการในด้านต่างๆ ของโรงเรียน ได้แก่ โครงสร้าง นโยบาย กลยุทธ์ และรูปแบบการดำเนินการ เสริมสร้างสมรรถนะให้แก่ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษให้เป็นไปได้อย่างเหมาะสม รวดเร็ว ทันสมัย ภายใต้การขับเคลื่อนตามกรอบแนวคิด KULYA TECHNIQUE ของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

- Knowledge (K) เป็นการมุ่งเสริมสร้างให้ครูและบุคลากร มีการพัฒนาตนเองเพื่อแสวงหาความรู้ เพื่อออกแบบการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพตามสมรรถนะที่ต้องการ

มีการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อออกแบบการเรียนการสอนเพื่อจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษ

- Understand (U) หมายถึง การดำเนินงานด้วยความเข้าใจเข้าถึงอย่างแท้จริงในบริบทของนักเรียนและสร้างโอกาสให้นักเรียนมีความมั่นคง และทักษะอาชีพได้

- Love (L) เป็นการแสดงถึงความรัก ความเอ็นดู ความหวังดี ต่อนักเรียนอย่างจริงใจ การปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษทุกคนอย่างเท่าเทียมด้วยความจริงใจ และเป็นไปตามหลักคุณธรรม จริยธรรม

- Yearning (Y) ความปรารถนาของผู้บริหารและองค์กรสถาบันในการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะอย่างเต็มขีดความสามารถด้วยเงื่อนไขและข้อจำกัดที่หลากหลาย

- Action After Review (A) การประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูล และถอดบทเรียนเพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรค เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวางแผนให้แก่ผู้เรียนต่อไป

2. S2 หมายถึง Skill ทักษะ คือ การพัฒนาครูผู้สอน บุคลากรของโรงเรียนให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถของตนเองให้มีความเชี่ยวชาญ โดยมีการจัดทำแผนการดำเนินงานทักษะในทุกฝ่ายงานของโรงเรียน เพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมต่อการปฏิบัติงาน เช่น กิจกรรมการวางแผนแนวทางการพัฒนาฝ่ายงาน กิจกรรมอบรมพัฒนาบุคลากร กิจกรรมพัฒนาระบบงานฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาถ่ายทอดความรู้ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษให้ได้รับทักษะในการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการได้

3. I หมายถึง *Impairment* คือ การจัดการสภาพความพิการของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางด้านร่างกาย โดยเชิงนโยบายโรงเรียนได้มีการจัดตั้งฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขอนามัย มีหน้าที่ให้บริการบำบัดฟื้นฟู เตรียมความพร้อม แก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น โดยใช้กระบวนการทางกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด และการฟื้นฟูอื่นใดที่จะสามารถพัฒนาความสามารถทางร่างกายและการเคลื่อนไหวสำหรับนักเรียน

จากแนวทางการพัฒนาฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขอนามัย ทำให้เกิดการดำเนินโครงการสำคัญ เช่น “โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านร่างกายสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ” เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนตามข้อจำกัดทางร่างกาย และการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นองค์รวม ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพร่างงกายนักเรียน กิจกรรมอาชาบำบัด กิจกรรมธาราบำบัด

กิจกรรมผ่าตัดแก้ไขความพิการ กิจกรรมจัดทำ/จัดหารถเข็น กายอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และซ่อมบำรุง/ดัดแปลง กิจกรรมป้องกันและลดอัตราการเกิดแผลกดทับ เป็นต้น

4. E หมายถึง Empowerment คือการพัฒนาศักยภาพหรือเพิ่มขีดความสามารถที่เหลืออยู่ของผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมการทำงานและการอาศัย อยู่ร่วมกับผู้อื่น การแสดงออกพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จะช่วยให้นักเรียนปรับตัวและใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่นได้ดี เกิดความสัมพันธ์อันดี และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีทักษะการทำงานอาชีพพื้นฐาน เพื่อต่อยอดการประกอบอาชีพด้วยการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติงานสามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ ไม่เป็นภาระผู้อื่น

5. B หมายถึง *Barrier* – free คือ การจัดเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียนให้สามารถเข้าถึงบริการและสามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนขจัดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำรงชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ที่เป็นทักษะต่าง ๆ รวมถึงอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ ยานพาหนะ สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดเพื่อขจัดอุปสรรคเหล่านี้

6. N หมายถึง Network คือ องค์กรภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน บุคคล ชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น ตลอดจน ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถศึกษาต่อได้ทั้งสายสามสามัญ และ สายอาชีพ พัฒนางานอาชีพเพื่อการมีงานทำ สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตไม่เป็นภาระของคนในครอบครัว ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นสมาชิกที่ดีของประเทศชาติ และ พลโลก

โรงเรียนมีการจัดการเครือข่ายภาคีในการพัฒนาเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการผู้เรียนในด้านต่างๆ เช่น เครือข่ายด้านฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขอนามัย โดยฝ่ายงานฟื้นฟูสมรรถภาพ ได้ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ภาควิชากายภาพบำบัด และภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาควิชาออร์โธปิดิกส์ คณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ กองพันสัตว์ต่าง (ค่ายตากสิน) มูลนิธิขาเทียมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนได้รับบริการที่ดีที่สุด และคงไว้ซึ่งความสามารถทางร่างกาย ลดข้อจำกัด และพัฒนาศักยภาพสูงสุด เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีการสร้างเครือข่ายทางด้านวิชาการ เครือข่ายด้านอาชีพ เครือข่ายด้าน ICT เป็นต้น โดยมีแนวทางการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตามขั้นตอนคือ 1) การแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา 2) การสร้างข้อตกลงและร่วมวางแฟน

พัฒนาสมรรถนะเชิงบูรณาการแก่ผู้เรียน 3) การร่วมดำเนินงานและกำกับ ติดตาม ประเมินผล และ 4) การทบทวนผลการดำเนินงาน

รูปแบบการบริหารจัดการ 2SIEBN ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษให้ได้รับทักษะในการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านความสามารถในการสื่อสาร 3) ด้านความสามารถในการคิด 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

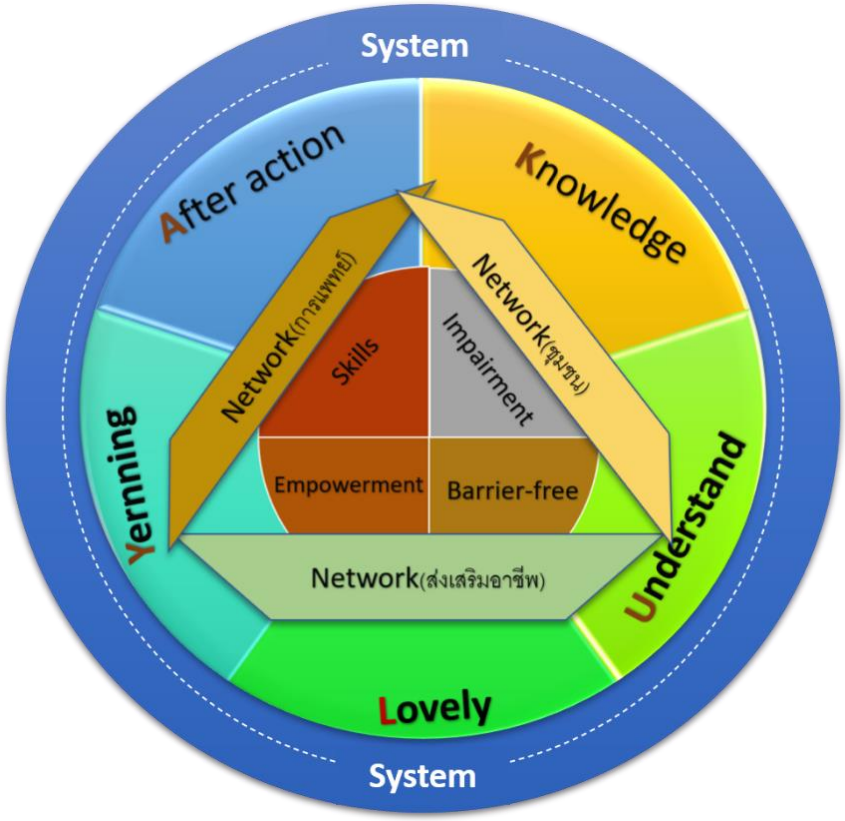

แผนภาพที่ 4.1 รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่

3. ผลการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตาราง 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความเป็นไปได้
ความถูกต้อง	4.67	0.51	มากที่สุด
ความเหมาะสม	4.60	0.53	มากที่สุด
ความเป็นไปได้	4.73	0.48	มากที่สุด
ประโยชน์	5.00	0.00	มากที่สุด
โดยรวม	**4.75**	**0.38**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผลการตรวจสอบรูปแบบ ความถูกต้อง/ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ประโยชน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (μ= 4.75, σ= 0.38)

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินด้านความถูกต้องของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน

	ด้านความถูกต้อง	ผลการประเมิน		
		μ	σ	ระดับ
1	รูปแบบนี้มีความถูกต้อง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้	4.80	0.45	มากที่สุด
2	รูปแบบนี้มีความถูกต้องตามรูปแบบมีความชัดเจนและผลที่ได้จากการดำเนินการมีประโยชน์ต่อสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด
3	รูปแบบนี้มีความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.60	0.45	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	**4.67**	**0.51**	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตรวจสอบรูปแบบด้านความถูกต้อง ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 (μ= 4.67) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รูปแบบนี้มีความ

ถูกต้อง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้าง สมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 (μ=4.80) รองลงมาคือรูปแบบนี้มีความถูกต้องตามรูปแบบ มีความชัดเจนและผลที่ได้จากการดำเนินการมีประโยชน์ต่อสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 (μ=4.60) และรูปแบบนี้มีความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ได้จริง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 (μ=4.60)

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตรวจสอบรูปแบบด้านความเหมาะสมของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน

	ด้านความเหมาะสม	ผลการประเมิน		
		μ	σ	ระดับ
1	รูปแบบมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่	4.60	0.55	มากที่สุด
2	รูปแบบมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อื่น ๆ ภายใต้นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.60	0.54	มากที่สุด
3	รูปแบบมีระบบองค์ประกอบที่ชัดเจน	4.40	0.55	มากที่สุด
4	กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติจริง	4.60	0.55	มากที่สุด
5	แนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ระบุไว้ในรูปแบบมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.80	0.45	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	**4.60**	**0.53**	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตรวจสอบรูปแบบด้านความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 (μ=4.67) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แนวทางการพัฒนาการ

บริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ระบุไว้ในรูปแบบมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 (μ=4.80) รองลงมาคือรูปแบบนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ รูปแบบมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อื่น ๆ ภายใต้นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติจริง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 (μ=4.60) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รูปแบบมีระบบองค์ประกอบที่ชัดเจน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4 (μ=4.40)

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินด้านความเป็นไปได้ของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน

	ด้านความเป็นไปได้	ผลการประเมิน		
		μ	σ	ระดับ
1	รูปแบบนี้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	4.80	0.45	มากที่สุด
2	รูปแบบนี้เป็นที่ยอมรับได้	4.60	0.55	มากที่สุด
3	ความเป็นไปได้ที่สถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ได้	4.80	0.45	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	**4.73**	**0.48**	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 (μ=4.67) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รูปแบบนี้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ และความเป็นไปได้ที่สถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 (μ=4.80) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รูปแบบนี้เป็นที่ยอมรับได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 (μ=4.60)

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินด้านความเป็นประโยชน์ ของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน

	ด้านความเป็นประโยชน์	ผลการประเมิน		
		μ	σ	ระดับ
1	รูปแบบนี้มีประโยชน์ต่อสถานศึกษาอื่นในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	5.00	0.00	มากที่สุด
2	การนำรูปแบบไปใช้ทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมากยิ่งขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
3	การดำเนินการตามรูปแบบมีความชัดเจนและผลที่ได้จากการดำเนินการมีประโยชน์ต่อสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
4	ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	5.00	0.00	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	**5.00**	**0.00**	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 (μ=5.00) โดยทุกรายการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 5.00 (μ=5.00)

ระยะที่ 3 ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

จากผลการนำรูปแบบการบริหารจัดการ 2SIEBN MODEL ไปใช้ในการดำเนินการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการประเมินสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และศึกษาผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้มีส่วนได้เสียที่มีผลต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับปีการศึกษา 2563 มีผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4.15 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และจากผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ (เปรียบเทียบปีการศึกษา 2562 และ 2563)

ผลการศึกษา	ปีการศึกษา 2562 ร้อยละ/ระดับ	ปีการศึกษา 2563 ร้อยละ/ระดับ	ผลการพัฒนา ร้อยละ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	90.95 ระดับดีเยี่ยม	93.05 ระดับดีเยี่ยม	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.10
ภาษาไทย	87.19	91.45	4.26
คณิตศาสตร์	87.55	88.45	0.90
วิทยาศาสตร์	92.78	94.19	1.41
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	90.67	93.61	2.94
ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ)	88.27	89.85	1.58
สุขศึกษาพลศึกษา	93.64	95.52	1.88
ศิลปะ	96.09	96.93	0.84
การงานอาชีพ	91.44	94.04	2.60
2. ผลการประเมินสมรรถนะผู้เรียน	86.93 ระดับดี	90.03 ระดับดีเยี่ยม	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.10
ด้านความสามารถในการสื่อสาร	86.94	89.14	2.20

ผลการศึกษา	ปีการศึกษา 2562 ร้อยละ/ระดับ	ปีการศึกษา 2563 ร้อยละ/ระดับ	ผลการพัฒนา ร้อยละ
ด้านความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา	85.71	87.41	1.70
ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	88.49	93.72	5.23
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	84.06	86.51	2.45
ด้านความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างอิสระ	89.45	93.41	3.96

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ มีดังนี้

1. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 90.95 ปีการศึกษา 2563 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 93.05 จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับดีเยี่ยม ทั้งสองปีการศึกษา แต่มีผลการพัฒนาความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.10 ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ผู้เรียนมีผลการประเมินสมรรถนะเชิงบูรณาการ การศึกษา 2562 ภาพรวมอยู่ในระดับ ดี ร้อยละ 86.93 ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีผลการประเมินสมรรถนะเชิงบูรณาการภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 90.03 มีผลการพัฒนาความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.10

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของ ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบ 2SIEBN ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับ ปีการศึกษา 2563 รายข้อ

ข้อ	ผลการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ							
		2562				2563			
		$\overline{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*	$\overline{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*
1	โรงเรียนกำหนดโครงสร้าง นโยบาย กลยุทธ์ เป้าประสงค์ อัตลักษณ์และเอกลักษณ์เหมาะสม ตรงกับบริบทของโรงเรียนและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ	4.24	0.53	มาก	25	4.73	0.44	มากที่สุด	8
2	โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง	4.41	0.63	มาก	20	4.74	0.45	มากที่สุด	7
3	โรงเรียนจัดการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีการวางแผนการทำงานและพัฒนางานร่วมกันของครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน	4.36	0.70	มาก	22	4.74	0.45	มากที่สุด	7
4	โรงเรียนได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานมุ่งสู่การพัฒนาทักษะ สมรรถนะที่สำคัญของนักเรียนอย่างมมีคุณภาพ	4.36	0.63	มาก	22	4.75	0.44	มากที่สุด	6
5	ผู้บริหารมีการดำเนินงานด้วยความเข้าใจ เข้าถึงอย่างแท้จริง ในการพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและทักษะชี้วัด	4.36	0.69	มาก	22	4.74	0.43	มากที่สุด	7

ข้อ	รูปแบบ	ระดับความพึงพอใจ							
		2562				2563			
		$\bar{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*	$\bar{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*
6	บุคลากรทุกด้านในโรงเรียนมีความรัก ความหวังดี ยอมรับซึ่งกันและกัน ร่วมมือและทำงานร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์ การดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ	4.22	0.71	มาก	26	4.76	0.42	มากที่สุด	5
7	ผู้บริหารมีความเที่ยงธรรม บริหารงานตามหลักคุณธรรม มีจริยธรรม แสดงความรัก หวังดีต่อบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเสมอ	4.32	0.70	มาก	24	4.64	0.49	มากที่สุด	14
8	ผู้บริหารมีความตระหนัก แสดงความปรารถนาและเน้นย้ำให้บุคลากรทุกคนมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะพัฒนาความสามารถให้เต็มความศักยภาพ ภายใต้เงื่อนไขและข้อจำกัดที่หลากหลาย	4.44	0.64	มาก	17	4.76	0.42	มากที่สุด	5
9	ครู ผู้บริหาร ส่งเสริม สร้างความปรองดองและการจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์	4.48	0.62	มาก	14	4.75	0.43	มากที่สุด	6
10	ผู้บริหารมีการเอื้ออำนวยความสะดวก ควบคุม กำกับ และประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	4.38	0.65	มาก	21	4.76	0.42	มากที่สุด	5
11	ครูผู้สอนมีการออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมตรงกับความต้องการ	4.38	0.62	มาก	21	4.76	0.44	มากที่สุด	5

ข้อ	รูปแบบ	ระดับความพึงพอใจ							
		2562				2563			
		$\overline{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*	$\overline{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*
	จำเป็นของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ								
12	ครูผู้สอนมีการวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) ของนักเรียนแต่ละคนตามความต้องการจำเป็น เหมาะสม สอดคล้อง กับศักยภาพความสามารถของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.46	0.65	มาก	16	4.73	0.44	มากที่สุด	8
13	ครูผู้สอนมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย	4.35	0.69	มาก	23	4.74	0.44	มากที่สุด	7
14	ครูและบุคลากรมีการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลด้วยการบูรณาการควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน	4.67	0.51	มาก	7	4.78	0.41	มากที่สุด	4
15	ครูและบุคลากรมีความตระหนักรู้เข้าใจ และสามารถจัดการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านร่างกาย จิตใจ พฤติกรรมได้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละบุคคลตามพยาธิสภาพ	4.60	0.56	มาก	10	4.70	0.47	มากที่สุด	11
16	โรงเรียนจัดให้มีงานฟื้นฟูสมรรถภาพ พยาบาลเพื่อทำการฟื้นฟูสมรรถภาพ บำบัดรักษาพยาธิสภาพและสุขภาวะเบื้องต้นของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ	4.56	0.56	มากที่สุด	11	4.76	0.42	มากที่สุด	5

ข้อ	รูปแบบ	ระดับความพึงพอใจ							
		2562				2563			
		$\overline{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*	$\overline{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*
17	โรงเรียนจัดการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียนให้สามารถเข้าถึงบริการและปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยความสะดวก ขจัดอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ทั้งอาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ ยานพาหนะ สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใด ให้ครอบคลุม เหมาะสมกับความพิการของนักเรียน	4.42	0.58	มาก	19	4.74	0.45	มากที่สุด	7
18	ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรมีความตระหนักถึง เข้าใจและเข้าถึงความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล สามารถวางแผน ดำเนินงาน/กิจกรรม ได้เหมาะสมตรงกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.36	0.62	มาก	22	4.84	0.36	มากที่สุด	2
19	ผู้บริหารได้วางแผน ดำเนินงาน จัดวางตัวบุคลากรได้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติรวมทั้งมีการ ควบคุมกำกับติดตามผล	4.47	0.59	มาก	15	4.76	0.44	มากที่สุด	5
20	ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรร่วมกันจัดซื้อ จัดหาประสานงานหน่วยภูมิปัญญาท้องถิ่น งานต่างๆ ชุมชนในการให้บริการ สื่อ อุปกรณ์	4.43	0.63	มาก	18	4.72	0.44	มากที่สุด	9

ข้อ	รูปแบบ	ระดับความพึงพอใจ							
		2562				2563			
		$\bar{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*	$\bar{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*
	นวัตกรรมเทคโนโลยี กายอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดให้เหมาะสมเพียงพอกับนักเรียน								
21	นักเรียนทุกคนได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านต่างๆ ตามความบกพร่อง ความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลอย่างทั่วถึง	4.36	0.68	มาก	22	4.74	0.43	มากที่สุด	7
22	โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน มุ่งให้นักเรียนที่บกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ได้พัฒนาทักษะชีวิต สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สมรรถนะสำคัญ	4.64	0.54	มาก	8	4.74	0.43	มากที่สุด	7
23	นักเรียนที่บกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มีความสามารถในการเรียนรู้ตามหลักสูตรมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน	4.71	0.50	มาก	5	4.85	0.35	มากที่สุด	1
24	นักเรียนมีพัฒนาการสื่อสาร สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ตามศักยภาพ	4.32	0.61	มาก	24	4.69	0.46	มากที่สุด	12
25	นักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหา สามารถวิเคราะห์ แก้ปัญหาอุปสรรค เฉพาะหน้าและตามสถานการณ์ต่างๆที่ประสบอยู่ ได้อย่างสมเหตุสมผล	4.43	0.54	มาก	18	4.68	0.48	มากที่สุด	13

ข้อ	รูปแบบ	ระดับความพึงพอใจ							
		2562				2563			
		$\bar{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*	$\bar{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*
26	นักเรียนทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ มีวิจารณญาณอย่างเป็นระบบ สามารถสร้างองค์ความรู้ ได้ตามศักยภาพของตนเอง	4.48	0.52	มาก	14	4.68	0.46	มากที่สุด	13
27	นักเรียนมีทักษะชี้วัด สามารถเรียนรู้ปฏิบัติกิจกรรม กิจวัตรประจำวันทำงาน มีปฏิสัมพันธ์ สร้างสัมพันธภาพที่ดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลก	4.55	0.53	มาก	12	4.70	0.47	มากที่สุด	11
28	นักเรียนมีทักษะการเลือก ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีอย่างหลากหลายมีทักษะการใช้เทคโนโลยี ด้วยกระบวนการที่เหมาะสมประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานต่างๆ ได้ ตามศักยภาพแต่ละช่วงวัย	4.53	0.52	มาก	13	4.71	0.46	มากที่สุด	10
29	นักเรียนมีทักษะอาชีพพื้นฐาน สามารถปฏิบัติกิจกรรมเป็นขั้นตอนตามความยาก-ง่าย สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนแต่ละบุคคล	4.56	0.52	มาก	11	4.71	0.46	มากที่สุด	10
30	นักเรียนสามารถประยุกต์ นำความรู้ต่างๆประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้	4.10	0.62	มาก	27	4.81	0.40	มากที่สุด	3
31	โรงเรียนรับการส่งเสริม สนับสนุนจากหน่วยงานการพัฒนาบุคลากรให้	4.72	0.49	มากที่สุด	4	4.62	0.49	มากที่สุด	15

ข้อ	รูปแบบ	ระดับความพึงพอใจ							
		2562				2563			
		$\overline{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*	$\overline{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*
	มีองค์ความรู้ด้านต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสังกัด								
32	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพจากองค์กรเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง	4.64	0.42	มากที่สุด	8	4.76	0.42	มากที่สุด	8
33	โรงเรียนมีการระดมทรัพยากรด้านต่างๆเพื่อยกระดับเพิ่มขีดความสามารถให้เกิดผลสัมฤทธิ์สมรรถนะสำคัญของนักเรียนสูงขึ้นและมีคุณภาพ	4.74	0.44	มากที่สุด	3	4.74	0.44	มากที่สุด	7
34	การเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการต่างๆของชุมชน หน่วยงานภายยอกเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.70	0.46	มากที่สุด	6	4.72	0.44	มากที่สุด	7
35	โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะสมรรถนะสำคัญและคุณภาพชี้วัดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ	4.32	0.65	มาก	24	4.72	0.45	มากที่สุด	6
36	โรงเรียนมีการวางแผนดำเนินงานจัดกิจกรรม/โครงการตามความสนใจของนักเรียนโดยคำนึงถึงศักยภาพ	4.62	0.52	มากที่สุด	9	4.75	0.43	มากที่สุด	7

ข้อ	รูปแบบ	ระดับความพึงพอใจ							
		2562				2563			
		$\bar{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*	$\bar{X}$	S.D.	*ระดับ*	*ลำดับ*
	ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ								
37	โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิตที่เหมาะสม ปลอดภัยสำหรับนักเรียนและบุคลากรทุกคนให้มีความสุข	4.10	0.59	มาก	27	4.73	0.45	มากที่สุด	5
38	โรงเรียนมีการบริหารงานฝ่ายบริหารงานทั่วไป บุคคล วิชาการและงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพ สามารถขับเคลื่อนงาน/กิจกรรมโครงการต่างๆได้อย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์	4.76	0.48	มากที่สุด	2	4.74	0.45	มากที่สุด	14
39	โรงเรียนมีการบริหารขับเคลื่อนให้องค์กรมีความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ	4.74	0.46	มากที่สุด	3	4.78	0.41	มากที่สุด	5
40	โรงเรียนสร้างองค์กรภาคีเครือข่ายชุมชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน บุคคล รวมถึงองค์กรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครองเพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะสำคัญทั้งการศึกษาต่อที่สูงขึ้นและ/หรือ การต่อยอดอาชีพของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	4.84	0.40	มากที่สุด	1	4.75	0.43	มากที่สุด	6

จากตารางที่ 4.16 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของ ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์ เชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบ 2SIEBN ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับ ปีการศึกษา 2563 รายข้อ พบว่า ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบ 2SIEBN ปีการศึกษา 2563 มากกว่าปี 2562 ทุกรายข้อ

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของ ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบ 2SIEBN ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับ ปีการศึกษา 2563

ผลการศึกษา	ปีการศึกษา 2562 (n=150)		ปีการศึกษา 2563 (n=150)		t – value	p
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
ความพึงพอใจต่อผลการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบ 2SIEBN	4.48	0.24	4.73	0.36	7.38*	.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 ความพึงพอใจของ ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบ 2SIEBN ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับ ปีการศึกษา 2563 นั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของ ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับ ปีการศึกษา 2563

ผลการศึกษา	ปีการศึกษา 2562 (n=150)		ปีการศึกษา 2563 (n=150)		t – value	p
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
ความพึงพอใจที่มีต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่	4.06	0.72	4.51	0.64	33.23	.00*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 ความพึงพอใจของ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับ ปีการศึกษา 2563 นั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตความต้องการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตความต้องการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ของผู้บริหาร นักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา สรุปผลในภาพรวมของสภาพปัญหาปัจจุบันพบว่านักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร การแก้ปัญหา การคิด การใช้เทคโนโลยีและการใช้ทักษะชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับจะเห็นได้ว่า ความสามารถในการสื่อสารเนื่องจากพยาธิสภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มีการเกร็งของกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ โดยเฉพาะกล้ามเนื้อส่วนที่ใช้ในการพูด คือ ปาก ลิ้น มีการเกร็ง ทำให้การพูดไม่ชัด เมื่อใช้การสื่อสารทางเลือกอื่นใด(Augmentative and Alternative Communication: AAC) ช่วยในการสื่อสารด้วยการชี้ซ้ำใช้กล้ามเนื้อมือ การกระพริบตา หรือท่าทางที่แสดงด้วยอวัยวะส่วนอื่นๆ ก็มีผลต่อปัญหาการสื่อสาร จึงส่งผลให้การแสดงออกทางภาษาให้ผู้อื่นรับรู้ ด้วยความไม่เข้าใจได้ ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์เดิมที่บ่มเพาะจากสภาพความเป็นอยู่ ปูมหลัง ขาดโอกาสจากครอบครัว ชนเผ่าและสภาพสังคมรอบตัวต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ถึงความสามารถในการ

คิดและความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตโดยเฉพาะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันได้แก่ การทำความสะอาดร่างกาย การแต่งกาย การรับประทานอาหาร เป็นต้น ความต้องการจำเป็นที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นให้ช่วยเหลือซึ่งขึ้นอยู่กับความรุนแรงหรือระดับความพิการนั้น ๆ ด้วย อีกทั้งความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เป็นสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นสิ่งจำเป็นต่อนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ โดยเฉพาะกายอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยในการเคลื่อนไหว การพยุงร่างกาย รวมถึงสื่อการเรียนรู้เฉพาะ เช่น คอมพิวเตอร์ที่ต้องมีหน้าจอ คีย์บอร์ด เม้าท์ เป็นระบบสัมผัสซึ่งจำเป็นต้องเรียนรู้

ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถในทุกด้านให้มากที่สุด รวมถึงความคิดเห็นในด้านนข้อจำกัดของโรงเรียนในการบริหารจัดการ โครงสร้าง นโยบาย บุคลากร งบประมาณ จัดสรรสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดจนสภาพแวดล้อมชุมชนด้านวัฒนธรรมประเพณี เศรษฐกิจ การเมืองและกฎหมายความร่วมมือของเครือข่ายชุมชน หน่วยงานต่างๆ ก่อให้เกิดปัญหา อุปสรรค ส่งผลถึงผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นต้องพัฒนาให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล จึงมีข้อเสนอแนะให้โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามรถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นสอดคล้องกับศักยภาพความสามารถของนักเรียนแต่ละคนให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันมีสุขภาพ ความปลอดภัย มีความสุขในสังคมโดยไม่เป็นภาระต่อผู้อื่น

ผลวิเคราะห์สถานภาพภายนอกและภายในสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา สรุปผลได้ ดังนี้

1 สรุปผลการวิเคราะห์สภาพภายนอกและภายในสถานศึกษา พบว่า มีสภาพปัจจุบัน ปัญหา ข้อจำกัด โอกาส อุปสรรค แต่ละด้าน ได้แก่

1.1 ปัญหา

จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันด้านสมรรถนะผู้เรียน จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

ด้านความสามารถในการสื่อสาร พบว่า ด้านความสามารถในการสื่อสารพบว่านักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษของโรงเรียนศรีสังวาลย์มีปัญหาในการสื่อสารทางการสื่อสารในชีวิตประจำวันในลักษณะการใช้คำพูดหรือท่าทางเพื่อถ่ายทอดความต้องการของตนเองและสื่อสารสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นในสภาพแวดล้อมปัจจุบันอีกทั้งการสื่อสารกับบุคคลภายนอกสภาพปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่างและการศึกษาของนักเรียนพิเศษ

ด้านความสามารถในการคิด พบว่า นักเรียนพิเศษมีปัญหาในการคิดและวินิจฉัยอย่างมีเหตุผลตลอดจนการใช้ความคิดในเชิงสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบทั้งนี้สภาวะทางความคิดของนักเรียนมีอาจมีความบกพร่องเนื่องจากการกระตุ้นและปรับความบกพร่องไม่สามารถตอบสนองทางความคิดได้ดีสักเท่าไหร่ในสถานการณ์ที่มีความซับซ้อนซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งด้านพฤติกรรมและอารมณ์อย่างชัดเจนอีกทั้งกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในการนำความรู้ไปใช้ในการคิด

ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา พบว่า นักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษของโรงเรียนศรีสังวาลย์ประสบปัญหาในการคิดแก้ไขปัญหาในการช่วยเหลือตัวเองในสถานการณ์เฉพาะหน้าหรือสถานการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วบางส่วนขาดการมีส่วนร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ

ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต พบว่า นักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษของโรงเรียนศรีสังวาลย์ประสบปัญหาในการคิดแก้ไขปัญหาในการช่วยเหลือตัวเองในสถานการณ์เฉพาะหน้าหรือสถานการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บางส่วนขาดการมีส่วนร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นไม่สามารถวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้คนรอบข้างในชุมชนรอบข้าง และพอใจผูกมิตรพูดคุยกับคนอื่นได้

ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี พบว่า นักเรียนสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ในการแสวงหาความรู้และกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แต่ยังขาดการพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานสิ่งประดิษฐ์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต

1.2 ข้อจำกัด

ด้านโครงการสร้างและนโยบาย พบว่า สถานศึกษาได้จัดทำโครงการสร้างการบริหารโรงเรียน เพิ่มจากฝ่ายบริหารตามโครงสร้างสถานศึกษา 4 ฝ่าย เป็น 6 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียนและฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขอนามัย เนื่องจากข้อจำกัดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มีเงื่อนไขและข้อจำกัดเฉพาะในการดูแลตัวเอง มีความต้องการจำเป็นต้องทำการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและดูแลสุขภาพในการดำรงชีวิตประจำวัน ส่งผลให้บุคลากรรับภาระงานเพิ่มขึ้น

ด้านการครอบคลุมบริการและคุณลักษณะผลผลิต พบว่า นักเรียนมีข้อจำกัดด้านสุขภาพ สุขอนามัย ไม่สามารถดูแลตนเองในชีวิตประจำวันได้เอง มีความยากลำบากในการเคลื่อนไหวการปฏิบัติกิจกรรมจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพตามความต้องการจำเป็นตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ส่วนนักเรียนที่มีการเจ็บป่วย

เรื้อรังจำเป็นต้องการรักษาตัวที่บ้าน โรงเรียนจัดบุคลากรเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพควบคู่กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้ครอบคลุมพื้นที่บริการของนักเรียน แต่คณะครูบุคลากรผู้รับผิดชอบไม่เพียงพอต่อการบริการ

ด้านบุคลากร พบว่า สถานศึกษาขาดบุคลากรด้านการบริหารงานในฝ่ายต่าง ๆ ตามโครงสร้างบริหารงานจำเป็นต้องแต่งตั้งบุคลากรภายในให้ปฏิบัติหน้าที่แทน แต่ขาดประสบการณ์การบริหารจัดการ นักสหวิชาชีพและพี่เลี้ยงผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเจ้าหน้าที่บริบาลไม่เพียงพอและไม่มีใบประกอบวิชาชีพส่งผลให้คณะครูบุคลากรประจำการรับภาระงานมากขึ้น

ด้านการเงิน พบว่า งบประมาณในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์สิ้นเปลืองหมวดสาธารณูปโภค ในการดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคลของนักเรียนไม่เพียงพอ ขาดครุภัณฑ์ที่จำเป็น กายอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ งานฟื้นฟูสมรรถภาพ และงบประมาณซ่อมบำรุงอุปกรณ์ไม่เพียงพอด้วยการใช้งานของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ที่ใช้กายอุปกรณ์

ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า วัสดุอุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเก่าล้าสมัย ไม่สามารถใช้งานได้ตรงกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ

ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ฝ่ายบริหารไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ต้องแต่งตั้งคณะครูบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ครอบครัวของนักเรียนบางส่วนเป็นชนเผ่า มีความเชื่อในความพิการของบุตร มีความเชื่อว่าความพิการมาจากภูตผีปีศาจ เชื่อการรักษาทางไสยศาสตร์มากกว่าทางการแพทย์ ทำให้ขาดการดูแลเอาใจใส่เลี้ยงดูบุตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งการดูแลสุขอนามัย สุขภาพ และหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการและนักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเดี่ยว ยากจน อยู่อาศัยในพื้นที่สูงที่เป็นกลุ่มเสี่ยงด้านความปลอดภัยในชีวิต

ด้านเทคโนโลยี พบว่า สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายนอกไม่สามารถใช้งานได้เต็มสมรรถนะ จำเป็นต้องปรับ เสริมอุปกรณ์เพื่อประโยชน์การใช้งาน และการเอื้อต่อการเข้าถึงเทคโนโลยี

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจนไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณจัดหาวัสดุสิ้นเปลืองของบุตรได้ และชุมชนแวดล้อมสถานศึกษาไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณได้เต็มที่

ด้านการเมืองและกฎหมาย พบว่า สภาพสังคมและการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงทำให้นโยบายการศึกษา ขาดความต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา สิทธิและโอกาสของผู้พิการไม่เข้าถึงการให้บริการ ขณะเดียวกันผู้พิการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกับสิทธิและโอกาสของตนเอง

1.3 อุปสรรค

ด้านโครงสร้างและนโยบาย พบว่า การขับเคลื่อนกลยุทธ์ของโรงเรียนยังไม่สามารถทำได้ทั้งระบบ

ด้านการครอบคลุมบริการ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง มีโรคประจำตัว ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ต้องมีผู้ช่วยเหลือดูแล นักเรียนพิการซ้อนเรียนรู้ได้ต่ำ และผู้ปกครองมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงาน สนับสนุนการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย

ด้านบุคลากร พบว่า จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงานที่โรงเรียนมีบุคลากรวิชาชีพเฉพาะทางไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ขาดครูผู้สอนตามวิชาเอก ครูขาดการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน และขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

ด้านการเงิน พบว่า งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่เป็นจริง การระดมทุนจากภายนอกไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย และการใช้งบประมาณไม่เป็นไปตามแผนเนื่องจากภาระงานเฉพาะกิจที่ต้องดำเนินงานอย่างเร่งด่วน

ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า จำนวนวัสดุ ครุภัณฑ์ การฟื้นฟูสมรรถภาพเครื่องช่วยผู้พิการไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน งบประมาณในการบำรุงรักษา สื่อกายอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ครุภัณฑ์ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและขาดผู้เชี่ยวชาญในการซ่อมแซมบำรุงรักษา

ด้านการบริหารจัดการ พบว่า การติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนไม่เป็นระบบครบวงจร ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างทั่วถึง

ด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนตามวัย เนื่องด้วยความเชื่อทางวัฒนธรรมและสังคมแวดล้อมที่อาศัย ชุมชนและสังคมมีเจตคติทางลบต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นภาระและยุ่งยาก สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนไม่เอื้อต่อการเข้าถึงของผู้พิการ

ด้านเทคโนโลยี พบว่า สื่อ เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อผู้พิการทางร่างกายไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสมกับสภาพความพิการ ราคาแพง และข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่มีมากหลากหลาย ทำให้ยากต่อการวิเคราะห์ แยกแยะ ประเมินและนำไปใช้

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า งบประมาณที่ได้รับจากรัฐไม่สอดคล้องกับภาระงานการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงของโรงเรียน

ด้านการเมืองและกฎหมาย พบว่า นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างทั่วถึง การให้สิทธิและโอกาสผู้พิการในการรับบริการสาธารณะไม่ทั่วถึง ขาดกฎหมายหน่วยงานเฉพาะด้านสวัสดิการผู้พิการ ในส่วนของกายอุปกรณ์

1.4 แนวทางแก้ไข

1.4.1 โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งภายในให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่บริหารงานฝ่ายตามโครงสร้างบริหารงานโรงเรียนให้ครบทุกฝ่าย

1.4.2 โรงเรียนดำเนินการขอใบอนุญาตการสอนกับสำนักงานคุรุสภาสำหรับบุคลากรที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูให้ปฏิบัติการสอนได้

1.4.3 โรงเรียนประสานงานหน่วยงาน เครือข่าย ชุมชน ร่วมมือสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.4.4 โรงเรียนประชาสัมพันธ์ระดมทรัพยากร งบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าประสงค์

1.4.5 การขับเคลื่อนกลยุทธ์ของโรงเรียนให้เป็นระบบมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อโรงเรียน

1.4.6 สนับสนุนเปิดโอกาสครูบุคลากรได้ศึกษาค้นคว้า มีความรู้ความเข้าใจ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

1.4.7 สนับสนุน ส่งเสริมเอื้ออำนวยความสะดวกการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ดูแลสุขภาพอนามัย สุขภาพนักเรียนควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องตรงตามความต้องการจำเป็นศักยภาพนักเรียนแต่ละบุคคล โดยแผน IEP/IIP ที่มีคุณภาพ

1.4.8 สร้างขวัญกำลังใจบุคลากรของโรงเรียน เสมือนครอบครัวและกัลยาณมิตร

1.4.9 สร้างความเชื่อมั่น ทัศนคติ เจตคติต่อการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ แก่ผู้ปกครอง ชุมชน

1.4.10 โรงเรียนควรมีรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของบริบทโรงเรียน ภายใต้ข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรค โอกาส

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ทั่วไปผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสอบถามความคิดเห็นกรอบแนวคิดการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความเห็น ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามการส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความสามารถในการสื่อสาร ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร และใช้การสื่อสารเสริมทางเลือกอื่น เช่น การสื่อสารทั้งทางวาจา ทางกาย ภาษาท่าทาง สื่อภาพหรือสื่ออื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน

2. ด้านความสามารถในการคิด ควรส่งเสริมกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม การฝึกปฏิบัติจากกิจกรรม ชิ้นงาน ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และฝึกการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ และการตัดสินใจด้วยตนเอง และการตัดสินใจร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ควรฝึกทักษะการแก้ปัญหาจากสิ่งต่าง ๆ ใกล้ตัว ไปยังสิ่งต่าง ๆ ที่ไกลตัว การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาร่วมกับบุคคลอื่น

4. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ควรส่งเสริมความสามารถในการใช้ชีวิตของผู้เรียนที่มีความพิการทางร่างกายฯ ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมส่งเสริมความสามารถ การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การดูแลสุขภาพอนามัย การฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นต้น

5. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ควรส่งเสริม การเลือก การใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความพิการและเหมาะสมตามวัย ส่งเสริมความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี การเข้าถึงเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตประจำวัน

3. ผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ พบว่า ผลการศึกษา 1) สภาพการพัฒนาการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับปาน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยราย

ด้านสูงสุด พบว่า ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการคิด เป็นสมรรถนะเชิงบูรณาการที่ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่มีอยู่ในปัจจุบัน และ2) ความต้องการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามลำดับ

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

1. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ ข้อค้นพบในการพัฒนาเด็กพิการทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มี 4 ส่วนสำคัญ คือ I: Impairment คือ สภาพความพิการ เงื่อนไข ข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ จากความพิการ E: Empowerment การพัฒนาศักยภาพหรือขัดความสามารถของนักเรียนสามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระ B: Barrier free การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้อย่างสะดวก ไม่เป็นภาระกับผู้อื่น และควรเพิ่ม N: Network การใช้เครือข่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาทั้ง 4 ส่วน นั้น ล้วนเป็นการพัฒนาที่ตัวนักเรียนเป็นหลัก ดังนั้น รูปแบบการบริหารทั้ง 4 ส่วน (IEBN) พัฒนาให้ผู้เรียนคุณภาพด้านวิชาการ คุณลักษณะที่ดี มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสมรรถนะที่เหมาะสมกับบริบทหรือสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ได้แก่ 1) ความสามารถในการสื่อสาร ด้วยสภาพความพิการ ทำให้ความสามารถในการสื่อสารของเด็ก ๆ บกพร่องไป ทั้งจากสาเหตุสภาพร่างกายและความสามารถในการเรียนรู้ ทั้งสองสาเหตุเกิดจากสภาพความพิการ ดังนี้ในการพัฒนาสมรรถนะในด้านนี้ จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูหรือการใช้อุปกรณ์สื่อสารเสริมทางเลือกอื่น 2) ความสามารถในการคิดในทุกด้าน จึงมีความจำเป็นต้องคัดกรองเด็กตามความสามารถในการเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามศักยภาพ ของนักเรียนแต่ละบุคคล 3) ความสามารถในการการแก้ปัญหา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการแก้ปัญหา และกิจกรรมการการทำงานร่วมกัน 4) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต นักเรียนได้รับการพัฒนาการใช้ทักษะชีวิตการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถดำรงชีวิตประจำวัน และจัดการแก้ปัญหา และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม 5) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ในปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีช่วยให้นักเรียนพิการเข้าถึงการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน รวมทั้งยังพบประเด็นใหม่ ได้แก่ การดำรงชีวิตอย่างอิสระ (Independent

Living) เป็นความสามารถที่จำเป็นสำหรับนักเรียนพิการทางร่างกายฯ ในการดำรงชีวิตควบคู่กับการใช้ทักษะชีวิตได้อย่างปกติสุข

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผลจากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ รูปแบบการการบริหารจัดการ IEBN ซึ่งได้มีองค์ประกอบเพิ่มเติม คือ **ระบบ (System)** คือ ระบบ เป็นปัจจัยหลัก ที่ได้รับการพัฒนาแบบองค์รวม ถือเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนานั้นที่ได้รับการพัฒนาเชิงบูรณาการทุก และ**ทักษะ (Skills)** การพัฒนาทักษะของครูผู้สอน บุคลากรให้มีความรู้ ทักษะการพัฒนาเชิงบูรณาการอย่างเชี่ยวชาญ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะนั้นไปยังผู้เรียนด้าน เป็นรูปแบบการการบริหารจัดการเชียงใหม่ คือ 2SIEBN Model (S1: System, S2: Skills, I หมายถึง Impairment , E หมายถึง Empowerment, B หมายถึง Barrier - Free, และ N หมายถึง Network) สู่การเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์ 5 ด้าน คือ 1) ด้านความสามารถในการสื่อสาร 2) ด้านความสามารถในการคิด 3) ด้านความสามารถในแก้ปัญหา 4)ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

3. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่

รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่ 2SIEBN Model ที่มีส่งผลต่อการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการแก่ผู้เรียน มีองค์ประกอบ ดังนี้

3.1 S1 หมายถึง System คือการบริหาร จัดการในด้านต่างๆ ของโรงเรียน ได้แก่ โครงสร้าง นโยบาย กลยุทธ์ และรูปแบบการดำเนินการ เสริมสร้างสมรรถนะให้แก่ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษให้เป็นไปได้อย่างเหมาะสม รวดเร็ว ทันสมัย ภายใต้การขับเคลื่อนตามกรอบแนวคิด KULYA TECHNIQUE ของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

- Knowledge (K) เป็นการมุ่งเสริมสร้างให้ครูและบุคลากร มีการพัฒนาตนเองเพื่อแสวงหาความรู้ เพื่อออกแบบการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพตามสมรรถนะที่ต้องการ มีการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษ

- Understand (U) หมายถึง การดำเนินงานด้วยความเข้าใจเข้าถึงอย่างแท้จริงในบริบทของนักเรียนและสร้างโอกาสให้นักเรียนมีความมั่นคง และทักษะอาชีพได้

- Love (L) เป็นการแสดงถึงความรัก ความเอ็นดู ความหวังดี ต่อนักเรียนอย่างจริงใจ การปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษทุกคนอย่างเท่าเทียมด้วยความจริงใจและเป็นไปตามหลักคุณธรรม จริยธรรม

- Yearning (Y) ความปรารถนาของผู้บริหารและองค์กรสถาบันในการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะอย่างเต็มขีดความสามารถด้วยเงื่อนไขและข้อจำกัดที่หลากหลาย

- Action After Review (A) การประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลและถอดบทเรียนเพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรค เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวางแผนให้แก่ผู้เรียนต่อไป

3.2 S2 หมายถึง Skills ทักษะ คือ การพัฒนาครูผู้สอน บุคลากรของโรงเรียนให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถของตนเองให้มีความเชี่ยวชาญ โดยมีการจัดทำแผนการดำเนินงานพัฒนาทักษะในทุกฝ่ายงานของโรงเรียน เพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมต่อการปฏิบัติงาน เช่น กิจกรรมการวางแผนแนวทางการพัฒนาฝ่ายงาน กิจกรรมอบรมพัฒนาบุคลากร กิจกรรมพัฒนาระบบงานฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และกิจกรรมประสานความร่วมมือการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน กิจกรรมวางแผนแนวทางการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาถ่ายทอดความรู้ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษให้ได้รับทักษะในการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการได้

3.3 I หมายถึง *Impairment* คือการจัดการสภาพความพิการของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางด้านร่างกาย โดยเชิงนโยบายโรงเรียนได้มีการจัดตั้งฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขอนามัย มีหน้าที่ให้บริการบำบัดฟื้นฟู เตรียมความพร้อม แก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น โดยใช้กระบวนการทางกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด และการฟื้นฟูอื่นใดที่จะสามารถพัฒนาความสามารถทางร่างกายและการเคลื่อนไหวสำหรับนักเรียน

3.4. E หมายถึง Empowerment คือการพัฒนาศักยภาพหรือเพิ่มขีดความสามารถที่เหลืออยู่ของผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมการทำงานและการอาศัย อยู่ร่วมกับผู้อื่น การแสดงออกพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จะช่วยให้นักเรียนปรับตัวและใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่นได้ดี เกิดความสัมพันธ์อันดี และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีทักษะการทำงานอาชีพพื้นฐาน เพื่อต่อยอดการประกอบอาชีพด้วยการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติงานสามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้

3.5. B หมายถึง *Barrier* – free คือ การจัดการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียนให้สามารถเข้าถึงบริการและสามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนขจัด

ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำรงชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ที่เป็นทักษะต่าง ๆ รวมถึงอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ ยานพาหนะ สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดเพื่อขจัดอุปสรรคเหล่านี้

3.6. N หมายถึง Network คือ องค์กรภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน บุคคล ชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น ตลอดจน ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถศึกษาต่อได้ทั้งสายสามสามัญ และ สายอาชีพ พัฒนางานอาชีพเพื่อการมีงานทำ สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตไม่เป็นภาระของคนในครอบครัว ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นสมาชิกที่ดีของประเทศชาติ และพลโลก

4. ผลการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ผลการตรวจสอบรูปแบบ ความถูกต้อง / ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ / ประโยชน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (μ= 4.75 ,σ= 0.38)

ระยะที่ 3 ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่

ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่โดยการประเมินสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระหว่างปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 มีดังนี้

1) ผู้เรียนมีผลการประเมินสมรรถนะเชิงบูรณาการ การศึกษา 2561 ภาพรวมอยู่ในระดับ ดี ร้อยละ 86.93 ปีการศึกษา 2562 ผู้เรียนมีผลการประเมินสมรรถนะเชิงบูรณาการ ภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 90.03 มีผลการพัฒนาความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.10

2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2561 ภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 90.95 ปีการศึกษา 2562 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 93.05 จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับดีเยี่ยม ทั้งสองปีการศึกษา แต่มีผลการพัฒนาความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.10 ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3) ความพึงพอใจของ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้พื้นฐาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีต่อผลการการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2561 กับ ปีการศึกษา 2562 นั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ผู้วิจัยเริ่มศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 โดยศึกษากระบวนการบริหารจัดการศึกษาตามโครงสร้างการบริหาร มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนารูปแบบ ดังนี้ 1) ขั้นตอนการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา 2) ขั้นตอนการสร้างและพัฒนารูปแบบ 3) ขั้นตอนการตรวจสอบรูปแบบ 4) ขั้นตอนการใช้ ทบทวนและปรับปรุงรูปแบบ สอดคล้องกับ เกรียงไกร สัจจะหฤทัย. 2557, หน้า 83-84: เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ. 2553, หน้า 120. อร่าม วัฒนะ, 2561, หน้า 1 ทำให้ได้รูปแบบที่ดี มีคุณภาพ เหมาะสม สอดคล้องตรงตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายที่มีอยู่ ด้านพัฒนาความสามารถการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ให้บริการลดอุปสรรคในการทำงาน เอื้อต่อการเรียนรู้ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ โดยไม่เป็นภาระกับผู้อื่น ก่อให้เกิดความสุข เห็นคุณค่าในตนเอง โดยมีชุมชน เครือข่ายให้การส่งเสริมสนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในการสื่อสาร การคิดและแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ ซึ่งรูปแบบที่ดีนี้สามารถ 1) ทำนายผลที่ตามมา ตรวจสอบได้ สามารถนำไปสร้างเครือข่ายเพื่อไปพิสูจน์และทดสอบได้ 2) โครงสร้างของรูปแบบประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) สามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือเรื่องนั้นได้ 3) รูปแบบสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน (Interrelation) รวมถึงช่วยขยายขอบเขตของการเสาะแสวงหาความรู้ได้ 4) รูปแบบประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์แบบเชื่อมโยง (Associating Relationship) (Keeves. 1997,p. 386-387) ได้กล่าวไว้ ได้เป็นรูปแบบ IEBN ในระยะแรกที่แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) จากโครงสร้างและบริบทต่าง ๆ ภายในองค์กรและมีปัจจัยต่าง ๆ ภายนอกองค์กร ที่มีส่วนร่วมบริหารงานโรงเรียน แล้วได้พัฒนารูปแบบเป็นระยะ ๆ ตามที่ คีฟว์ ได้กล่าวถึงรูปแบบที่ดีว่า 5) ควรเป็นเครื่องมือสร้างความคิดรวบยอดใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใหม่ ที่จะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ในเรื่องที่ศึกษา (Keevas, 1988. p. 560) โรงเรียนจึงได้

พัฒนารูปแบบ ทบทวนสภาพบริบทและสร้างรูปแบบที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของโรงเรียน ได้รูปแบบใหม่คือ SIEBN

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ของโรงเรียนที่จัดการศึกษาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ จากสภาพแวดล้อมภายในที่มีข้อจำกัดด้านโครงสร้าง นโยบาย การให้บริการและคุณลักษณะผู้เรียน บุคลากร การเงิน วัสดุอุปกรณ์และบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมภายนอกได้แก่ อุปสรรคด้านสังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเมืองและกฎหมาย ส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนไม่สามารถดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่องมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อโรงเรียนเป็นองค์รวมได้สอดคล้องกับ อภิชัย พันธเสนและคณะ (2558, มปป.) ที่สังเคราะห์งานวิจัยว่าด้วยปัญหาและข้อเสนอแนะในกระบวนการจัดการศึกษาโดยประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ปี 2535 - 2558 พบว่า ปัญหาใหญ่ของระบบการศึกษาไทย คือปัญหาการบริหารการศึกษา ตามมิติต่าง ๆ ดังนี้

1) การบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาได้อิงส่วนกลางเป็นหลัก ไม่ได้มีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง หลักสูตรแกนกลางถูกควบคุมจากส่วนกลางไม่ได้ยืดหยุ่นต่อท้องถิ่น

2) การแก้ปัญหาทางการศึกษาแบบหน่วยงานส่วนกลางทั้งที่มีการกระจายอำนาจแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาแล้วมีการบังคับบัญชาผ่านเขตพื้นที่เพื่อแก้ปัญหา แต่หากเขตพื้นที่ไม่มีหน่วยงานย่อยตั้งอยู่ หน่วยงานกลางจะตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นเพื่อแก้ปัญหา

3) การบริหารบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ได้ครูและบุคลากรไม่ตรงเป้าประสงค์และไม่ตรงเวลา ล่าช้า การพิจารณาจัดสรรขึ้นกับนโยบายของกระทรวงศึกษาไม่คล่องแคล่วทันต่อการแก้ปัญหา

4) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่สังกัดภาครัฐ สถานศึกษาจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงการตรวจสอบการใช้เงินจากหน่วยงานจากกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานภายนอกได้ รวมถึงไม่สามารถขอรับงบประมาณแบบเหมาจ่ายรวมได้

5) ความไม่พร้อมของบุคลากรทางการศึกษาทั่วไป มีการปฏิรูปเพื่อสร้างความยืดหยุ่นในการบริหารการศึกษา ซึ่งมีสภาพเป็นแบบราชการ ให้กลายเป็นองค์กรแบบมหาชนหรือนิติบุคคล ทำให้ครูและบุคลากรต่อต้าน เพราะอาจมีการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาปัจจุบันมีความอ่อนแอ ไม่สามารถกำหนดนโยบายหรือคานอำนาจผู้บริหารได้จริง

6) ความไม่พร้อมของผู้บริหารการศึกษาในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารมักไม่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ไม่สนใจปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย หรือไม่ส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาการ รวมถึงผู้บริหารมักไม่ปรากฏตัวในโรงเรียนด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม

เอมอร วิริยะขันติกุล (2555: มปป) กล่าวว่า ผลการวิจัยสภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน ด้านการกระจายอำนาจ พบว่า สถานศึกษามีการจัดหา และใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนไม่เหมาะสม ไม่ตรงกับความต้องการที่จะนำไปใช้จัดการเรียนการสอนและสุจินต์ สว่างศรี (2558, หน้า 283-284) ได้วิเคราะห์สภาพปัจจุบันในการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในประเทศไทย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมภายในมีข้อจำกัด ด้านโครงสร้างและนโยบาย ด้านการให้บริการและคุณลักษณะของผู้เรียน ด้านบุคลากร ด้านการเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ และสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ อุปสรรคด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและกฎหมาย ของสถานศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนเฉพาะความพิการ และโรงเรียนเรียนร่วม ทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล

ในการนี้ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ด้วยตนเองตามกรอบประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญในการบริหารงานของโรงเรียนเป็นการสัมภาษณ์ทั่วไปโดยผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลประกอบการวิจัย หลังจากนั้นได้ทำการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ทำให้เกิดกรอบแนวคิดในการสร้างรูปแบบการบริหาร จึงศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ผู้วิจัยทำการร่างรูปแบบ IEBN และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกฝ่ายบริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการสถานศึกษา นำข้อมูลทั้งหมดสังเคราะห์แล้วสร้างรูปแบบ 2SIEBN พร้อมตรวจสอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้เกี่ยวข้อง เมื่อได้รูปแบบที่ชัดเจนแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทบทวน ตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาอีกครั้งหนึ่ง และศึกษารูปแบบการบริหารต่าง ๆ เพิ่มเติมเพื่อให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบความเป็นเลิศสำหรับสถานศึกษา (School Excellence Model: SEM) รูปแบบการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM) รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) เป็นต้น ผู้วิจัยตระหนักถึงการบริหารจัดการโรงเรียนเฉพาะความพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านร่างกายที่มีข้อจำกัดในความพิการเฉพาะตัวบุคคลแล้ว จำเป็นต้องมีการสนับสนุนสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ค่อนข้างมาก ควบคู่กับการเข้าถึงสิทธิที่จะมีสุขภาพตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตามที่อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (The united nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities: CRPD) มยุรี ผิวสุวรรณและคณะ (2556, หน้า 1) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 วรรค 2 ที่กำหนดให้สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการ

ฟื้นฟูสมรรถภาพการพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด และวรรค 3 ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบการสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551, 2551, หน้า 4) ผู้วิจัยตระหนักและให้ความสำคัญที่ต้องพัฒนารูปแบบที่จะเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนเชิงบูรณาการสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นในโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนได้

ให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีคุณภาพ จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

1. คุณลักษณะผู้บริหารในยุคศตวรรษใหม่ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จต้องเป็นผู้ที่พัฒนาทักษะด้านประสิทธิผลเชิงกระบวนการความเป็นผู้นำสามารถต่อยอดนวัตกรรมการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดอยู่กับที่ มีการปรับ เปลี่ยนแปลงสถานศึกษาไปสู่ความยืดหยุ่น มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับสากล มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์การบริหารองค์กร ทีมงานที่มีศักยภาพสูงสุด ทำงานเชิงรุกแบบมีส่วนร่วม นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และใช้ข้อมูลนั้นเป็นฐานการบริหารจัดการองค์กรทุกด้าน เข้าใจปรัชญาการจัดการศึกษาพิเศษ และลักษณะเฉพาะของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ

2. การพัฒนาวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ครู บุคลากรให้มีคุณภาพ สามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีการสร้างคุณลักษณะ การริเริ่มสร้างสรรค์ การติดต่อสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ ความร่วมมือ ความมุ่งมั่น ความพากเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความเชื่อมั่น ความเต็มใจ เปิดโอกาสให้มีวิสัยทัศน์ สร้างชุมชน สร้างพลังเชิงบวก นำไปสู่การประกอบการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ และเป็นตัวแบบที่ดีให้สถานศึกษา

3. ความมุ่งหวัง ผลสำเร็จของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ภารกิจตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน และมาตรฐานการจัดการศึกษาพิเศษ โดยใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการเสริมแรง สร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุน จัดการปัจจัยนำเข้า เปิดโอกาสสร้างสรรค์วิธีการดำเนินงาน ร่วมแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานที่มีคุณภาพ

4. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษามีความแตกต่างและความบกพร่องที่หลากหลาย ต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Plan: *IEP*) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan:

IIP) แผนการเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคล (Individual Transition Plan: *ITP)* ร่วมกับแผนการจัดการฟื้นฟูสมรรถภาพควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน โดยส่งเสริมพัฒนาครู บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจหลักการ วิธีการของกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นในการบูรณาการกิจกรรมทักษะจำเป็นในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันให้กับผู้เรียนแต่ละคน ตลอดจนใช้สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ความช่วยเหลืออื่นใดและบริการต่าง ๆ ให้ครอบคลุม เป็นพื้นฐานเสริมศักยภาพ

5. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จากสภาพความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ นอกจากการฟื้นฟูสมรรถภาพแบบบูรณาการควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนแล้ว จำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติกิจกรรมเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึงอาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้เป็นแบบอารยสถาปัตย์ (Universal Design)

6.การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และมีความสุขโดยสถานศึกษาได้ทำการศึกษาวิจัยสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสมานฉันท์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการผ่อนคลายสบายใจ ด้านองค์กรเป็นเลิศ และด้านก้าวทันเทคโนโลยี ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ข้อมูลย้อนกลับและเงื่อนไขปัจจัยแห่งความสำเร็จ ส่งผลให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ดังนั้นรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ 2SIEBN จึงเป็นรูปแบบที่ครอบคลุมชัดเจนเป็นรูปธรรมสามารถตรวจสอบได้ โดยการนำไปใช้บริหารโรงเรียนในปี 2562 แล้วทำการสอบถามความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบสอบถาม แล้วเผยแพร่และขยายผลการใช้รูปแบบ 2SIEBN ในสถานศึกษาทั้งในและนอกสังกัดจะเห็นได้ว่า รูปแบบ SIEBN ประกอบด้วยองค์ประกอบคือ

S1 หมายถึง System คือการบริหาร จัดการในด้านต่างๆ ของโรงเรียน ได้แก่ โครงสร้าง นโยบาย กลยุทธ์ และรูปแบบการดำเนินการ เสริมสร้างสมรรถนะให้แก่ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษให้เป็นไปได้อย่างเหมาะสม รวดเร็ว ทันสมัย ภายใต้การขับเคลื่อนตามกรอบแนวคิด KULYA TECHNIQUE ของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

- Knowledge (K) เป็นการมุ่งเสริมสร้างให้ครูและบุคลากร มีการพัฒนาตนเองเพื่อแสวงหาความรู้ เพื่อออกแบบการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพตามสมรรถนะที่ต้องการ มีการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษ

- Understand (U) หมายถึง การดำเนินงานด้วยความเข้าใจเข้าถึงอย่างแท้จริงในบริบทของนักเรียนและสร้างโอกาสให้นักเรียนมีความมั่นคง และทักษะอาชีพได้

- Love (L) เป็นการแสดงถึงความรัก ความเอ็นดู ความหวังดี ต่อนักเรียนอย่างจริงใจ การปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษทุกคนอย่างเท่าเทียมด้วยความจริงใจ และเป็นไปตามหลักคุณธรรม จริยธรรม

- Yearning (Y) ความปรารถนาของผู้บริหารและองค์กรสถาบันในการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะอย่างเต็มขีดความสามารถด้วยเงื่อนไขและข้อจำกัดที่หลากหลาย

- Action After Review (A) การประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูล และถอดบทเรียนเพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรค เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวางแผนให้แก่ผู้เรียนต่อไป

S2 หมายถึง Skills ทักษะ คือ การพัฒนาครูผู้สอน บุคลากรของโรงเรียนให้มีทักษะความรู้ความสามารถของตนเองให้มีความเชี่ยวชาญ โดยมีการจัดทำแผนการดำเนินงานพัฒนาทักษะในทุกฝ่ายงานของโรงเรียน เพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมต่อการปฏิบัติงาน เช่น กิจกรรมการวางแผนแนวทางการพัฒนาฝ่ายงาน กิจกรรมอบรมพัฒนาบุคลากร กิจกรรมพัฒนาระบบงานฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และกิจกรรมประสานความร่วมมือการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน กิจกรรมวางแผนแนวทางการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาถ่ายทอดความรู้ผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษให้ได้รับทักษะในการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการได้

I หมายถึง *Impairment* คือการจัดการสภาพความพิการของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางด้านร่างกาย โดยเชิงนโยบายโรงเรียนได้มีการจัดตั้งฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขอนามัย มีหน้าที่ให้บริการบำบัดฟื้นฟู เตรียมความพร้อม แก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น โดยใช้กระบวนการทางกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด และการฟื้นฟูอื่นใด ที่จะสามารถพัฒนาความสามารถทางร่างกายและการเคลื่อนไหวสำหรับนักเรียน

E หมายถึง Empowerment คือการพัฒนาศักยภาพหรือเพิ่มขีดความสามารถที่เหลืออยู่ของผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมการทำงานและการอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่น การแสดงออกพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จะช่วยให้นักเรียนปรับตัวและใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่นได้ดี เกิดความสัมพันธ์อันดี และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีทักษะการทำงานอาชีพพื้นฐานเพื่อต่อยอดการประกอบอาชีพด้วยการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติงานสามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้

B หมายถึง *Barrier* – free คือ การจัดการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียนให้สามารถเข้าถึงบริการและสามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนขจัดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำรงชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ที่เป็นทักษะต่าง ๆ รวมถึงอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ ยานพาหนะ สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดเพื่อขจัดอุปสรรคเหล่านี้

N หมายถึง Network คือ องค์กรภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน บุคคล ชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น ตลอดจน ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถศึกษาต่อได้ทั้งสายสามสามัญ และ สายอาชีพ พัฒนางานอาชีพเพื่อการมีงานทำ สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตไม่เป็นภาระของคนในครอบครัว ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นสมาชิกที่ดีของประเทศชาติ และพลโลก

การนำรูปแบบ 2SIEBN ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในโรงเรียน

1. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

จากการที่ผู้เรียนมีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ สมรรถนะการเรียนรู้ ลีลาการเรียนรู้ ความแตกต่างเฉพาะความพิการของแต่ละคน ตลอดจนการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต้องมีผู้คอยช่วยเหลือ จึงเป็นความยากลำบากของครูผู้สอนที่ต้องทำการ

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียนเชิงลึกให้ได้มาซึ่งประวัติครอบครัว สุขภาพ ความพิการ การรักษา การใช้ยา การดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล ความต้องการจำเป็นที่จะต้องใช้ สื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกเฉพาะตน จุดเด่น จุดอ่อน ความสามารถพิเศษ ฯลฯ ให้ครอบคลุม

1.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 8 กลุ่มสาระ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จำเป็น เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้ครอบคลุม เหมาะสมต่อความพิการ ความต้องการจำเป็นและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

1.3 จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Plan: *IEP*) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: *IIP)* และแผนการเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคล (Individual Transition Plan: *ITP)* ให้กับผู้เรียนแต่ละคนให้มีความสามารถเป็นไปตามเป้าหมายการจัดการศึกษาระยะยาว (1 ปี) ระยะสั้น (1 ภาคเรียน) เชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นระบบ มีการวางแผนการสอนด้วยเทคนิควิธีการ นวัตกรรม ใช้สื่อเทคโนโลยีร่วมเรียนรู้ ชี้แนะ อำนวยความสะดวก ปรับปรุงการเรียนการสอนจากผลหลังการสอน มีการวัดประเมินผล ก่อน ระหว่างและหลังเรียน บูรณาการ

กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมจริยธรรม บูรณาการฟื้นฟูสมรรถภาพควบคู่กับการเรียนการสอน มีรูปแบบการสอนแบบ STEAM ทุกสาระการเรียนรู้ ประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริง ทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะหลัก 5 ด้าน คือ ความสามารถในการสื่อสาร การคิดและแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี และสามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระ

ผลจากการจัดกิจกรรมบูรณาการต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถเชิงประจักษ์ เกิดทักษะดังนี้

1) นักเรียนมีทักษะพื้นฐานทางด้านงานอาชีพ สามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองมีความถนัดและมีความสนใจ ตามความสามารถของแต่ละบุคคล การรู้จักเลือกเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ บนพื้นฐานของความปลอดภัย มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความรู้ทักษะ กระบวนการในงานอาชีพ และสามารถต่อยอดอาชีพได้อย่างยั่งยืน

2) นักเรียนมีทักษะการวางแผนในการทำงาน ทำงานเป็นขั้นตอนการเรียงลำดับความสำคัญของงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีความคิดสร้างสรรค์

3) นักเรียนมีทักษะทางการตลาด จากการนำผลิตภัณฑ์งานอาชีพ และผลผลิตของสวนเกษตรไปจำหน่ายตามสถานที่ต่าง ๆ

4) นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้จากการฝึกทักษะอาชีพ ลดภาระของผู้ปกครอง

5) นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ รักในการทำงาน และประกอบอาชีพสุจริต

6) นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยี สามารถนำมาวางแผนและพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

7) นักเรียนเกิดการเรียนรู้และประดิษฐ์นวัตกรรมที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิค STEM

2. การฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางด้านร่างกาย ที่มีการสูญเสียหน้าที่ของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ตามสภาพความพิการของโรคหรือมีความผิดปกติ สูญเสียอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย ไม่สามารถเคลื่อนไหว มีการเกร็ง การตึงตัวของกล้ามเนื้อ การอ่อนแรงของกล้ามเนื้อ และ/หรือมีปัญหาด้านสุขภาพ ความพิการอื่นร่วมด้วย มีความต้องการจำเป็นที่จะต้องได้รับการบริการด้านการแพทย์ เพื่อป้องกัน ชะลอ ปรับปรุง ชดเชย และบำรุงรักษาประสิทธิภาพของระบบการทำหน้าที่ของอวัยวะ รวมถึงสภาพจิตใจ อารมณ์ สติปัญญาและสังคมให้ได้ดีที่สุด ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ด้วยวิธีการ กระบวนการ เครื่องมือ

สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใด จึงได้จัดกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นองค์รวม ทั้งด้านกิจกรรมบำบัด กายภาพบำบัด ดนตรีบำบัด ศิลปะบำบัด นันทนาการบำบัด ธาราบำบัด อรรถบำบัด อาชาบำบัด การฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำ รวมทั้งการบริการประสานส่งต่อ เพื่อการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุข สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ครอบครัว ชุมชน และสังคมตามบริบทสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของศักยภาพผู้เรียนแต่ละคน

ผลที่เกิดจากการที่นักเรียนได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นที่ยอมรับสร้างชื่อเสียง ได้แก่

1) วงดนตรีศรีสังวาลแบนด์ ได้รับเชิญให้ไปแสดงทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภาคและระดับประเทศ

2) การแสดงวีลแชร์แดนซ์ ได้รับเชิญทั้งในระดับภาค ระดับประเทศและต่างประเทศ

3) การกีฬาที่นักเรียนได้เป็นตัวแทนนักกีฬาระดับชาติ เพื่อเข้าแข่งขันระดับโลก

3. การพัฒนาศักยภาพหรือเพิ่มขีดความสามารถที่เหลืออยู่ของผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านการเรียนรู้ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในหลักสูตร กิจกรรมเสริม การวางแผนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเรียนรู้งานอาชีพเพื่อการมีงานทำในอนาคตอย่างเป็นระบบ สร้างผู้เรียนให้พัฒนาเป็นองค์รวม บูรณาการทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ การอ่าน การปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่น สร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น มีทักษะการทำงาน ขยัน มีความเพียร ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรู้ความสามารถ สร้างชื่อเสียงให้สถานศึกษา ได้แก่

1) ได้รับรางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรมการประกวดโครงงานสิ่งประดิษฐ์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายงาน PIM Robotics Playground 2019 ณ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ วันที่ 23 มิถุนายน 2562

2) ได้รับรางวัลเหรียญเงิน กิจกรรมการประกวดสิ่งประดิษฐ์เชิงสะเต็มศึกษา (STEM Invention Contest) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย งาน Thailand STEM Festival 2019 ณโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย เชียงใหม่ วันที่ 8-9 สิงหาคม 2562

3) ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 การแข่งขันโครงงานสิ่งประดิษฐ์จากบอร์ด KidBright บ้านวิทยาศาสตร์สิรินทร

4) ได้รับรางวัลรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันอากาศยานไร้คนขับ ณ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

5) ได้รับรางวัล IT Challenge Award การแข่งขันความท้าทายทางเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสากล ประจำปี 2562 ค่ายเยาวชนพิการไทยเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันความท้าทายทางเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสากล ประจำปี 2561 วันที่ 7-11 พฤศจิกายน 2561 ณ กรุงนิวเดลีสาธารณรัฐอินเดีย

6) ได้รับรางวัล ชนะเลิศ ระดับเหรียญทอง การแข่งขันพูดภาษาอังกฤษ (Impromptu Speech) บกพร่องทางร่างกาย ม.1 - ม.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562

7) ได้รับรางวัล ชนะเลิศ ระดับเหรียญทอง การแข่งขันการสร้าง Home Page ประเภทบกพร่องทางร่างกาย ม.1-ม.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562

4. การจัดเสริมสร้างศักยภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียนให้สามารถเข้าถึงบริการและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา การใช้อาคารที่มีทางลาดลิฟท์ขึ้นลง อาคารเรียน อาคารเรียนเชื่องโยงกับหอพัก การปรับสภาพห้องเรียนให้กว้างเพียงพอในการเคลื่อนย้ายรถเข็นรวมถึงห้องน้ำและห้องต่าง ๆ ที่เอื้อต่อสุขอนามัย ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง มีการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ ช่วยในการดูแลจัดการงานเกษตร ใช้ระบบ Smart Farm การใช้พาหนะขนส่งด้วยรถโดยสารส่วนบุคคลเฉพาะที่เอื้อต่อการเคลื่อนย้ายผู้เรียนพร้อมรถเข็น การปรับอุปกรณ์การเรียน การเคลื่อนไหวของผู้เรียนจัดให้มีงานซ่อมแซมกายอุปกรณ์ในโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เฉพาะเพื่อให้คล่องตัว รวดเร็ว ประหยัดใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่เอื้อต่อผู้เรียน

ผลจากการจัดเสริมสร้างศักยภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียนทำให้

1) ผู้เรียนมีความสุข สามารถใช้เทคโนโลยีในการดำรงชีวิตได้อย่างอิสระด้วยตนเองได้ ลดภาระต่อผู้อื่น คิดและแก้ปัญหาการปฏิบัติตนด้านสุขอนามัย ในชีวิตประจำวันได้

2) ผู้เรียนมีสภาพจิตใจที่มั่นคง มีวินัยมีความรับผิดชอบเชื่อมันในตนเอง กล้าที่จะปฏิบัติตน เช่นเดียวกับผู้อื่น คลายความกังวลเรื่องกายอุปกรณ์ อุปกรณ์เสริมการเคลื่อนที่หรือกายอุปกรณ์เสริม

3) ผู้เรียนสามารถเข้าถึง สิทธิและโอกาสขั้นพื้นฐาน บริการด้านการศึกษา ควบคู่กับบริการอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้รวมถึงระบบดูแลช่วยเหลือทำให้เกิดความรักผูกพันสถานศึกษา เสมือนเป็นบ้าน เป็นครอบครัวเดียวกัน

5. การสร้างองค์กรเครือข่ายทางภาครัฐเอกชนบุคคล ชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น ตลอดจนผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถเรียนต่อได้ทั้งสายสามัญ และอาชีพ พัฒนางานอาชีพเพื่อการมีงานทำในอาชีพพื้นฐานที่คัดให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพของตนเองได้ โดยไม่เป็นภาระของครอบครัว สร้างรายได้เป็นของตนเอง ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีประสานความร่วมมือของเครือข่ายดังกล่าวเกิดความร่วมมือพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้ ลำเพย เย็นมนัส กล่าวไว้ว่า การบริหารในยุคปัจจุบัน เป็นการมุ่งเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมซึ่งเกิดขึ้นโดยผู้บริหาร ผู้ใต้บังคับบัญชา ชุมชน สังคม องค์กรเอกชน องค์กรภาครัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมภาคภูมิใจ ยิ่งผู้บริหารสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันเท่าไร ยิ่งเพิ่มพูนอำนาจและความศรัทธาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชามากขึ้นเท่านั้น มากกว่าการที่ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ตามลำพัง เพราะว่าผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาต้องทำงานกันเป็นทีม (ลำเพย เย็นมนัส, 2557, มมป.) และสอดคล้องกับ นุชนาถ สอนสงและคณะ ที่ศึกษาวิจัยองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษาจังหวัดเป็นพหุองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการเครือข่าย 2) บรรยากาศการมีส่วนร่วม 3) องค์กรเครือข่ายแบบมีส่วนร่วม 4) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ภาวะผู้นำ 6) กิจกรรมที่ทำร่วมกัน 7) การติดต่อสื่อสาร 8) การใช้เทคโนโลยี (นุชนาถ สอนสงและคณะ. 2561.มมป.) และปารณทัตต์ แสนวิเศษ ศึกษาวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนกับสถานศึกษา ประกอบด้วย รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนกับสถานศึกษาประกอบด้วยการมีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า คณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย (ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และผู้แทนกรรมการนักเรียน) องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน กลุ่มอาชีพและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ประชาชนทั่วไปในชุมชน หน่วยงานราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ภาคเอกชนและสถานประกอบการ ศูนย์อำนวยการเครือข่าย และการมีส่วนร่วมในการระดมทุน 2) กระบวนการมีส่วนร่วม 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) ปัจจัยและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) ยุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 6) ผลกระทบของการมีส่วนร่วมของชุมชน 7) บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8) การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน

9) วิธีการเข้ามามีส่วนร่วม และ 10) อุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน (ปารณทัตต์ แสนวิเศษ . 2555, หน้า 69)

จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย นั่นก็คือด้านผลลัพธ์ การบริหารจัดการอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารต้องเป็นตัวจักรสำคัญ เพราะเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงานของบุคลากรภายในสถานศึกษา และประสานความร่วมมือจากองค์กรภายนอก หากมีรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเฉพาะที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม แล้วจะนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ประจักษ์ต่อไป

5.3ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยประกอบด้วย

5.3.1 ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์

5.3.1.1 โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นกับบรบทของโรงเรียน

5.3.1.2 โรงเรียนมีรูปแบบเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยเฉพาะผู้เรียนส่วนใหญ่ที่มีความบกพร่องด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มีความจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นองค์รวมบูรณาการสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียน คือ “ฟื้นฟูคู่การศึกษา”

5.3.1.3 ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ได้รับการบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกตามความต้องการจำเป็นบรรจุในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และแผนการสอนเฉพาะบุคคลทุกคน

5.3.1.4 โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารเฉพาะที่เอื้อประโยชน์ต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้เรียน โดยจัดตั้งฝ่ายฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขอนามัย เพื่อความคล่องตัวสามารถดำเนินการด้านสุขอนามัย สุขภาพ ฟื้นฟูสมรรถภาพได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนสูงสุด

5.3.1.5 โรงเรียนดำเนินการโดยฝ่ายอาคารสถานที่จัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและประสานแหล่งเรียนรู้ภายนอกในการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อความต้องการจำเป็นของผู้เรียนมีการปรับปรุงแก้ไขปรับสภาพให้เอื้อประโยชน์สูงสุด

5.3.1.6 โรงเรียนดำเนินการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนหรือสุขภาพ ในโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เช่น ห้องฟันคลีนิคฟันสวยยิ้มใสในโรงเรียนโดยได้รับการสนับสนุนจากคณะทันตกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะทันตกรรม มหาวิทยาลัยเนชั่น และโรงพยาบาลสันทราย บ้านดินอยู่สบายบ้านไม้อยู่ดี ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานสลากินแบ่งรัฐบาล บ้านบอล สระธาราบำบัด คลินิครถเข็น ได้รับการสนับสนุนจาก Sapphire Club and friends สวนเกษตรพอเพียงและสมาร์ทฟาร์ม ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิมีชัยวัระไวทยะ บริษัทเชลล์แห่งประเทศไทย บริษัททรู คอร์ปอเรชั่นจำกัด และบริษัทเวสเทิร์นดิจิตัล จำกัด เป็นต้น

การนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.3.1.7 ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ (2SIEBN) ให้ละเอียดคำนึงถึงบริบทสถานศึกษาเป็นหลัก

5.3.1.8 จากผลการวิจัยพบว่าเครือข่าย (สิ่งแวดล้อมภายนอก) มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเชิงประจักษ์เป็นองค์กรแห่งความรู้มีความสุขค่อนข้างมาก จึงต้องสร้างเครือข่ายให้หลากหลายทั้งภาครัฐและเอกชน

5.3.1.9 ควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียนที่มีความบกพร่อง ความต้องการพิเศษที่หลากหลาย แตกต่างกันเฉพาะบุคคลให้ครอบคลุมถึงความต้องการจำเป็นตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

5.3.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารจัดการโรงเรียนในแต่ละด้านตามโครงสร้างการบริหารแบบเชิงลึก

5.3.2.2 ควรนำรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ (2SIEBN) ทดลองใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการประเภทอื่น ๆ

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ทีมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาเฉพาะทางสำหรับนักเรียนพิการแต่ละประเภท

เอกสารอ้างอิง

กรธิดา พงศ์พนัส และคณะ. (2560). **รายงานการวิจัย: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของคนพิการทางการเคลื่อนไหวใน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง**. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี, 28(2), 1-12.

กระทรวงมหาดไทย. (2556). **แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรีพ.ศ. 2553-2556.** กรุงเทพฯ : กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 2552.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552.** กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.** กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กัลยา สูงสมบัติ. (2556). เทคนิคการจัดการสมัยใหม่.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

กมลพร กัลยาณมิตร. (2559). **แรงจูงใจ 2 ปัจจัย พลังสู่ความสำเร็จ.** วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

กาญจนา วัฒนายุ. (2544). **การวิจัยในชั้นเรียน.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

เกรียงไกร สัจจะหฤทัย. (2557). **รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการป้องกันยาเสพติด**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2554). **การศึกษาพิเศษ ชุดฝึกอบรมครู.** โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คัมภีร์ สุดแท้, สมชาย วงศ์เกษม และสุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาร,** 4(2) : พฤษภาคม – สิงหาคม

ครูบ้านนอก. (2552). **การบริหารเชิงบูรณาการ(CEO).** ค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2558, จาก https://www.kroobannok.com/20497

คำนนท์ วราภรณ์. (2560). **คุณภาพชีวิตของผู้พิการในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ.** วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น. 24(3) : กันยายน – ธันวาคม

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). **การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จอมพงษ์ มงคลวนิช. (2555). **ทฤษฎีและหลักการบริหารองค์การและการบริหารสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทร์จิรา จูมพลหล้า. (2557). **กรณีศึกษา: รูปแบบความสำเร็จการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.** กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

จันทรานี สงวนนาม. (2553) **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที 3). นนทบุรี: บุ๊คพอยท์ .

จำเนียร พลหาญ. (2553). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

จินตวีร์ เกษมศุข. (2554). **การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จีรภัส ขานหยู่. (2554). **กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะในการคิดโดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ฉลาด จันทรสมบัติ. (2553). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น.** วารสารการบริหารและพัฒนา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ชิตพร คำวัน. (2555). **บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ชิรวัตน์ นิจเนตร. (2560). **การวิจัยพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษา**. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 4(2). กรกฎาคม – ธันวาคม

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2555). **การวิจัยเชิงคุณภาพ ใน ชุดวิชาการวิจัยทางการบริหารการศึกษา.** นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ณัฐศักดิ์ จันทร์ผล. (2552). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.

ตรีศม พรมมาบุญ และคณะ. (2563). **การพัฒนาระบบทดสอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น เพื่อส่งเสริมการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21**. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (สทศ) สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน)

ตวงทิพย์ โสภาจารีย์. **การบริหารเชิงบูรณาการในสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี.** ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ทิพวรรณ เสนจันทร์ฒิชัย. (2553). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคจำปา 5 กลีบ**. วิชาการ 13, (กรกฎาคม –กันยายน 2553): 36.

ทิวัตถ์ ศรีดำรงค์. (2556). **การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ : การศึกษาทฤษฎีฐานราก.** ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

เทื้อน ทองแก้ว. **การพัฒนารูปแบบกลยุทธ์การบริหารจัดการเชิงบูรณาการ ตามแนวคิดการบริหารจัดการขั้นสูงและระบบประกันคุณภาพสมบูรณ์แบบสำหรับสถาบันอุดมศึกษารัฐ** : วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนวรรณ ปลงไสว. (2552). **เรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในภาคตะวันออก**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธาดา ราชกิจ. (2562). **เสริมสร้างสมรรถนะ (Competency) ให้บุคลากร ส่งเสริมการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ**. สืบค้น 2 สิงหาคม 2562, จาก https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/190624-competency/

ธำรงศักดิ์ คงคาสวัสดิ์. (2549). **COMPETENCY ภาคปฏิบัติ เขาทำกันอย่างไร ?**(พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

นภารัตน์ หอเจริญ. (2559). **สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม.** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นรินทร์ รินพนัสสัก. (2557). **การพัฒนาทักษะช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางปัญญาโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นุชนาถ สอนสง, และสงวน อินทร์รักษ์. (2561). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษาจังหวัด.** วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย สวนดุสิต, 14(1).

บัวลอง อุ่นประเดิม. (2553). **ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนฟ้าแดสูงยางวิทยาคาร อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์.** การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคราม

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยสาสน์

เบญจพร แก้วมีศรี. (2545). **การนาเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เบญญาภา คงมาลัย. (2556). **รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.** ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประภาพรรณ รักเลี้ยง. (2556). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. พิษณุโลก: บัณฑิตวทิยาลัย มหาวทิยาลยัพิษณุโลก.

ปราณทัตต์ แสนวิเศษ. (2555). **การมีสวนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีจากฐานราก.** วารสารบริหารการศึกษา มศว. 9(16), หน้า 69

ปรีชา พันธุ์สีดา. (2559). **รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานเชิงบูรณาการในจังหวัดอุดรธานี.** วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ปรียา สงค์ประเสริฐ. (2555). **การพัฒนารูปแบบการสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

ปัญญา ทองนิล. (2553). **รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยการบูรณาการแบบสอดแทรกสำหรับนักศึกษาครู เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์.** วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พรสันต์ เลิศวิทยาวิวัฒน์. (2550). **รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.** วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก. หน้า 8-9

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษแห่งชาติ พ.ศ.. 2542 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก. หน้า 2.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับที่ 1 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553,2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 4 วันที่ 19 สิงหาคม 2542.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม124 ตอนที่ 61 ก. หน้า 14-16

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

เพ็ญศรี พงษ์ประภาพันธ์ และคณะ. (2554). **สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีกรุงเทพมหานคร.** Nursing Journal of The Ministry of Public Health, 21(2), 29-38.

ภูรินทร์ ช่วยความดี. (2547). **กระบวนการบริหารงานของ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)** สำนักงานสาขาทั่วประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

มัณฑนา ชูไกรไทย. (2553). **การพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.** กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มยุรี ผิวสุวรรณ. (2556). **CBR Guidelines ขององค์การอนามัยโลก ฉบับภาษาไทย (Community Based Rehabilitation)**. : พรีเมี่ยม เอ็กซ์เพรส

มารวย ส่งทานินทร์.(2558). **การจัดการแบบบูรณาการ.maruays@yahoo.com.** ค้นคเมื่อ 15 มีนาคม 2558, จาก https://www.gotoknow.org/posts/592318

เมตต์ เมตต์การุณ์จิต. (2553). **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อยท์ (หน้า23-24, 33)

ยศกร บ่มไล่. (2552). **รูปแบบการบริหารและการจัดการองค์กรแบบบูรณาการ.** ค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2558, จาก http://www.thailandindustry.com/onlinemag/view2.php?id=

1336&section=17&issues=80

รัตนา สิกูล. (2554). **แนวคิดทางการสอน**. สืบค้น 10 ตุลาคม 2563, https://sites.google.com/site/tornsasitorn/nae/naewkhid-thangkar-sx

ราชกิจจานุเบกษา. (2545). **พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พลับลิเคชั่นส์. 2542

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่. (2560). **รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560.** เชียงใหม่: โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ลดารัตน์ ศศิธร. (2558). **การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ลำเพย เย็นมนัส. (2557). **บทความเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ.** สืบค้น 2 สิงหาคม 2562, จาก http://phrakhaoschool.com/news-detail__57842

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์. (2554). **ทักษะแห่งอนาคตใหม่การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์.

วัชรศักดิ์ สงค์ปาน. (2558). **การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพในของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน.** ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). **ภาวะผู้นำทฤษฎีและนานาทัศนะร่วมสมัยปัจจุบัน**.กรุงเทพ ฯ: ทิพยวิสุทธิ.

วีระ หมายมั่น. (2560). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วีระชัย ศรีหาพล. (2556). **การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 โดยใช้แนวพุทธธรรม.** วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคราม

ศตวรรษ กล่ำดิษฐ์. (2560). **สมรรถนะที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมการผลิตสายไฟฟ้า กรณีศึกษาบริษัท สายไฟฟ้าไทย-ยาซากิ จำกัด.** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ศรียา นิยมธรรม . (2541). **พัฒนาการทางภาษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศิริรัตน์ อนุวัฒน์ประกิจ. (2554). **กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย**. การบริหารการศึกษา. ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ. (2551). **3 คนพิการ 3 ชะตากรรม กับโอกาสแห่งชีวิตที่ "ศูนย์สิรินธร".** ค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2558, จาก http:newsit_net.46001.htm

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2560). **สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560**. สืบค้น 2 สิงหาคม 2562, จาก http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETM6_2560.pdf

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2560). **สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560. สืบค้น 2 สิงหาคม 2562**, จาก http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETM3_2560.pdf

สถาบันราชานุกูล. (ม.ป.ป.). **เด็กสมองพิการ (ซี พี).** สืบค้น 2 สิงหาคม 2562, จาก https://th.rajanukul.go.th/ข้อมูลวิชาการ:กลุ่มโรคสำคัญ/เด็กสมองพิการ-ซีพี-

สมชาย พุทธโกสัย. (2555). **คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 2 กระทรวงศึกษาธิการ**. มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา/กรุงเทพฯ.

สมชาย เทพแสง, อรจิรา เทพแสง, และอัจฉริยา เทพแสง. (2552). **การบริหารจัดการสมัยใหม่: กุญแจสู่ความเป็นเลิศ= MODERN MANAGEMENT: KEY TO EXCELLENCE.** นนทบุรี : เกรทเอ็ดดูเคชั่น

สมบูรณ์ บูรศิริรักษ์. (2553). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ.** วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบที่ 2. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) ภาควิชาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2561.

สรันทร เชี่ยวโสธร. (2557). **รูปแบบการบริหารยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเพื่อนำองค์กรสู่วิสัยทัศน์.** บทความทางวิชาการ วารสารพยาบาลทหารบก. 15(2), 10-16.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554 สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ พุทธศักราช 2550.** กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **คู่มือบริหารจัดการเวลา เรียนลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)**. กรุงเทพ : ศรีเมืองการพิมพ์ จำกัด

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)**. สืบค้น 2 สิงหาคม 2562, จาก https://www.nesdc.go.th /ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=6422

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2553). **รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). **แนวทางการพัฒนานครแห่งความรู้**. กรุงเทพ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ : เซ็นจูรี่

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). **รายงานผลการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) ของสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ : เซ็นจูรี่ จำกัด

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2557).**ปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปประเทศไทย.** กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2551). **สรุปผลจำนวนคนพิการ.** ค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2558, จาก www.nso.go.th

สุจินต์ สว่างศรี. (2558). **การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในประเทศไทย.** ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สุดสวาท ประไพเพชร. (2551). **การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ.** วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

สุภาพร รอดถนอม. (2542). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวการณ์การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกับประสิทธิผลองค์การตามการรับรู้ ของอาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข**. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2549). **การบริหารราชการแบบบูรณาการ.** นนทบุรี: สหมิตรพริ้นติ้ง.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2553). **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน**. (พิมพ์ครั้งที่ 14). ปทุมวัน, กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2543). **ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา**. ในเอกสารสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหาร การศึกษา. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช. (2556). **การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาทางเลือกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.** ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อัจฉรา นัยมาภา. (2564). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาวิถีใหม่สู่คุณภาพการศึกษาที่พึ่งประสงค์ในบริบทที่เปลี่ยนแปลง.** วารสารศึกษาสาสตร์ มสธ. 4(2), 178.

อภิชัย พันธเสน และคณะ. (2558). **การสังเคราะห์งานวิจัยว่าด้วยปัญหาและข้อเสนอแนะ ในกระบวนการจัดการศึกษาไทย: ประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษา (2535- 2558).** สืบค้น 2 สิงหาคม 2562, จาก http://www.knowledgefarm.in.th/quality-education-apichai/

อรัญญา นิทะรัมย์. (2553). **การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

อร่าม วัฒนะ. (2561). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

อาภรณ์ ภู่วิทยพันธุ์. (2553). **Competency – based Training Road Map (TRM)**. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดีการพิมพ์

อุดม ชูลีวรรณ. (2559). **รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาสารทดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ. (2555) **สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เอมอร วิริยะ ขันติกุล. (2555). **สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพกลาง.** วารสารวิจัยและพัฒนา. 4.

Anthony,Willam P. (1978). **Participative Management**. Massachusetts: Addison – westey.

Bardo, J. W. and Hartman, J. J. (1982). **Principles of Urban Sociology: A Systematic Introduction**. New York: F.E. Peacock.

Beck,l.G. & Murphy , J. (1996). **The four imperative of a successful school**. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

Berelson, Bernard and Gary A. Steiner. (1964). **Human Behavior: Shorter Edition.** New York: Harcourt.

Boyle,D.M, Bott, M.J., Hansen, H.E., wood, C.Q.,& Taunton, R.l. (1996). **Mannage's Leadership and critical care norses'intent stay.** Amarican Jounal of critical care, 1966, 56.

Caldwell, B. J. and Spinks, J. M. (1990). **The Self Managing School London**. Taylor and Francis (Printers) Ltd.

Cohen , J.M. and Uphoff , N.T. (1977). **Rural Development Participation: Concpepts and Measures for Project desing , Implementation and Evaluation**. New York: the Rural Development Committee, Center for Internationnal Studies, Cornell University

Cohen , J.M. and Uphoff , N.T. (1980). **Concept and Measures for Project Design Implementationand Evaluation**. New York: Cornell University.

Cronbach, L. J. (1984). **Essentials of psychological testing** (4th ed.). New York, NY: Harper & Row.

Davies, B., and Ellison, L. (1997). **School Leadership for the 21st Century**. London: Rutledge.

Edley Jr. C. (1992). **A world class school for every child : The challenge of reform in Pennsylvania**. Boston: Harvard University Law school.

Eisner, E. (1976**). Education connoisseurship and criticism : Their Form and functions in education evalution.** Journal of Aesthetic Education, 39(2), 192-193.

Evans,D. (2008). **Site Based Management : A Case Study of An Urbar high School.** Columbia University Teadners College.

Gaytri R. Kottennavar. (2016). **Teachers' Participation in School Administration and Attiude Towads Teaching Profession of Secondary School Teachers**. Indian Streams Research Journal 6,1 (February 2016): n.pag.

Good, Carter V. (2005). **Dictionary of Education** (5th ed.). New York:McGraw-Hill

Gordon. W J.J. (1978). **Synectics: The Development of creative capacity.** New York: Harper & Row.

Hardman, F., Hardman, J., Dachi, H., Elliott, L., Ihebuzor, N., Ntekim, M., & Tibuhinda, A. (2015). **Implementing School-Based TTeacher Development in Tanzania**. Professional Development in Education, 41(4), 602-623.

Jennie Welch & Meriem Hodge. (2018). **Assessing impact : the role of leadership competency models in developing effective school leaders.**2016.Article Volume 38,2018-Issue 4

Joyce, B.; & Weil, M. (1985). **Models of teaching.** 2 nd ed. New Delhi: Prentice-Hall.

Keeves, J.P. (1988). **Model and model building Education Research, methodology and measurement : An International Handbook.** Oxford: Pergamon Press.

Keeves, J.P. (1997). **Education research, methodology, and measurement: An International.** Handbook. Oxford: Pergamon Press.

Keith Davis. (1981). **Human behavior at work: Organizational behavior**. New York: McGraw-Hill. 162-167

Kennedy, P. W., & Dresser, S. (2005). **Creating a competency-based workplace.** Benefits and Compensation Digest, 42(2), 20-23

Kodner D. All Together Now. (2009). **A Conceptual Exploration of Integrated care. Healthy Q**. 13: 6-145.

Rensis Likert. (1961). **New Patterns of Management** (New York: McGraw-Hill Book Company, 223

Rensis Likert. (1967). **The Method of Construeting and Attitude Scale.** In Reading in Fishbeic, M (Ed). A ttitude Theory and Measurement (pp.90-95). New York: Wiley& Son.

Liston, C. (1999). **Managing quality and standards.** Buckingham: Open University.

Lloyd, C., and Cook, A. (1993). **Implementing standards of competence: Practical strategies for Industry.** London: Kogan Page.

Mc Cleland, D. (1981). **Testing for Competence Rather than for Intelligence. American Psychologist**. 28(1): 1-14; June, 2018.

Monique Lambert and Yamina Bouchamma. (2019). **The Development of Competencies Required for school Principals in Quebec : Adequacy Between Competency Standard and practice**. Article Volume 27 Number 116,September 23,2019

Myers, Dorothy and stonehill, R. (1993). **School –Based Management**. (Online) Available :http:www./ed.gov/pubs/OR/consumer Guides/baseman.h H.7 March 2018.

Oswald, lori Jo. (1995). **School –Based Management**. Eugene, OR: College of Education, University of Oregon.

Pamela Gauch, K. (2011). **Site-Based Management - Principal Perceptions and Behaviors After 19 Years of Implementation**. (A Dissertation Doctor of Education)

Procter,Paul. (1978). **Longman Dictionary of Contemporary English.** London: Longman.

Raj, Madhu. (1996). **Encyclopedic of Psychology and Education Volume 3 (M-Z).** New Delhi: Anmol.

Rensis Likert. (1967). **Praticipative Managment**. Retrieved September 12, 2018, from https://www.gotoknow.org/posts/334443

Russell C. Swansburg. (1996). **Management and Leadership for Nurse Managers** (Boston: Jones and Bartlett Publishers, 1996), 399.

S. R. Arnstien. (1969) **A Ladder of Citizen Participation**. Journal of the American Institute of Planners, 35, 4 (July 1969): 216-224.

Shaeffer, S. (1994). **Parnerships and Participation In Basic Education: A Series of Training Moduales and Case study Abstracts for Educational Planner and Managers**. Paris. UNES Co. International Institute for Educational Planning.

Stedman, Lawrence C. (1987). **It's time we change the effective schools formula**. Kappan 63**,** (3), p. 55.

Stoner, James A.F. and Wankel, Charles. (1986). **Management** (3rd ed.). NewDelhi: Prentice-Hall.

ThinkExist. (2008). **The Leadership Challenge: How to Get Extraordinary Things Done in Organizations.** San Francisco:Jossey Bass.

Tosi, H. L. and Carroll,S. J. (1982). **Management** (2nd ed.). New York: JohnWiley & Sons,

Willer, R, H. (1967). **Leader and Leadership Process**. Boston: Irwin / Mc Graw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๒๓๔/ว๓๘๘

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
๕๐ หมู่ ๑๐ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๙๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัยรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นางพวงทอง ศรีวิลัย ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่" วิธีสำรวจที่ใช้ในการนี้มีทั้งการศึกษาวิจัยทางเอกสาร การศึกษาเชิงคุณภาพ และการสำรวจเชิงปริมาณ

เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจนี้มีความถูกต้อง เที่ยงตรงเหมาะสมกับการรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และดิฉันได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเชี่ยวชาญในการศึกษาวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการ ตรวจแบบสอบถามเชิงปริมาณที่แนบเรียนมาพร้อมนี้ และขอรับข้อมูลที่ท่านกรุณาตรวจสอบแล้วภายในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๒ หากท่านต้องการข้อมูลรายละเอียดโปรดติดต่อได้ตามรายละเอียดข้างท้ายนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพวงทอง ศรีวิลัย)
ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

โทรศัพท์ ๐๕๓-๔๙๘๑๔๕
โทรสาร ๐๕๓-๔๙๘๑๔๖

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๒๓๔/ว๔๕๑

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
๕๐ หมู่ ๑๐ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๙๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัมภาษณ์ซึ่งลึก จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นางพวงทอง ศรีวิลัย ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่" วิธีสำรวจที่ใช้ในการนี้มีทั้งการศึกษาวิจัยทางเอกสาร การศึกษาเชิงคุณภาพ และการสำรวจเชิงปริมาณ

ในการนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องดังกล่าว รับการสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ ๒๒-๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพวงทอง ศรีวิลัย)
ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

โทรศัพท์ ๐๕๓-๔๙๘๑๔๕
โทรสาร ๐๕๓-๔๙๘๑๔๖

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๒๓๔/ว๕๕๒

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
๕๐ หมู่ ๑๐ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๙๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญประชุมคณะทำงานยกร่าง "การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่" เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จำนวน ๑ ชุด
๒. กำหนดการ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่" โดยมีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ๒) เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ และ ๓)เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ (รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ในการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ขอเชิญท่านเข้าร่วมเป็นคณะทำงานเพื่อยกร่างรูปแบบรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ในวันที่ ๒๙- ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและเข้าร่วมประชุมตามวัน เวลาและสถานที่ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(นางพวงทอง ศรีวิลัย)
ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

โทรศัพท์ ๐๕๓-๔๙๘๑๔๕
โทรสาร ๐๕๓-๔๙๘๑๔๖

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๒๓๔/ว๐๒๖

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
๕๐ หมู่ ๑๐ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๙๐

๑๘ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญประชุมคณะทำงานประเมิน"การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่" เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จำนวน ๑ ชุด
๒. กำหนดการ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่" โดยมีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ๒) เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ และ ๓)เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ (รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ในการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ขอเชิญท่านเข้าร่วมเป็นคณะทำงานเพื่อยกร่างรูปแบบรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อทราบและเข้าร่วมประชุมตามวัน เวลาและสถานที่ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(นางพวงทอง ศรีวิลัย)
ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

โทรศัพท์ ๐๕๓-๔๙๘๑๔๕
โทรสาร ๐๕๓-๔๙๘๑๔๖

หลักฐานการเผยแพร่ผลงาน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก ข.
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ทั่วไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน

คำชี้แจง โปรดเขียนรายละเอียดสถานภาพของท่าน

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ☐ นาย ☐ นางสาว ☐ นาง ……

ตำแหน่งหน้าที่ .....

สถานที่ทำงาน .....

วัน/เดือน/ปี/เวลาที่สัมภาษณ์ วัน.....เดือน.....พ.ศ. .....เวลา.....

ลงชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามอย่างละเอียด

แนวทางการสัมภาษณ์

1. การบริหารจัดการสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ) โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ) โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

.....

.....

.....

.....

3. โรงเรียนให้บริการสื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการ สิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวย สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ท่านคิดว่ามีความจำเป็นและเหมาะสมหรือไม่

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เครือข่ายสนับสนุนการจัดการศึกษา ทั้งด้านการศึกษา ด้านการแพทย์ ด้านอาชีพ และอื่น ๆ หรือไม่ และมีความคิดเห็นเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน

คำชี้แจง โปรดเขียนรายละเอียดสถานภาพของท่าน

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ☐ นาย ☐ นางสาว ☐ นาง .....

ตำแหน่งหน้าที่ .....

สถานที่ทำงาน .....

วัน/เดือน/ปี/เวลาที่สัมภาษณ์ วัน.....เดือน.....พ.ศ. .....เวลา.....

ลงชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามอย่างละเอียด

แนวทางการสัมภาษณ์

1. องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

.....

.....

.....

ประเด็นคำถามสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview)
รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ
สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ประเด็นที่ 1 ท่านมีแนวความคิดอย่างไร ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ (What/Why)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ประเด็นที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ประเด็นที่ 3 การเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ควรมีสมรรถนะด้านใดบ้าง ที่เหมาะสมกับศักภาพของผู้เรียน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ประเด็นที่ 4 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ประเด็นที่ 5 รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปัจจัยความสำเร็จ หรือเงื่อนไขใดที่สามารถนำไปพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

สภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

<u>คำชี้แจง</u>

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอนคือ

    ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

    ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
3. โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบ แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะองค์รวมเท่านั้น ไม่มีผลเสียหายหรือเกิดผลกระทบต่อองค์กรหรือท่านแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถาม

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. สถานะ

☐ นักเรียน

☐ ผู้ปกครอง

☐ ครู

☐ บุคลากร

☐ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21-30 ปี

☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี

☐ 51 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2

สภาพปัจจุบัน และความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

<u>คำชี้แจง</u> โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเป็นจริง ตามความหมายต่อไปนี้

5 หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาในระดับ มาก

3 หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาในระดับ น้อ

1 หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	สภาพปัจจุบัน					ความต้องการพัฒนา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ด้านความสามารถในการสื่อสาร											
1.1	การพูดหรือสื่อสารด้วยวิธีการต่างๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราว ประสบการณ์ของตนเอง										
1.2	การเลือกวิธีการรับ-ส่งสาร ได้อย่างมีวิจารณญาณ										
1.3	การเลือกวิธีการสื่อสาร ได้เหมาะสม										
1.4	การพัฒนาทักษะการสื่อสารที่เหมาะสม อย่างต่อเนื่อง										
1.5	การพูดสื่อสาร กับบุคคลภายนอก และผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน										
2. ด้านความสามารถในการคิด											
2.1	การคิดวิเคราะห์ แยกแยะ สิ่งต่างๆ อย่างเป็นระบบ										
2.2	การคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์										
2.3	การมีเหตุผลในการคิด การตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเอง										

ข้อ	ประเด็น	สภาพปัจจุบัน					ความต้องการพัฒนา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา											
3.1	การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้เป็นลำดับขั้นตอน										
3.2	การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา บนหลักคุณธรรม										
3.3	การเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม										
3.4	การค้นคว้าหาความรู้ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา										
3.5	การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ร่วมกับบุคคลอื่น										
4. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต											
4.1	การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข										
4.2	การจัดการและเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม										
4.3	การแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน										
4.4	การจัดการกับปัญหาและความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม										
4.5	การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น										
5. **ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี**											
5.1	การเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความพิการและเหมาะสมตามวัย										
5.2	ความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน										
5.3	การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ด้วยเทคโนโลยี										
5.4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี กับหน่วยงานภายนอก										
5.5	การใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน อย่างเหมาะสม										

* ขอขอบพระคุณสำหรับความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม**

แบบประเมินสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา .....

ที่	ชื่อ-สกุล	ชั้น	สมรรถนะเชิงบูรณาการ					รวม (15)	สรุปผลการประเมิน
			1. ความสามารถในการสื่อสาร	2. ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา	3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	5. ความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างอิสระ		
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ครูประจำชั้น/ประจำวิชา

วันที่ ...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

3 หมายถึง ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้ (ดีเยี่ยม)

2 หมายถึง ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีผู้อื่นบอก (ดี)

1 หมายถึง ปฏิบัติเมื่อมีผู้สั่ง/ผู้ชี้แนะ เตือน หรือให้กำลังใจ (ผ่าน)

0 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ (ไม่ผ่าน)

สรุปผลการประเมิน

14 - 15 ดีเยี่ยม

11 - 13 ดี

8 - 10 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

0 - 7 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ
สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562

<u>คำชี้แจง</u>

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามความพึงพอใจรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562
2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอนคือ

    ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

    ตอนที่ 2 ความพึงพอใจรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562
3. โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะองค์รวมเท่านั้น ไม่มีผลเสียหายหรือเกิดผลกระทบต่อองค์กรหรือท่านแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. สถานะ

☐ นักเรียน

☐ ผู้ปกครอง

☐ ครู

☐ บุคลากร

☐ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21-30 ปี

☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี

☐ 51 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2

ความพึงพอใจรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562 ตามความหมายต่อไปนี้

5 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับ มาก

3 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับ น้อย

1 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	**ประเด็น**	**ระดับความคิดเห็น**				
		5	**4**	**3**	**2**	**1**
1. ด้านความสามารถในการสื่อสาร						
1.1	การพูดหรือสื่อสารด้วยวิธีการต่างๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราวประสบการณ์ของตนเอง					
1.2	การเลือกวิธีการรับ-ส่งสาร ได้อย่างมีวิจารณญาณ					
1.3	การเลือกวิธีการสื่อสาร ได้เหมาะสม					
1.4	การพัฒนาทักษะการสื่อสารที่เหมาะสม อย่างต่อเนื่อง					
1.5	การพูดสื่อสาร กับบุคคลภายนอก และผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2. ด้านความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหา						
2.1	การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
2.2	การจัดการและเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม					
2.3	การแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน					
2.4	การจัดการกับปัญหาและความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม					
2.5	การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น					
3. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต						
3.1	การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้เป็นลำดับขั้นตอน					
3.2	การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา บนหลักคุณธรรม					
3.3	การเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม					
3.4	การค้นคว้าหาความรู้ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา					
3.5	การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ร่วมกับบุคคลอื่น					
4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี						
4.1	การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
4.2	การจัดการและเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม					
4.3	การแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน					
	การจัดการกับปัญหาและความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม					
	การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น					
5. ด้านความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างอิสระ						
5.1	การเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความพิการและเหมาะสมตามวัย					
5.2	ความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน					
5.3	การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ด้วยเทคโนโลยี					
5.4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี กับหน่วยงานภายนอก					
5.5	การใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน อย่างเหมาะสม					

แบบสอบถามความพึงพอใจ

รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ

สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563

<u>คำชี้แจง</u>

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามความพึงพอใจรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563
2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอนคือ

    ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

    ตอนที่ 2 ความพึงพอใจรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563
3. โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะองค์รวมเท่านั้น ไม่มีผลเสียหายหรือเกิดผลกระทบต่อองค์กรหรือท่านแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. สถานะ

☐ นักเรียน

☐ ผู้ปกครอง

☐ ครู

☐ บุคลากร

☐ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21-30 ปี

☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี

☐ 51 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2

ความพึงพอใจรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการ

สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงบูรณาการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563 ตามความหมายต่อไปนี้

5 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับ มาก

3 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับ น้อย

1 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านความสามารถในการสื่อสาร						
1.1	การพูดหรือสื่อสารด้วยวิธีการต่างๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราวประสบการณ์ของตนเอง					
1.2	การเลือกวิธีการรับ-ส่งสาร ได้อย่างมีวิจารณญาณ					
1.3	การเลือกวิธีการสื่อสาร ได้เหมาะสม					
1.4	การพัฒนาทักษะการสื่อสารที่เหมาะสม อย่างต่อเนื่อง					
1.5	การพูดสื่อสาร กับบุคคลภายนอก และผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2. ด้านความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหา						
2.1	การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
2.2	การจัดการและเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม					
2.3	การแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน					
2.4	การจัดการกับปัญหาและความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม					
2.5	การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น					
3. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต						
3.1	การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้เป็นลำดับขั้นตอน					
3.2	การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา บนหลักคุณธรรม					
3.3	การเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม					
3.4	การค้นคว้าหาความรู้ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา					
3.5	การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ร่วมกับบุคคลอื่น					
4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี						
4.1	การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
4.2	การจัดการและเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม					
4.3	การแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน					
	การจัดการกับปัญหาและความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม					
	การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น					
5. ด้านความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างอิสระ						
5.1	การเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความพิการและเหมาะสมตามวัย					
5.2	ความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน					
5.3	การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ด้วยเทคโนโลยี					
5.4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี กับหน่วยงานภายนอก					
5.5	การใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน อย่างเหมาะสม					

ภาคผนวก ค.
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 5 ท่าน มีรายนามดังต่อไปนี้

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1. ดร.พิกุล เลียวสิริพงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทรจังหวัดเชียงใหม่
2. ดร.อัมไพร อุตตาธรรม	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพะเยา
3. นางณัชนา ลาวันย์กูล	ครูเชี่ยวชาญโรงเรียนโสตอนุสารสุนทรจังหวัดเชียงใหม่
4. นางณภัทร สิงห์สี	ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนกาวิละอนุกูล
5. นางธัญลักษณ์ ต้นหนองคู่	ครูชำนาญการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

รายนามผู้ทรงคุณสัมภาษณ์ทั่วไป

ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำแบบสัมภาษณ์ทั่วไป สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน มีรายนามดังต่อไปนี้

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1. นายสุภัสสรณ์ จรรยา	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
2. นายแพทย์วรวุฒิ โฆวัชรกุล	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสันทราย
3. นางวรรณา เลิศเกียรติดำรงค์	เครือข่ายสนับสนุนสถานศึกษา
4. นายเจษฎา ชนะเดช	ครูชำนาญการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
5. นางสาวณัฐณิชา กองจันทร์	ครูการศึกษาโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
6. นายณัฐกฤษฎ์ กาญจนาธิวัตน์	นักกิจกรรมบำบัดโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
7. นายเอกพล ลักษณาการ	นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เชิงลึก

ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน มีรายนามดังต่อไปนี้

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1. ศ.วิริยะ นามศิริพงษ์พันธ์	ประธานมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ
2. ดร.ชาญ คำภีระแปง	นายกสมาคมนักวางแผนการศึกษาไทย
3. นายมีชัย วีระไวทยะ	นายกสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน
4. ศ.นายแพทย์เทอดชัย ชีวะเกตุ	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
5. นายแพทย์วรวุฒิ โฆวัชรกุล	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสันทราย
6. นางสาวบัวเรียม พรมจีน	ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
7. นายวิชัย เย่เปียง	นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิสนทนากลุ่ม

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 ท่าน มีรายนามดังต่อไปนี้

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1. นายแพทย์สมัย ศิริทองถาวร	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์
2. อาจารย์ ดร ภญ. ณัฐกานต์วดี คำภีระแปง	อาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. รองศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิง ดร.พัชราวรรณ ศรีศิลปนันทน์	คณบดีประจำหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเนชั่น
4. นายสุทธิชัย เดชสุวรรณนิธิ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2
5. นายประหยัด ทรงคำ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 8
6. นางยุพิน คำปัน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร
7. นายอัมรินทร์ พันวิไล	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำพูน
8. นายสมชาย ชนันชนะ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน
9.นายชยุต ข่าขันมะลิ	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31
10. นายนัษฐภัทร์ ไกรงาม	ผู้อำนวยการ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงดาว
11.นางเสมอจิต ชูหอยทอง	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
12.นายเจริญ คำปินใจ	กำนันตำบลหนองหาร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางพวงทอง ศรีวิลัย
วันเดือนปีเกิด	เกิดวันที่ 2 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2508 อายุ 55 ปี
วุฒิการศึกษาสูงสุด	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วัน เดือน ปี เริ่มบรรจุ	3 กันยายน พ.ศ. 2534 รวม 25 ปี (นับถึงวันที่ 20 มกราคม 2559) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ อำเภอ สันทราย จังหวัด เชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50290
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานศึกษาที่ทำงาน	โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ตำบล/แขวง หนองหาร อำเภอ/เขต สันทราย จังหวัด เชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50290 โทรศัพท์ 053-498145 โทรสาร 053-498146
หน่วยงานที่สังกัด	สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 189/2 หมู่ 3 ตำบล/แขวงหนองหาร อำเภอ/เขต สันทราย จังหวัด เชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50290 โทร 081 – 595 0146